नागपूर मुख्य कार्यालय
कॉटन मार्केट, नागपूर -४४००१८

संपर्क
संपादकीय : ९९२२९७००२३
वितरण : ८८८८६४७७५३
जाहिरात : ७४४७७३५८५१ /९३२६९०६०६२
नागपूर कार्यालय संपर्क : ७४४७७३५८५१

नागपुर, अकोला, अमरावती, खामगांव, यवतमाळ, वर्धा, गडचिरोली, वाशीम, भंडारा, गोंदिया, मुंबई, पालघर (ठाणे), नाशिक आणि चंद्रपूर महासागर

महासागर

Epaper: www.epaper.dainikmahasagar.in nagpurpost@gmail.com / mahasagarngp@gmail.com

* वर्ष ५१ * अंक १५० * * अमरावती * बुधवार, दिनांक ३ डिसेंबर २०२५ ८ पाने ● किमत रू. २/-+ वितरण खर्च रू. १ = एकुण ३ रू.) * विशेष ऑफर : महासागर + नागपूर पोस्ट = ४ रु. फक्त

ऑपरेशन सिंदूर अजूनही सुरूच

■ वृत्तसंस्था, नवी दिल्ली, दि. २ :
नौदल प्रमुख ॲडमिरल दिनेश के. त्रिपाठी म्हणाले, 'ऑपरेशन सिंदूर अजूनही सुरू आहे. मे २०२५ मध्ये सुरू झालेल्या या ऑपरेशनदरम्यान भारतीय नौदलाने पाकिस्तानी नौदलाविरुद्ध मजबूत तैनाती केली. यामुळे पाकिस्तान नौदल आपली जहाजे बंदरांमधून बाहेर काढू शकले नाही आणि अरबी समुद्राजवळच्या मकरान किनारपट्टीपर्यंतच मर्यादित राहिले.'
नौदल प्रमुखांनी सांगितले की, गेल्या ७-८ महिन्यांपासून पश्चिम अरबी समुद्रात आमचे ऑपरेशन सातत्याने सुरू आहे. यामुळे पाकिस्तानकडे जाणाऱ्या व्यापारी जहाजांचे मार्ग कमी झाले आहेत.

अग्रग्रलेख

खरीखरी..

निकालाची वेदना

आज उच्च न्यायालयाने म्हणजे त्यांच्या खंडपीठाने एक महत्त्वाचा निर्णय दिला. नगरपरिषदा आणि नगरपंचायत यांचे जे मतदान आज घेतलेले आहे. त्याचा उद्या म्हणजे ३ डिसेंबरला मतमोजणी होऊन निकाल येणे अपेक्षित होते. तो निकाल आता खंडपीठाच्या आदेशानुसार पुढे ढकलण्यात आलेला आहे. काही नगरपरिषदा आणि नगरपंचायतींचे मतदान काही खत्रूड कारणांमुळे पंधरा-सोळा दिवस पुढे ढकलण्यात आलेले आहे, त्यामुळे उद्या जाहीर होणारे सर्व निकाल आता २१ डिसेंबर या तारखेला जाहीर होतील असा आपल्या उच्च न्यायालयाच्या खंडपीठाने निर्णय दिला आहे. हा निकाल जाहीर करत असताना न्यायालयाने निवडणूक आयोगाच्या बऱ्याच गोष्टींवर ताशेरे ओढलेले आहेत. त्यासोबतच ऐनवेळी असे अनावधानी कार्य करू नका हेही सांगून निवडणूक आयोगाचे कान उच्च न्यायालयाने उपटलेले आहेत. लोकसभा आणि विधानसभा यांचे ठीक आहे. पण पाच ते दहा हजार मतदान असलेल्या प्रभागातील निकाल इतके दिवस लांबवणे, म्हणजे त्या बिचाऱ्या उमेदवारांची झोप उडवण्यासारखे आहे. आजकाल न्यायालये इतकी व्यस्त झालेली आहेत की, कोणत्याही न्यायालयाला कुठला निर्णय किती महत्त्वाचा आहे याचा विचार करायला वेळच नाही. कारण महाराष्ट्रातले दोन दोन पक्ष फुटल्यावर त्याचा चार चार वर्षे निकाल येत नाही. आताही दोन पंचवार्षिक योजना झाल्यावर भल्याबुऱ्या पद्धतीने निवडणुका होत आहेत. कसेही करून या निवडणुका होण्यापूर्वी न्यायालयाने हा शहाणपणा दाखवला असता तर सर्वांचेच मतदान एकाच दिवशी घेता आले असते. ऐन निवडणुकीच्या वातावरणात आरक्षणामधील टक्क्यां बाबतचे तर्कट निघाले आणि या निवडणुकींचा पोरखेळ झाला. एखाद्या ठिकाणी थोडाफार फरक झाला किंवा एखाद्या प्रवगार्ला जास्त जागा मिळाल्या तर त्यासाठी असा द्राविडी प्राणायाम करणे व्यावहारिक नाही. हे आपल्या काथ्याकूट करणाऱ्या वकिलांना आणि न्यायाधीशांना कोण सांगणार आहे आणि जरी सांगितले तरी न्यायालयाचा अपमान होतो. त्या अपमानाला शिक्षा असते आणि त्यासाठी माफीची भिक्षाही असते. आमचे काही चुकले असेल तर आम्ही हात जोडून माफी मागायला तयार आहोत. पण आपल्या न्यायालयाच्या कार्य कक्षेत राहून आपण तसे निर्णय तरी दिले पाहिजेत. निर्णयाची थैली खुंटीवर अडकवून तारखांवर तारखा देऊन न्यायदानाचे विलंबीकरण सुरू आहे. ही गोष्ट कितपत योग्य आहे ते आम्हाला माहीत नाही. मात्र याचमुळे शहाण्याने कोर्टाची पायरी चढू हे असे म्हणतात. गंमत अशी आहे की कोर्टाची पायरी फक्त जे शहाणे असतात तेच शहाणे चढतात. त्यांना छोट्या छोट्या गोष्टींचा कीस काढून काथ्याकूट करणारे अतिशहाणे वकील मिळतात. वेगवेगळ्या वाटेला फाटे फोडणारे महा विद्वान भारतात काही कमी नाहीत. एका सुनावणीसाठी दहा दहा, वीस वीस लाख रुपये घेणारे बरेच वकील या देशात उपलब्ध आहेत. सामान्य माणसाला बऱ्याच गोष्टी बरोबर कळतात. जे होत आहे ते बरोबर होत नाही असे सर्वसामान्यांना वाटते, पण त्यांचीही हे खरे शब्द बोलताना फाटते. आता हेच पहा ना, नगराध्यक्ष पदाची किंवा नगरसेवकाची स्वप्ने पाहणारे स्वप्नाळू उमेदवार वारंवार खर्च करून पदलालचित पदारूढ होण्यास कालपर्यंत दोन्ही पायांवर उभे होते. आज न्यायालयाच्या निर्णयाने त्यांना एका पायावर उभे राहण्यास भाग पाडलेले आहे. पंधरा-वीस दिवसात धावाधाव, मेहनत करून आणि तहानभूक विसरून रिकाम्या पोटाने साफ निराशा झाली आहे. आशेच्या मंदिरावर आपला ध्वज फडकवण्याची अपेक्षा बाळगणाऱ्या या स्वप्नाळू लोकांवर २१ तारखेपर्यंत निकालाची वाट बघण्याची वेळ आता आलेली आहे. त्यामुळे त्यांना झोपेच्या गोळ्या खाऊनही झोप येणार नाही, हे ब्रह्मसत्य आहे. अशा या बिचाऱ्यांच्या वेदनेमध्ये आम्ही सहभागी आहोत.

nagpurpost@gmail.com
Mob. No. 9922970023

निवडणुकीचा खेळखंडोबा!

३ डिसेंबरची मतमोजणी रद्द : आता २१ डिसेंबरला निकाल : मुंबई उच्च न्यायालयाच्या नागपूर खंडपीठाचा निर्वाळा

■ महासागर प्रतिनिधी
नागपूर, दि. २ :
राज्यात स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या निवडणुकांचा ताण-तणाव वाढत असताना, मतमोजणीच्या तारखेबाबत आता मोठा संभ्रम निर्माण झाला आहे.

सुरुवातीला राज्य निवडणूक आयोगाने २ डिसेंबरला मतदान आणि ३ डिसेंबरला निकाल जाहीर होईल, असे सांगितले होते. मात्र काही नगरपरिषद आणि नगरपंचायतींमध्ये न्यायालयीन पेच निर्माण झाल्याने आयोगाने आपल्या कार्यक्रमात बदल करत, ज्या ठिकाणी वाद सुरू आहे, तेथे २० डिसेंबर मतदान व २१ डिसेंबरला निकाल असा नवीन आदेश देऊन परिस्थिती अधिक गुंतागुंतीची केली होती.
याच पार्श्वभूमीवर आता मुंबई उच्च न्यायालयाच्या नागपूर खंडपीठाने महत्त्वाचा निर्णय दिला आहे. त्यानुसार उद्याची मतमोजणी रद्द करण्यात आली आहे. आता २१ डिसेंबरलाच सर्व ठिकाणचा निकाल जाहीर करण्यात येणार आहे. तोपर्यंत आचारसंहिता कायम राहणार आहे.
खंडपीठाने सोमवारच्या सुनावणीत निवडणूक आयोगाच्या वकिलांना थेट विचारणा केली होती, सर्वच स्थानिक स्वराज्य संस्थांचे निकाल २१ डिसेंबरलाच देता येतील का? न्यायालयाने विचारलेल्या या प्रश्नामुळे संपूर्ण निवडणूक प्रक्रियेवर मोठे प्रश्नचिन्ह उभे झाले होते. आयोगाच्या वकिलांनी मात्र यावर तात्काळ उत्तर न देता, आज दुपारी यासंदर्भातील निवेदन सादर करू असे सांगितले होते. त्यानुसार आता न्यायालयाने सर्वच ठिकाणचा निकाल आता २१ डिसेंबरलाच लागणार आहे.
निवडणूक अधिकाऱ्यांनी सर्व तयारी पूर्ण केल्याचे प्रतिज्ञापत्र न्यायालयाकडे सादर केले होते. मतदान असलेल्या सर्व क्षेत्रांमध्ये यंत्रणा केंद्रावर पोहोचली असून, कर्मचाऱ्यांनी आपली तयारी दाखवली आहे. त्यामुळे मतदान थांबवणे योग्य नाही, असे मत न्यायालयाने स्पष्ट केले होते.
तथापि निकालाची तारीख पुढे ढकलल्यास जनतेच्या मनातील संभ्रम आणि राजकीय तणाव यावर अधिक परिणाम होऊ शकतो, असे निरीक्षणही न्यायाधीशांनी नोंदवले होते. त्यानुसारच न्यायालयाने आजचा निर्णय दिला आहे.
दरम्यान, राज्यातील स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या निवडणुका ८ ते १० वर्षांनंतर होत असल्याने मतदारांमध्ये प्रचंड उत्सुकता आहे.
आज राज्यातील २६४ नगरपरिषद व नगरपंचायतींसाठी मतदान घेण्यात आले. मतमोजणीचा दिवसच निश्चित नसल्याने उमेदवार आणि कार्यकर्त्यांमध्ये मात्र बेचैनीचे वातावरण होते. मतदारांनी दाखवलेला विश्वास नेमका कधी उघड होणार? निवडणूक आयोग पुन्हा कार्यक्रमात बदल करणार का? न्यायालयाचा आदेश कोणत्या दिशेने वळणार? या प्रश्नांची उत्तरे मिळेपर्यंत राजकीय तणाव वाढत गेला. मात्र, आता अपेक्षेप्रमाणेच सर्वच निकाल लांबणीवर पडला आहे.

असा प्रकार प्रथमच पाहतोय..

फडणवीसांनी पुन्हा व्यक्त केला संताप

■ महासागर प्रतिनिधी, मुंबई, दि. २ :
राज्यातील काही नगरपरिषदा आणि नगरपंचायत निवडणुकींमध्ये प्रलंबित प्रक्रियेमुळे उच्च न्यायालय नागपूर खंडपीठाने महत्त्वाचा निर्णय दिला आहे. 20 नगरपरिषदा व नगरपंचायत निवडणुकींच्या निकालाबाबत न्यायालयाकडून सूचना मिळाल्या होत्या. याचिकाकारांनी निवडणुकीचा निकाल सर्व ठिकाणी एकाच दिवशी निकाल करण्याची मागणी केली होती. त्यामुळे, खंडपीठाने सर्व ठिकाणच्या निवडणुकींचा निकाल एकाच दिवशी म्हणजे २१ डिसेंबर रोजी जाहीर करण्याचे निर्देश दिले आहेत.
यावर प्रतिक्रिया देताना राज्याचे मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस म्हणाले की, माझ्या इतक्या वर्षांच्या राजकारणाच्या अनुभवात हा प्रकार प्रथमच पाहतोय. ते म्हणाले की, निवडणुका जाहीर झाल्या, मतदानही झाले, पण निकाल इतक्या वेळाने लागणार आहे. कोर्टाच्या हस्तक्षेपामुळे निकाल पुढे ढकलला जाणे लोकशाहीच्या तरी पद्धतीला अनुरूप नाही. त्यांनी नमूद केले की, हे प्रकार राजकीय खोलात जातात, पण त्याचा सर्वाधिक फटका अनेक उमेदवार व कार्यकर्त्यांना बसणार आहे.
फडणवीस पुढे म्हणाले की, मी निवडणूक आयोगावर आरोप करणार नाही, पण ज्यावेळी नियमांचा चुकीचा अर्थ लावला जातो, तेव्हा प्रक्रियेवर प्रश्न येते. त्यांनी सांगितले की, जिथे सर्व काही योग्य पद्धतीने पार पडले आहे, तिथेही निकाल पुढे ढकलला गेला हे न्यायालयाने केलेले असून, निवडणूक आयोगाने पुढच्या निवडणुका योजताना या चुका टाळाव्यात, अशा सूचनाही त्यांनी केल्या.
राज्य निडवणूक आयोगाचा निवडणुका लांबणीवर टाकण्याचा निर्णय अतिशय चुकीचा असल्याचा संताप मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी सोमवारी सकाळी देखील पत्रकारांशी बोलताना व्यक्त केला होता. निवडणूक आयोगाने कायद्याचा चुकीचा अर्थ लावला. आयोग कोणता कायदा काढतंय किंवा तो कुणाचा सल्ला घेत आहे याची मला कल्पना नाही. पण एखादा व्यक्ती कोर्टात गेला म्हणून निवडणूकच पुढे ढकलायची हे अतिशय चुकीचे आहे, असे ते म्हणाले होते.

राज्यात सरासरी ६७ टक्के मतदान

■ महासागर प्रतिनिधी, नागपूर, दि. २ :
राज्यात नगरपालिका आणि नगरपंचायतीसाठी आज मंगळवारी मतदान पार पडले. या मतदानाचा उत्साह कायम होता. कारण बुधवार ३ डिसेंबर रोजी मतमोजणी होवून निकाल जाहीर होणार होता आणि निवडणुकीचे चित्र स्पष्ट होणार होते.
तथापि, न्यायालयाच्या आदेशाने ही मतमोजणी आता २१ डिसेंबर रोजी होणार असून, ऐन मतदानाच्यावेळीच मतदारांचा उत्साह मावळल्याचे दिसून आले. मंगळवारी झालेल्या मतदानाची अंतिम आकडेवारी अद्याप समोर आली नसली तरी, सायंकाळी ५.३० वाजेपर्यंत राज्यभरात सरासरी ६७ टक्के मतदान झाल्याची माहिती आहे. दरम्यान, आजच्या मतदानावेळी राज्याच्या अनेक भागात बोगस मतदानाच्या बातम्या पुढे आल्या. बुलढाण्यात बोगस मतदानाचा प्रकार काँग्रेस नेत्यांनी हाणून पाडला. कुठे पैशाचे वाटप झाले तर काही ठिकाणी हाणामारीच्या घटना घडल्या.
राज्यातील २६२ नगरपरिषदा व नगरपंचायतींच्या अध्यक्षपदासाठी आणि ६०४२ सदस्यपदांच्या जागांसाठी आज (मंगळवारी) मतदान प्रक्रिया पार पडली. सकाळी ७.३० वाजता सुरू झालेली ही मतदान प्रक्रिया सायंकाळी ५.३० वाजेपर्यंत चालली. मात्र, अनेक मतदान केंद्रांवर सायंकाळी उशिरापर्यंत मतदारांच्या लांबच लांब रांगा लागल्याचे चित्र पाहायला मिळाले. आज हजारो उमेदवारांचे भवितव्य ईव्हीएममध्ये कैद झाले आहे.

पीएमओचे नाव सेवा तीर्थ

■ वृत्तसंस्था, नवी दिल्ली, दि. २ :
केंद्र सरकारने पंतप्रधान कार्यालय चे नाव बदलून 'सेवा तीर्थ' केले आहे. तर देशभरातील राजभवनांना 'लोक भवन' असे संबोधले जाईल. तसेच, केंद्रीय सचिवालयाचे नाव 'कर्तव्य भवन' असेल.
पंतप्रधान कार्यालयाने म्हटले आहे की, 'आम्ही सत्तेकडून सेवेकडे वाटचाल करत आहोत.' 'हा बदल प्रशासकीय नसून सांस्कृतिक आहे.' 'सार्वजनिक संस्थांमध्ये मोठे बदल होत आहेत.'
यापूर्वी केंद्र सरकारने राजपथचे नाव बदलून 'कर्तव्य पथ' केले होते. तर पंतप्रधान निवासस्थान आता 'लोक कल्याण मार्ग' म्हणून ओळखले जाते. यापूर्वी पंतप्रधानांचे अधिकृत निवासस्थान 'रेस कोर्स रोड' म्हणून ओळखले जात होते, जे २०१६ मध्ये बदलण्यात आले.
केंद्रीय गृह मंत्रालयाने गेल्या वर्षी राज्यपालांच्या परिषदेत झालेल्या चर्चेचा हवाला देत म्हटले आहे की, 'राजभवन' हे नाव वसाहतवादी मानसिकतेचे प्रतीक आहे. त्यामुळे राज्यपाल आणि उप-राज्यपालांच्या कार्यालयांना आता 'लोक भवन' आणि 'लोक निवास' या नावाने ओळखले जाईल.

निवडणूक सुधारणांवर लोकसभेत ९ डिसेंबरला चर्चा

■ वृत्तसंस्था
नवी दिल्ली, दि. २ :
लोकसभा ९ डिसेंबर रोजी निवडणूक सुधारणांवर चर्चा करणार आहे. गेल्या दोन दिवसांपासून संसदेत तात्काळ चर्चा व्हावी यासाठी आग्रही असलेल्या विरोधी पक्षाने चर्चेला सहमती दर्शवली आहे.

लोकसभा अध्यक्ष ओम बिर्ला यांची भेट घेतल्यानंतर काँग्रेस नेते के. सुरेश म्हणाले, डिसेंबर रोजी निवडणूक सुधारणांवर १० तासांची चर्चा होईल. त्यांनी असेही सांगितले की, वंदे मातरमवर एक दिवस आधी, ८ डिसेंबर रोजी चर्चा होईल. यासाठीही दहा तासांचा वेळ देण्यात आला आहे. पंतप्रधान नरेंद्र मोदी चर्चेला सुरुवात करतील. सरकार १५० व्या वर्धापन दिनानिमित्त सभागृहात वंदे मातरमवर चर्चा करत आहे.
हिवाळी अधिवेशनाच्या पहिल्या दोन दिवसांत गोंधळामुळे सभागृहाचे कामकाज विस्कळीत झाले. रवकवर तात्काळ चर्चा व्हावी आणि मतदानात हेराफेरीचे आरोप व्हावेत यासाठी विरोधकांनी आग्रह धरला. संसद संकुलातील मकर गेटसमोर सकाळी १०:३० वाजता विरोधकांनी सलग दुसऱ्या दिवशी एसआयआर विरोधात निदर्शने केली.
काँग्रेस नेते मल्लिकार्जुन खरगे यांनी राज्यसभेत सांगितले की, ₹रवक्र प्रक्रियेदरम्यान १२-१३ जणांना आपला जीव गमवावा लागला आहे.₹ हा एक तातडीचा विषय आहे. यावर त्वरित चर्चा झाली पाहिजे. विरोधकांनी मत चोर, सिंहासन सोडा₹ अशा घोषणा देत दोन्ही सभागृहांचे कामकाज विस्कळीत केले.

यूपीमध्ये बसला भीषण आग : ३ जण जिवंत जळाले : २४ जण भाजले

■ वृत्तसंस्था, बलरामपूर, दि. २ :
यूपीच्या बलरामपूरमध्ये ट्रकच्या धडकेनंतर बसला आग लागली. ३ लोक जिवंत जळाले आणि २४ जण भाजले. यापैकी ६ जणांची प्रकृती गंभीर आहे. बस नेपाळ सीमेजवळील सोनौली येथून निघाली होती आणि दिल्लीला जात होती.
बसमध्ये ४५ प्रवासी होते. बहुतेक नेपाळचे होते. बसच्या चालक आणि कंडक्टरचा अद्याप शोध लागलेला नाही. धडक इतकी भीषण होती की बस १०० मीटरपर्यंत फरफटत जाऊन हायटेन्शन लाईनच्या विजेच्या खांबाला धडकली. खांब तुटून बसवर पडला. बसमध्ये करंट पसरला. शॉर्ट सर्किट झाले आणि आग लागली.
बघता बघता बस आगीचा गोळा बनली. प्रवासी आतच अडकले. जीव

वाचवण्यासाठी काच फोडून बाहेर उड्या मारू लागले. कसेबसे बाहेर पडलेल्या प्रवाशांनी पोलिसांना माहिती दिली. अग्निशमन दलाच्या पथकाने आग विझवण्याचे काम सुरू केले. अडकलेल्या प्रवाशांना बाहेर काढले. जखमींना रुग्णालयात पोहोचवण्यात आले.

मतदाराच्या बोटाला शाई लावणेच विसरले

■ महासागर प्रतिनिधी, वर्धा, दि. २ :
स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या निवडणुकीत वर्धा येथील एका मतदान केंद्रावरील निवडणूक कर्मचारी गप्पा मारण्यात व्यस्त असल्यामुळे एक मतदार मतदान केल्यानंतर बोटाला शाई न लावताच मतदान केंद्राबाहेर पडल्याचे दिसून आले.
वर्ध्यातील केसरीमल कन्या शाळा, रूम नंबर १ मध्ये ही घटना घडली आहे. विजय उपशाम नामक मतदाराने आपले मत नोंदवले. मात्र, मतदानाची प्रक्रिया पूर्ण करताना मतदान केंद्रावरील संबंधित कर्मचारी दुगप्पांमध्ये इतके गुंग होते की, त्यांनी त्यांच्या बोटाला शाईच लावली नाही. त्यांनी या प्रकरणाची माहिती आपल्या ओळखीच्या लोकांना दिली. राज्यात दुबार मतदानावरून रान पेटले असताना हा प्रकार घडल्यामुळे मोठी चिंता व्यक्त केली जात आहे.
दरम्यान, हा प्रकार उजेडात आल्यानंतर तातडीने विजय उपशाम यांना पुन्हा मतदान

केंद्रावर नेण्यात आले. तिथे त्यांच्या बोटाला शाई लावण्यात आली. मतदानासारख्या संवेदनशील प्रक्रियेत असा गलथानपणा केल्याबद्दल निवडणूक आयोगाच्या यंत्रणेवर प्रश्नचिन्ह उपस्थित केले जात आहे.

आ. संतोष बांगर यांना फटकार

■ वृत्तसंस्था, हिंगोली, दि. २ :

हिंगोली जिल्ह्यातील कळमनुरी येथील मतदान केंद्र क्रमांक ३ येथे आमदार संतोष बांगर मतदानासाठी आले, परंतु त्यांनी प्रत्यक्ष मतदान करत असलेल्या एका महिला मतदाराला ईव्हीएमवर मतदान करण्यासाठी मार्गदर्शन केले. तसेच त्यांनी घोषणाबाजी करत, स्वर्गीय बाळासाहेब ठाकरेंचा विजय असो, एकनाथ शिंदे आगे बढो.. अशा घोषणा दिल्या. त्याच वेळी बांगर यांनी मोबाइल फोनचा वापर देखील केला.
या सर्व वर्तनामुळे मतदान केंद्रात शांततेचा भंग झाला आणि हा प्रकार सोशल मीडियावर व्हायरल झाला. या घटनेवर मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी बांगर यांना फटकारले आहे. लोकप्रतिनिधींनी लोकशाहीचा आदर ठेवला पाहिजे; मतदान केंद्रावर असे वर्तन करण्यास हरकत आहे. त्यांनी मतदार आणि मतदान केंद्राचा सन्मान राखला पाहिजे असे मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस म्हणाले.

संतोष बांगरांवर गुन्हा दाखल

एकनाथ शिंदे यांच्या शिवसेनेचे आमदार संतोष बांगर यांच्यावर मतदान गोपनीयतेचा भंग केल्याप्रकरणी आज हिंगोली शहर पोलिस ठाण्यात गुन्हा दाखल झाला. निवडणूक निर्णय अधिकाऱ्यांनी या प्रकरणी चौकशीचे आदेश दिले होते. अखेर या प्रकरणात गुन्हा दाखल झाल्याची माहिती पुढे आली आहे.

निवडणूक आयोगालाही कोर्टात खेचणार

नीलेश राणे यांचा इशारा

■ **महासागर प्रतिनिधी, मुंबई, दि. २ :** रायगड जिल्ह्यातील मालवण नगरपरिषदेच्या निवडणुकीच्या आधीच चर्चेत आहेत. मतदानाच्या अगोदरच रात्री पोलिसांनी नाकाबंदी केली, आणि त्या तपासणीत एका कारमधून दीड लाख रुपये रोकड जप्त झाली. हे वाहन भाजपच्या स्थानिक पदाधिकाऱ्याचे असल्याचे सांगितले जात आहे. अशी मोठी रोकड निवडणुकीच्या आधी सापडणे म्हणजेच मतदान प्रक्रियेला धक्का देणारी घटना, अशी प्रतिक्रिया अनेक पक्षांनी व्यक्त केली. या घटनेने संपूर्ण मालवणमध्ये राजकीय तापमान वाढवले आहे.

या घटनेनंतर शिवसेना शिंदे गटाचे आमदार नीलेश राणे यांनी खूपच आक्रमक भूमिका घेतली आहे. या संदर्भात राणे म्हणाले की, मतदानाआधी पैसे वाटप करण्याची योजना चालू होती, आणि ही कारवाई पकडली गेली आहे.

मात्र, या प्रकारावर अजूनपर्यंत कोणतीही एफआयआर दाखल नाही, असा त्यांचा आरोप आहे. त्यांनी पोलिस ठाण्यात ठिय्या देत त्यांनी भाजप विरोधातील लोकशाही प्रक्रियेवर प्रश्नचिन्ह उपस्थित केले. मतदार, कार्यकर्ते आणि प्रशासनाकडे त्यांनी सक्रिय कारवाईची मागणी केली.

आज सकाळी निवडणूक अधिकाऱ्यांच्या भेटीनंतर, नीलेश राणे यांनी माध्यमांशी संवाद साधत सांगितले की, ही घटना माझ्या लक्षात आली होती, पण अहवाल अजून माझ्याकडे आला नाही. हा अहवाल सार्वजनिक केला पाहिजे. जे आरोपी आहेत, जे पैसे वाटपासाठी आले होते, ते आजही मोकाट फिरत आहेत.

त्यांनी कोणतीही शिक्षा भोगली नाही. त्यांनी स्पष्ट केले की, जर योग्य कारवाई झाली नाही, तर ते न्यायालयाचा दरवाजा ठोठावणार आहेत. निवडणूक आयोगालाही कोर्टात खेचणार असल्याचा इशारा त्यांनी दिला.

या भयंकर आरोप-प्रत्यारोपांच्या पार्श्वभूमीवर, मतदार आणि स्थानिक नागरिकांमध्ये भीतीचे वातावरण पसरले आहे. मतदान करायला आलो होतो, पण अशा प्रकारच्या कारभारामुळे मतदानाची पवित्रता धोक्यात आहे, असे काही नागरिकांनी म्हटले.

काही मतदान केंद्रांवर सुरक्षा वाढवण्याची मागणी केली गेली आहे. निवडणुकीच्या पारदर्शकतेसाठी आणि जनतेच्या मताच्या सुरक्षेसाठी या प्रकाराची तात्काळ चौकशी व निर्भिक कारवाई होणे गरजेचे आहे.

प्रक्रिया पारदर्शक आहे का?

सध्या पोलिसांनी कार जप्त केली असून तपास सुरू आहे; मात्र आरोपींवर अजूनपर्यंत एफआयआर नाही, त्यामुळे पुढील कायद्याच्या मार्गाने कसे हाताळले जाते, हे पाहणे महत्त्वाचे ठरणार आहे. मालवणमधील ही घटना मतदारांना प्रक्रिया पारदर्शक आहे का? याकडे लक्ष वेधत आहे. त्या पार्श्वभूमीवर राजकीय आणि प्रशासनिक कारवाई काय होतो? याकडे लक्ष लागले आहे.

देशात मनमानी सुरू! चिंता वाढली आहे..

देशात मनमानी सुरू आहे, अशा 4 शब्दांत मनसे अध्यक्ष राज ठाकरे यांनी मंगळवारी स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या निवडणुकीचा निकाल 21 डिसेंबरपर्यंत लांबणीवर टाकण्याच्या निर्णयावर संताप व्यक्त केला आहे. राष्ट्रवादी काँग्रेस पार्टी शरदचंद्र पवार पक्षाचे आमदार रोहित पवार यांनीही या प्रकरणी चिंता व्यक्त केली आहे. उच्च न्यायालयाचा आजच्या निकालाने निवडणूक आयोगाच्या भोंगळ कारभारावर शिक्कामोर्तबच झाले आहे, असे ते म्हणाले.

राज ठाकरे, रोहित पवार संतापले

नागपूर खंडपीठाने मंगळवारी एका याचिकेवर सुनावणी करताना उद्याची मतमोजणी २१ तारखेपर्यंत लांबणीवर टाकली. कोर्टाच्या या निर्णयामुळे आता राजकीय पक्षांकडून संमिश्र प्रतिक्रिया येत आहेत. राज ठाकरे यांनी केवळ ४ शब्दांत या निकालाचा समाचार घेतला आहे. देशात मनमानी सुरू आहे, असे ते म्हणालेत.

त्यांच्यानंतर राष्ट्रवादीच्या शरद पवार गटाचे आमदार रोहित पवार यांनीही या प्रकरणी तीव्र संताप व्यक्त केला आहे. रोहित पवार म्हणाले, राज्यातील नगरपरिषद आणि नगरपंचायतीची मतमोजणी ही ३ डिसेंबरऐवजी २१ डिसेंबर रोजी एकत्रित करण्याच्या न्यायालयाच्या निर्णयाने चिंता वाढली आहे. २१ डिसेंबरपर्यंत सर्वांनाच खूप काळजी घ्यावी लागणार आहे.

आज उच्च न्यायालयाने निकाल पुढे ढकलण्यासंदर्भात दिलेला निकाल म्हणजे निवडणूक आयोगाच्या भोंगळ कारभारावर केलेलं शिक्कामोर्तबच आहे. या निर्णयाबाबत मुख्यमंत्र्यांनी नापसंती व्यक्त केली असली तरी निवडणूक आयोग पक्षाच्या दावणीला बांधला तर हेच होणार, हे मुख्यमंत्र्यांनी विसरू नये. राज्यात आज जो काही गोंधळ निर्माण झाला आहे त्यासाठी निवडणूक आयोगासह भाजपादेखील तेवढीच जबाबदार आहे, असे ते म्हणालेत.

रोहित पवार यांनी यावेळी बुलढाण्यात शिंदे गटाचे आमदार संजय गायकवाड यांच्या मुलाने बोगस मतदारांना पळवून लावण्याच्या घटनेवरही संताप व्यक्त केला आहे. या प्रकरणी निवडणूक आयोगाला धारेवर धरले आहे. ते म्हणाले, आम्ही सातत्याने आयोगाला दुबार मतदारांबाबत कठोर उपाययोजना करण्याची विनंती करत होतो पण आयोगाकडून याची कसलीही दखल घेतली गेली नाही. आता तर सत्ताधारी आमदारच दुबार मतदारांच्या माध्यमातून निवडणूक प्रक्रियेत घोळ घालण्याचे काम करत आहेत.

बुलढाण्यात बोगस मतदाराला स्थानिकांनी पकडले असते मात्र बुलढाण्याचे आमदार संजय गायकवाड यांच्या मुलाने व पुतण्याने पोलिसांशी हुज्जत घालून बोगस मतदाराला पळवून लावले. सत्ताधारी लोक सातत्याने बोगस मतदारांच्या माध्यमातून निवडणुक प्रक्रिया प्रभावित करत असून आयोग मात्र झोपा काढत आहे, असा सणसणीत टोला आमदार रोहित पवार यांनी लगावला.

किशोर तिवारींना ५ कोटींची नोटीस

■ **मुंबई:** एका इंग्रजी वृत्त वाहिनीवरील चर्चेत तापलेल्या वातावरणात झालेले शब्दांचे युद्ध आता थेट न्यायालयाच्या दारात पोहोचले आहे. भाजपाचे प्रदेश सहमुख्य प्रवक्ते विश्वास पाठक यांनी सामाजिक कार्यकर्ते किशोर तिवारी यांना तब्बल पाच कोटी रुपयांची बदनामीची नोटीस बजावली असून, सात दिवसांत त्याच चॅनेलवरून बिनशर्त माफी मागा असे स्पष्ट आदेशच देण्यात आले आहेत.

१ डिसेंबरच्या चर्चेत दोघेही पॅनेलिस्ट म्हणून उपस्थित होते. यावेळी तिवारी यांनी पाठक यांच्यावर जोरदार आरोपांचा भडिमार करत, ते भाजपाचे प्रवक्तेच नाहीत, ते कोल माफियाचे प्रतिनिधी आहेत, तसेच भ्रष्टाचारात गुंतलेले आहेत, अशा मालिकाच चालवली. इतकेच नव्हे तर भाजपावर निशाणा साधताना महायुतीला महालूटयुती असे संबोधून पाठक यांनाही त्यात ओढले.

या सर्व वक्तव्यांना असत्य, मनमानी आणि हेतुपुरस्सर बदनामी असा ठपका ठेवत पाठक यांच्या वकिलांनी २ डिसेंबर रोजी अधिकृत नोटीस बजावली. तिवारी यांनी सात दिवसात सार्वजनिकरीत्या माफी मागावी, अन्यथा पाच कोटींची नुकसानभरपाई वसूल करण्याची प्रक्रिया सुरू करण्यात येईल, असा इशारा देण्यात आला आहे. त्याचबरोबर दिवाणी आणि फौजदारी कारवाईची तयारीही नोटिशीत स्पष्टपणे नोंदवण्यात आली आहे.

कोकणात गाड्यांवर दगडफेक

रिव्हॉल्व्हर दाखवण्यात आल्याचा दावा

■ **रायगड :** जिल्ह्यातील महाड नगरपरिषदेच्या निवडणुकीसाठी आज मतदान होत असताना सकाळीच परिस्थिती बिघडली. नवे नगर परिसरात मतदान सुरू असताना अचानक गोगावले आणि सुशांत जाबरे यांच्या समर्थकांमध्ये जोरदार वाद सुरू झाला. हा वाद काही क्षणांतच हिंसाचारात रूपांतरित झाला.

दोन्ही गटांनी एकमेकांशी ढकलाढकली केली, ओरडाओरड झाली आणि लगेचच मारहाण सुरू झाली. सुशांत जाबरे आणि त्यांच्या अंगरक्षकाला गंभीर मारहाण करण्यात आली असल्याचे समोर येत आहे. त्या ठिकाणी उपस्थित सामान्य मतदार घाबरले आणि अनेकांनी मतदान केंद्राबाहेर पळ काढला. शांततेत मतदान होण्यासाठी प्रशासन प्रयत्न करत असताना अशा प्रकारचा हिंसाचार उफाळून आल्याने मतदारांचा आत्मविश्वास ढासळल्याचे स्पष्टपणे दिसले.

जतमध्ये पोलिसांसोबत वादावादी

■ **सांगली :** जतमध्ये मतदान केंद्रावर भाजप कार्यकर्ते व पोलिसांमध्ये वादावादी झाल्याचे समोर येतेय.शिवाजी पेठेतील शाळा क्रमांक एक येथील मतदान केंद्रावर हा प्रकार घडला. भाजपाच्या प्रभाग ५ मधील उमेदवार प्रणिता यादव यांना मतदान केंद्रा बाहेर काढले. त्यामुळे यादव समर्थक आक्रमक झाले. त्यांनी मतदान केंद्रात धाव घेत पोलिसांशी वाद घातला. पोलिस उपाधीक्षक सचिन थोरबोले यांनी आक्रमक कार्यकर्त्यांची समजूत घालून त्यांना शांत केले.

बोगस मतदार पकडले

■ **जळगाव :** जिल्ह्यातल्या जामनेरमध्ये एका बोगस मतदाराला पकडण्यात आले. शरदचंद्र पवार राष्ट्रवादी काँग्रेसच्या कार्यकर्त्यांनी या मतदाराला पकडले. प्रभाग क्रमांक दहामधील एकलव्य शाळेतील मतदान केंद्रावर हा प्रकार घडला.

दुसरीकडे, शिर्डी नगरपरिषद निवडणुकीत बोगस मतदान झाल्याचे समोर आले आहे. शोभा शिंदे या मतदानासाठी गेल्या होत्या. तेव्हा त्यांचे मतदान अगोदर झाले असल्याचे सांगण्यात आले. त्यामुळे त्यांचे मतदान कोण केले, असा सवाल आता विचारला जात आहे. येथे बोगस मतदान झाल्याचा आरोप होत आहे.

बुथवरून तुफान राडा!

■ **मुंबई :** बदलापूरमध्ये निवडणुकीची रणधुमाळी अक्षरशः रस्त्यावर उतरत असून, बुथ लावण्यावरून भाजप-शिवसेना कार्यकर्त्यांत तुफान राडा उसळल्याची घटना समोर आली आहे. पश्चिम गांधी नगर टेकडी परिसरातील एसटी बसस्टँडजवळ मतदारांना स्लिप वाटण्याच्या ठिकाणी दोन्ही गट आमनेसामने आले आणि क्षणात वातावरण तापले. पहिले किरकोळ वाद, मग जोरदार ढकलाढकली आणि त्यानंतर हातघाई–अशा क्रमाने वाढत गेलेल्या तणावामुळे बसस्टँड परिसर अक्षरशः रणांगण बनला. लोकांची धावपळ उडाली, दुकाने बंद झाली आणि परिसरात गोंधळाचे चित्र निर्माण झाले. तणाव वाढू लागल्याने पोलिसांना पळत-पळत घटनास्थळी धाव घ्यावी लागली. काही वेळातच मोठा फौजफाटा तैनात करण्यात आला आणि दोन्ही गटांना वेगळे करून परिस्थिती नियंत्रणात आणण्यात आली.

या राड्यात दोन जणांना पोलिसांनी ताब्यात घेतले असून चौकशी सुरू आहे. मात्र मतदारांना स्लिप वाटणे आणि बुथ उभारणीवरून एवढा मोठा संघर्ष उसळल्याने स्थानिकांमध्ये चिंतेचे वातावरण आहे. पुढे अजून काय घडते याकडे नागरिकांचे लक्ष लागले आहे.

धनंजय मुंडेंची हत्या होणार होती

आमदाराच्या दाव्याने महाराष्ट्रात खळबळ

■ **महासागर प्रतिनिधी मुंबई, दि. २ :** माजी मंत्री आणि राष्ट्रवादीचे आमदार धनंजय मुंडे यांची हत्या झाली असती पण ते वाचले असं विधान राष्ट्रीय समाज पक्षाचे गंगाखेडचे आमदार रत्नाकर गुट्टे यांनी केले आहे.

आमदार रत्नाकर गुट्टे यांच्या या विधनामुळे संपूर्ण राज्यात खळबळ उडाली आहे. धनंजय मुंडे यांचा इंदोर मध्ये खून होणार होता पण दिवंगत भय्यूजी महाराज यांच्यामुळे ते वाचले असं त्यांनी भाषणात म्हटलं आहे.

धनंजय मुंडे दोन दिवसांपूर्वी राष्ट्रवादी काँग्रेसच्या उमेदवार उर्मिला केंद्रे यांच्या प्रचारासाठी गंगाखेड येथे आले होते. त्यावेळी त्यांनी आमदार रत्नाकर गुट्टे यांच्यावर कडाडून टीका केली होती. आमदार गुट्टे यांनी शेतकऱ्यांच्या नावावर सोळाशे कोटी रुपयांचे कर्ज उचलले असल्याचा आरोप धनंजय मुंडे यांना केली होता. याला आता आमदार गुट्टे यांनी उत्तर दिले आहे.

गंगाखेडमधील भाषणात बोलताना आमदार गुट्टे यांनी म्हटले की, तुम्ही सुरुवात केली आहे पण शेवट मी करणार आहे. तुम्ही मला २०२४ च्या विधानसभा निवडणुकीत पाडण्याचा प्रयत्न केला, तुम्ही माझ्या विरोधात कोणाकोणाला उमेदवारी दिली त्यांच्यासाठी किती ताकद लावली हे देखील मला माहित आहे. पण माझी गंगाखेड विधानसभा मतदारसंघातील जनता हीच माझं बुलेटप्रूफ जॅकेट आहे त्यामुळे माझा पराभव होऊ शकला नाही, की मी प्रचंड मताधिक्याने विजयी झालो. मी राजा आहे, मी कोणत्याही पक्षाच्या स्टेजवर जाऊ शकतो. मी त्या पक्षांच्या स्टेजवर जाईन पण धनू भाऊ तुमचा निकाल लावल्याशिवाय राहणार नाही.

गुट्टे म्हणाले की, धनू भाऊ मागील काही वर्षात तुमच्यावर बरेच आरोप झाले, प्रत्येकजण तुमच्या विरोधात बोलत होता. पण मी कधीच तुमच्या विरोधात एकही शब्द काढला नाही पण तुम्ही आता स्वतःहून गंगाखेडला आलात आणि माझ्या विरोधात बोललात त्यामुळे आता मी तुमच्या विरोधात बोलल्याशिवाय राहणार नाही. तुमचं सर्वच बाहेर काढणार आहे, असेही रत्नाकर गुट्टे म्हणाले.

सहलीहून परतणाऱ्या विद्यार्थ्यांच्या बसला अपघात

नाशिकचे ४० हून अधिक विद्यार्थी जखमी

■ **वृत्तसंस्था, सातारा, दि. २ :** कोकणात सहलीसाठी गेलेल्या नाशिकमधील विद्यार्थ्यांच्या बसला नाशिकला जाताना पुणे-बंगळूरू महामार्गावर कराड तालुक्यातील वाठार गावच्या हद्दीत भीषण अपघात झाला. महामार्गावर काम सुरू असलेल्या सहलीची बस भराव पुलावरून कोसळून बसमधील ४० हून अधिक विद्यार्थी जखमी झाले आहेत. त्यात चार विद्यार्थी गंभीर जखमी आहेत. जखमींना कराडच्या कृष्णा रूग्णालयात दाखल करण्यात आलं आहे.

नाशिकच्या निफाडमधील बी. पी. महाविद्यालयाचे विद्यार्थी सहलीसाठी कोकणात गेले होते. कोकणातून सातारामार्गे नाशिकला परत जात असताना पुणे-बंगळुरू राष्ट्रीय महामार्गावर मंगळवारी पहाटे बसचा अपघात झाला.

वाठार (ता. कराड) गावच्या हद्दीत भराव पुलाचे काम सुरू आहे. पहाटे अंधार होता. त्यामुळे बस चालकाला रस्त्याच्या परिस्थितीचा अंदाज न आल्याने बस भराव पुलावरून खाली कोसळली. या अपघाताची माहिती मिळताच विद्यार्थ्यांचे पालक भयभीत झाले. अपघाताची माहिती घेण्यासाठी पालक कराड पोलिसांशी संपर्क साधत होते.

या अपघातात बस मधील ४० हून अधिक विद्यार्थी जखमी झाले आहेत. त्यातील ४ विद्यार्थी गंभीररित्या जखमी असल्याची प्राथमिक माहिती समोर येत आहे. सर्व जखमी विद्यार्थ्यांना कराडच्या कृष्णा रुग्णालयात दाखल करण्यात आलं असून त्यांच्यावर उपचार सुरू आहेत. अपघाताची माहिती मिळताच कराड ग्रामीण आणि महामार्ग मदत केंद्राच्या पोलीस अधिकारी आणि कर्मचाऱ्यांनी घटनास्थळी धाव घेतली. वाठार ग्रामस्थांनी पोलिसांना मदत केली.

या अपघातात एकूण ४२ विद्यार्थी जखमी आहेत. त्यापैकी १० जणांना वेणूताई चव्हाण उपजिल्हा रुग्णालयात आणि ३२ जणांना कृष्णा रूग्णालयात दाखल करण्यात आले.

४ विद्यार्थी गंभीर जखमी असून त्यांच्यावर अतिदक्षता विभागात उपचार सुरू आहेत. हे सर्व विद्यार्थी निफाडमधील बी. पी. महाविद्यालयाचे आहेत. दरम्यान, मुली देखील सहलीला गेल्या होत्या. सुदैवाने त्यांची दुसरी बस होती. त्यामुळे त्या सुरक्षित आहेत.

न्यायालयाच्या आदेशावर उद्धव ठाकरेचा खोचक वार!

■ **महासागर प्रतिनिधी, मुंबई, दि. २ :** राज्यातील २४६ नगरपालिका आणि ४२ नगरपंचायतींच्या निवडणुकांचा निर्णायक क्षण जणू हाताच्या अंतरावर आला होता. उद्या ३ डिसेंबरला निकाल जाहीर होणार आणि त्याचवेळी धक्का! मुंबई उच्च न्यायालयाच्या नागपूर खंडपीठाने सर्व निकाल २१ डिसेंबरपर्यंत थांबवण्याचे आदेश दिले. एका क्षणात वातावरणात तणाव, उमेदवारांच्या छातीत धडधड आणि राज्याच्या राजकारणात नव्या चर्चांना सुरुवात.

या गोंधळात सर्वांचं लक्ष एका प्रतिक्रियेवर खिळलं–शिवसेना (ठाकरे गट) प्रमुख उद्धव ठाकरे यांच्यावर. पक्षप्रवेश कार्यक्रमानिमित्त मातोश्रीवर पत्रकारांनी निकालावरील स्थगनाबद्दल विचारलं. यावर उद्धव ठाकरे यांनी एका वाक्यातच राजकीय तापमान वाढवलं.

निवडणूक आयोग आणि न्यायालय यावर न बोलेलंच चांगलं! एवढाच पण अचूक, खोचक वार! मातोश्रीवर चाललेल्या पक्षप्रवेश कार्यक्रमात अनेक कार्यकर्त्यांनी शिवबंधन बांधून ठाकरे गटात दाखल होताना उत्साह शिगेला पोहोचला होता. परत येणाऱ्यांचे स्वागत आहे, असे सांगत उद्धव ठाकरेंनी पक्षात पुन्हा येणाऱ्या शिवसैनिकांना खुले आमंत्रण दिले. धुळफेक झालेले, कट्टर शिवसैनिक परत येतात, हेच आमचं बळ आहे, अशीही त्यांनी समाधानाची नोंद केली.

उद्धव ठाकरे म्हणाले, जशी हवा प्रदूषित होते तसंच राजकारणही झालंय! दगाबाज भाजपला धडा शिकवण्यासाठी महाविकास आघाडी उभी केली. सत्ता मिळवण्यासाठी सगळी लाचारी चालली आहे. माझ्या नावाने धुळफेक केली, शिव्या दिल्या आणि आज तेच लोक सोनिया गांधींसोबत फोटो काढतायत. अजित पवार निधी देत नाहीत, अशी कारणं देऊन ठाण्यात गोंधळ घातल्याचे ते म्हणाले.

खगोलीय घटनांचा नवा बहर

■ **महासागर प्रतिनिधी, अकोला, दि. २ :** सन २०२५ या वर्षाच्या अखेरच्या महिन्यात निसगासोबत आकाशातही विविध खगोलीय घटनांचा नवा बहर अनुभवण्याची संधी खगोलप्रेमींसाठी उलपब्ध आहे. त्यामुळे हा अनुभव घेण्यासाठी प्रत्येकाने सज्ज व्हावे, असे आवाहन विश्वभारती केंद्राचे प्रमुख प्रभाकर दोड यांनी केले आहे. वर्षातील शेवटच्या या महिन्यात सुपर मून बघण्याची संधी खगोल प्रेमींना उपलब्ध झाली आहे. तसेच इंटरनॅशनल स्पेस स्टेशनही पाहता येणार आहे.

सध्या स्थितीत सूर्य वृश्चिक राशीतील लाल रंगाच्या ज्येष्ठा नक्षत्रात तर रात्रीच्या प्रारंभी पूर्व आकाशात वृषभ राशीतील ठळक तारका रोहिणी नजरेस पडणार आहे. आकाश मध्याशी मीन राशीतील शनी ग्रह पाहता येणा आहे. रात्री साडेआठच्या सुमारास पूर्व आकाशात मृग नक्षत्र आणि एका तासांनी मिथुन राशीतील गुरु ग्रह व पहाटे गुलाबी थंडीत पूर्वेस बुध आणि शुक्र पहता येणार आहे.

जगातील १६ देशांच्या संयुक्त प्रयत्नातून साकारलेले महाकाय आकाराचे इंटरनॅशनल स्पेस स्टेशन अर्थात (अंतराळ संशोधन प्रयोगशाळा) दर २८ हजार हजार कि.मी. एवढ्या प्रचंड वेगाने केवळ दीड तासात एक पृथ्वी प्रदक्षिणा पूर्ण करताना ज्या मार्गाने फिरते त्या भागातील लोकांना ते नुसत्या डोळ्यांनी पाहता येते. अशी ही फिरती चांदणी २ ते ५ डिसेंबर या सलग चार दिवसांत संध्याकाळी पाहता येणार आहे. ताण कमी करा; दोड यांचे आवाहन दिवसभरातील तणाव कमी करण्यासाठी या हेमंतातील वसंत बघता येईल.अधिक माहितीसाठी विश्वभारती सदैव सज्ज असेल, असे विश्वभारती केंद्राचे प्रमुख प्रभाकर दोड यांचे म्हणणे आहे.

इच्छुकांना याचा लाभ विश्वभारती केंद्रावर ३ ते ५ रोजी विनामूल्य घेता येईल. ३ डिसेंबर रोजी संध्याकाळी ६.२२ ते ६.२८ या वेळेत उत्तरेकडून पूर्वेकडे जाताना ६.२६ ला चंद्राजवळ दिसेल. ४ डिसेंबर रोजी ७.११ ते ७.१६ या वेळेत पश्चिमेकडून दक्षिणेकडे जाईल.

५ डिसेंबर रोजी संध्याकाळी ६.२३ ते ६.२९ या वेळेत वायव्य आकाशातून दक्षिणेकडे जाताना ६.२८ वाजता शनी ग्रहाच्या खाली दिसेल. दिवसभरातील ताण तणावातील भार कमी करण्यासाठी या हेमंतातील वसंत बघता येईल म्हणून काहीशी उसंत घेऊन आकाश संगतीला पसंत करावे, असे आवाहन विश्वभारती केंद्राचे प्रभाकर दोड यांनी केले आहे.

सत्ताधारी राष्ट्रवादी – भाजपचे कार्यकर्ते एकमेकांना भिडले

गेवराईत निवडणुकीला हिंसक वळण : दगडफेकीनंतर पोलिसांचा लाठीचार्ज

■ **वृत्तसंस्था, बीड, दि. २ :** राज्यात सर्वत्र स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या निडवणुकीचे मतदान शांततेत सुरू असताना बीडमध्ये मात्र या निवडणुकीला गालबोट लागले. बीडच्या गेवराईत सत्ताधारी राष्ट्रवादी काँग्रेस व भाजपच्या समर्थक एकमेकांपुढे उभे टाकले. त्यातून झालेल्या वादातून त्यांनी एकमेकांवर दगडफेक केली. यामुळे येथे मोठा तणाव निर्माण झाला आहे. सध्या शहरात तणावपूर्ण शांतता आहे.

गेवराई नगरपालिकेसाठी नगरपालिकेसाठी मतदान सुरू असताना दुपारी अचानक सत्ताधारी राष्ट्रवादी काँग्रेसच्या पंडित गट व भाजपच्या लक्ष्मणराव पवार गटात तणाव निर्माण झाला. त्यानंतर या दोन्ही गटांनी हातघाईवर येत एकमेकांवर दगडफेक केली. त्यात लक्ष्मणराव पवार यांच्या घरापुढे दगडफेक करण्यात आली. तसेच गाड्यांच्या काचाही फोडण्यात आल्या. यावेळी खबरदारी म्हणून पोलिसांना सौम्य लाठीमार करावा लागला.

या घटनेची माहिती मिळताच बीडचे पोलिस अधीक्षक नवनीत कॉवत यांनी घटनास्थळी धाव घेऊन स्थितीचा आढावा घेतला. सध्या शहरात तणावपूर्ण शांतता आहे. संवेदनशील ठिकाणी पोलिसांचा मोठा फौजफाटा तैनात करण्यात आला आहे.

पोलिसांच्या माहितीनुसार, गेवराईच्या मोंढा नाका परिसरात पवार - पंडित यांच्या पुतण्यांमध्ये बाचाबाची झाली. माजी आमदार लक्ष्मण पवार यांचे पुतणे शिवराजे पवार व विद्यमान आमदार विजयसिंह पंडित यांचे पुतणे पृथ्वीराज पंडित यांच्यात बाचाबाची झाली. पोलिसांना त्याची माहिती

मिळताच त्यांनी घटनास्थळी धाव घेतली. तसेच वाद मिटवण्याचा प्रयत्न केला. यावेळी दोन्ही पक्षातील पदाधिकारी व कार्यकर्ते एकमेकांसोबत भिडले.

दुसरीकडे, अमरसिंह पंडित यांनी या घटनेसाठी विरोधकांना जबाबदार धरले आहे. ते म्हणाले, मला मागील दोन-तीन दिवसांपासून याची कुणकुण लागली होती. शांततेत सुरू असणा ?या निवडणुकीत अशा प्रकारच्या घटना घडवून विरोधक लोकांच्या मनात दहशत निर्माण करण्याचे काम करणार हे मला ठावूक होते. कारण, त्यांनी या निवडणुकीत विकासाच्या मुद्यावर एकही शब्द बोलला नाही. त्यांचे म्हणणे एकच होते की, निवडणुकीच्या निकालात कळेल की आम्ही काय केले? आम्ही १८ वर्षांचा हिशेब मागत होतो. पण ते काहीच बोलत नव्हते. विजयसिंह यांनी आमदार झाल्यानंतर एका वर्षात भरपूर विकासकामे केली.

विकासाच्या मुद्यावरून लोकांची दिशाभूल करून त्यांचे लक्ष दुसरीकडे घेऊन जाण्याचा हा प्रयत्न होता. मतदान अतिशय शांततेत सुरू आहे. मतदान जवळपास ५० टक्क्यांवर गेले आहे. सकाळच्या घटनेनंतर शहरात कुठेही काही घडले नाही. मतदार बाहेर येत आहेत. लोकांनी कुणाच्याही दहशतीला बळी न पडता आपला मतदानाचा हक्क बजवावा, असे ते म्हणालेत.

दुसरीकडे, बीडच्या परळीत बोगस मतदानाचा प्रयत्न झाल्याचा आरोप करण्यात आला आहे.

नांदगाव खंडेश्वरमध्ये शांततेत पार पडली मतदान प्रक्रिया

नगराध्यक्ष 6 आणि नगरसेवक पदाच्या 73 उमेदवारांचे भाग्य मतपेटीत बंद

महासागर | प्रतिनिधी

नांदगाव खंडेश्वर, (दि. 2) – नांदगाव खंडेश्वर नगरपंचायत निवडणुकीतील मतदान प्रक्रिया मंगळवार, 2 डिसेंबर रोजी शांततेत आणि सुरळीत पार पडली. मागील पंधरा दिवसांपासून सुरू असलेल्या तुफान प्रचार मोहिमा, घराघरातील संपर्क, पदयात्रा, कोपरा सभा आणि धडाकेबाज प्रचारफेऱ्यांमुळे शहरातील राजकीय वातावरण तापले होते. अखेर मतदानाची वेळ सुरू होताच उमेदवार, समर्थक आणि प्रशासनाने सुटकेचा श्वास घेतला.

यंदाच्या निवडणुकीत नगराध्यक्षपदासाठी 6 उमेदवार तर नगरसेवक पदासाठी तब्बल 73 उमेदवार रिंगणात उतरले. शहरातील एकूण 12 हजार 39 मतदारांनी मतदानाचा हक्क बजावला. सकाळपासून काही केंद्रांवर रांगा दिसत होत्या, तर दुपारनंतर महिला, वयोवृद्ध तसेच तरुण मतदारांचा उत्स्फूर्त सहभाग पाहायला मिळाला.

शांततेत मतदान, प्रशासन सज्ज

संपूर्ण शहरात मतदान प्रक्रिया अत्यंत शांततेत पार पडली. कोणताही अनुचित प्रकार घडला नाही. सर्व मतदान केंद्रांवर पाणी, सावली, बसण्याची सोय यांसह दिव्यांग व वृद्ध मतदारांसाठी स्वतंत्र व्यवस्था करण्यात आली. पोलीस प्रशासनाकडून चोख बंदोबस्त ठेवण्यात आला होता. संवेदनशील भागात अतिरिक्त पोलिसांचा ताफा तैनात करून सतत गस्त वाढवण्यात आली होती.

मतमोजणी 21 डिसेंबर रोजी

हायकोर्टाच्या आदेशानुसार 3 डिसेंबरची मतमोजणी रद्द करून नवी तारीख 21 डिसेंबर निश्चित करण्यात आली आहे. त्यामुळे उमेदवारांची धाकधूक वाढली असून निकालाबाबत कुतूहल शिगेला पोहोचले आहे.

जिल्हाधिकाऱ्यांकडून मतदान केंद्र पाहणी

जिल्हाधिकारी आशिष येरेकर यांनी विविध मतदान केंद्रांना भेट देत सुविधा, सुरक्षा आणि कर्मचारी तयारीची पाहणी केली. तसेच मतमोजणी केंद्राचाही आढावा घेत समाधान व्यक्त केले.

शहराचे लक्ष निकालाकडे

सर्व मतपेट्या सुरक्षित ठेवण्यात आल्या आहेत. 21 डिसेंबर रोजी नगराध्यक्षपदाची गादी कोणाला मिळते, कोणत्या प्रभागात कोण विजयी ठरतो याकडे नागरिकांचे लक्ष लागले आहे.

आयटीआयमध्ये होणार मतमोजणी

21 डिसेंबर रोजी आयटीआय कॉलेजमध्ये मतमोजणी होणार असून प्रशासनाने संपूर्ण तयारी केली आहे. परिसरात पोलिसांचा तगडा बंदोबस्त तैनात करण्यात आला आहे. नागरिकांची उत्कंठा सर्वोच्च बिंदूवर पोहोचली आहे.

जिल्ह्यात सरासरी 69 टक्के मतदान?

नगर परिषद, नगर पंचायतीसाठीची मतदान प्रक्रीया शांततेत पडली पार ◆ पहाटेपासून सायंकाळपर्यंत मतदारांचा उत्साह टीकून

पहिले सत्रात 8.88 टक्के मतदान

पहिल्या दोन तासांत (सकाळी 7.30–9.30) एकूण 27,753 मतदारांनी मतदान केले. यामध्ये 16,577 पुरुष (10.62 टक्के) आणि 11,176 महिला (6.22 टक्के) होत्या. या काळात पुरुषांची उपस्थिती महिलांपेक्षा जास्त होती. शेंदुरजना घाट येथे सर्वाधिक 11.47 टक्के, तर चांदूर रेल्वे येथे सर्वात कमी 5.49 टक्के मतदान झाले.

दुसऱ्या सत्रात मतदानाचा वेग वाढला

दुसऱ्या सत्रात (सकाळी 9.30–11.30) मतदानाचा वेग वाढत एकूण मतदान 21.30 टक्क्यांवर पोहोचले. चिखलदरा नगरपरिषदेत सर्वाधिक 30.94 टक्के, तर धारणी नगरपंचायतीत 17.80 टक्के मतदान झाले. या काळात 36,912 पुरुष, 29,635 महिला आणि 1 तृतीयपंथी अशा एकूण मतदारांनी मतदान केले.

तिसरे सत्र 49.80 टक्के मतदान

दुपारी 3.30 वाजेपर्यंत जिल्ह्यात 78,273 पुरुष (50.32 टक्के) आणि 77,317 महिला (49.29 टक्के) अशा एकूण 49.80 टक्के मतदारांनी मतदान प्रक्रियेत सहभाग घेतला.

तरीही मतदारांची उपस्थिती

अंजनगाव सुर्जी येथे मतदान पुढे ढकलले असले, तरी अनेकांना याची माहिती नसल्याने त्यांनी मतदान केंद्रांवर जाऊन चौकशी केली. त्यामुळे केंद्रांवर गर्दी दिसून आली.

मरियमपूर येथे इतर मतदार यांनी मतदान केले.

महासागर | प्रतिनिधी

अमरावती,(दि.2) – जिल्ह्यातील नऊ नगरपरिषदा आणि दोन नगरपंचायतींच्या निवडणुका मंगळवारी (दि.2) अत्यंत शांततेत व उत्साहपूर्ण वातावरणात पार पडल्या. जवळपास नऊ वर्षांनंतर होत असलेल्या या निवडणुकांना जिल्ह्यातील मतदारांनी जोरदार प्रतिसाद दिला. अंजनगाव सुर्जी वगळता सर्व ठिकाणी सकाळी 7.30 वाजता मतदानास सुरुवात झाली. संध्याकाळी 6 वाजेपर्यंत मतदारांची वर्दळ कायम राहिली. सकाळच्या सत्रात मतदानाचा वेग अधिक, दुपारी मात्र काहीसा मंदावलेला दिसला; तर शेवटच्या तासात मतदारांनी मोठी गर्दी करत उत्स्फूर्त सहभाग नोंदविला. प्राथमिक आकडेवारीनुसार जिल्ह्यात सुमारे 69 टक्के मतदान झाल्याची माहिती आहे.

जिल्ह्यातील नगरपरिषद व नगरपंचायत निवडणुकांत नगराध्यक्ष पदासाठी 64 आणि नगरसेवक पदासाठी 1,055 उमेदवार रिंगणात आहेत. अचलपूर, वरुड, दर्यापूर, मोर्शी, चिखलदरा, शेंदुरजना घाट, चांदूर रेल्वे, चांदूरबाजार, धामणगाव रेल्वे या नगरपरिषदांसह धारणी आणि नांदगाव खंडेश्वर नगरपंचायतीत मतदान पार पडले. वृद्ध, महिला आणि प्रथमच मतदान करणाऱ्या मतदारांनी उत्साहाने सहभाग नोंदविला. जिल्ह्यातील 141 वॉर्डांसाठी तयार केलेल्या 366 मतदान केंद्रांवर 3,12,436 मतदारांनी मतदानाचा हक्क बजावला.

निकालाला 'ब्रेक', राजकारणात 'उत्कंटा' वाढली!

18 दिवसांच्या प्रतीक्षेमुळे उमेदवारांची नजर टांगणीला

वरुड, (दि. 2)– नगरपरिषद निवडणुकीच्या निकालाची तारीख वाढल्याने स्थानिक राजकीय वातावरणात चांगलाच 'उष्णता' निर्माण झाली आहे. नगराध्यक्ष आणि नगरसेवक पदाच्या सर्व उमेदवारांची प्रतिक्षा अनिश्चित काळात अडकली असून मतमोजणीचा दिवस जणू 'अंतिम परीक्षा' ठरण्याची स्थिती निर्माण झाली आहे. मतदान शांततेत पार पडले असले तरी निकाल 18 दिवस लांबणीवर गेल्याने विविध चर्चांना ऊत आला आहे.

उमेदवारांच्या छावण्यांमध्ये मनधरणी, रणनीती आणि नव्या समीकरणांची चर्चा वेगाने सुरू आहे. कोण आघाडीवर? कोण मागे? कोणत्या प्रभागात कोणती बाजू मजबूत? अशा अनौपचारिक 'पोस्ट पोल' अंदाजांची लगबग गावोगावी, चौकाचौकात दिसत आहे. या विलंबामुळे समर्थकांमध्ये प्रचंड उत्सुकता तर उमेदवारांमध्ये तणाव वाढला आहे. प्रचारादरम्यान घराघरातील संपर्क, सभा, रॅली आणि सोशल मीडियावरील धडाका यानंतर आता सर्वांचे लक्ष फक्त निकालाकडे लागले आहे. दोन्ही प्रमुख राजकीय गटांनीही आपापल्या आकडेमोडीला सुरुवात केली असून अपेक्षित मताधिक्यावरील चर्चा रंगल्या आहेत.

निकालापर्यंत सस्पेन्स कायम

18 दिवसांची प्रतीक्षा उमेदवारांसाठी खरी परीक्षा ठरत असून प्रत्येक फोन कॉल, चर्चा आणि भेटीतून निकालाचीच आठवण ताजी होत आहे. नागरिकांमध्येही नगराध्यक्ष कोण? आणि कोण होणार नगरसेवक? यावरील उत्सुकता वाढत चालली आहे. निकाल जाहीर होईपर्यंत हा राजकीय सस्पेन्स कायम राहणार असून वातावरणात आणखी तापमान चढण्याची चिन्हे स्पष्ट दिसत आहेत.

एका दिवसाकरिता 62 गुंड तडिपार

■ ग्रामीण पोलिस अधीक्षकांचा धडाकेबाज निर्णय

■ मतदान सुरळीत पार पाडण्यासाठी कडक कारवाई

महासागर | प्रतिनिधी

अमरावती, (दि. 2) जिल्ह्यात मंगळवारी (दि. 2) ग्रामीण पोलिस अधीक्षकांनी मोठी आणि धडाकेबाज कारवाई करत एकाच दिवशी तब्बल 62 गुंडांना तडीपार करण्याचा निर्णय घेतला. मतदानादरम्यान कायदा–सुव्यवस्थेला बाधा येऊ नये, नागरिकांना भीतीशिवाय मतदान करता यावे यासाठी हे मोठे पाऊल उचलण्यात आले आहे. अचानक झालेल्या या कारवाईने परिसरातील नामांकित गुंडगिरी करणाऱ्या टोळ्यांमध्ये खळबळ उडाली आहे.

स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या निवडणुकांच्या पार्श्वभूमीवर पोलिस विभागाने जिल्हाभरात सतत गस्त वाढवली असून संवेदनशील भागात विशेष लक्ष ठेवण्यात येत आहे. मतदानाच्या दिवशी सकाळपासून काही गुंडांद्वारे बाधा निर्माण करण्याची शक्यता पोलिसांना मिळालेल्या गुप्त माहितीतून समोर आली होती.

त्यानुसार कोणताही धोका पत्करू न देता ग्रामीण एसपींनी गुंडांच्या हालचालींवर अंकुश ठेवण्यासाठी कठोर पावले उचलली. मतदानासाठी येणाऱ्या नागरिकांना कोणताही त्रास होऊ नये म्हणून पोलिसांनी मतदानासाठी एक तासाची विशेष वाहतूक सवलत दिली.

दळण केंद्र चालकावर प्राणघातक हल्ला

अमरावती – गाडगेनगर पोलीस ठाण्याच्या हद्दीत येणाऱ्या सरस्वती नगर परिसरात दळण केंद्र चालकावर प्राणघातक हल्ला झाल्याची घटना बुधवारी रात्री साडेनऊच्या सुमारास घडली. या हल्ल्यात वैभव किशोर जफुलकर (रा. सरस्वती नगर) गंभीर जखमी झाला आहे. वैभव जफुलंकर यांचे घरातच दळण केंद्र आहे. घटनास्थळी काही युवकांनी वैभवच्या डोक्यावर चाकूने हल्ला करून त्याला गंभीर स्वरूपात जखमी केले. हल्ल्यानंतर आरोपी घटनास्थळावरून फरार झाले. हल्ल्यानंतर वैभव बराच वेळ जमिनीवर रक्तबंबाळ अवस्थेत पडून होता. त्याचवेळी परिसरातील काही युवक तेथे पोहोचले. त्यांनी तत्काळ वैभवला उचलून जिल्हा सामान्य रुग्णालयात उपचारासाठी दाखल केले. या घटनेची माहिती गाडगेनगर पोलिसांना देण्यात आली असून पोलिसांनी जखमी वैभवच्या बयानावरून गुन्हा दाखल केला आहे.

दर्यापूर, चांदूर रेल्वे व नांदगाव खंडेश्वरमध्ये जिल्हाधिकाऱ्यांची मतदान केंद्रांना भेट

अमरावती – नगरपरिषद निवडणुकीच्या पार्श्वभूमीवर जिल्हाधिकारी आशिष येरेकर यांनी आज दर्यापूर, चांदूर रेल्वे आणि नांदगाव खंडेश्वर या ठिकाणांतील मतदान केंद्रांना भेट देऊन पाहणी केली. निवडणूक प्रक्रिया पारदर्शक, सुरक्षित आणि सुरळीत राखण्यासाठी प्रशासन सज्ज असल्याचा संदेश त्यांनी या भेटीद्वारे दिला.

दर्यापूर नगरपरिषदेतील मतदान केंद्रांवर भेटीदरम्यान त्यांनी मतदान प्रक्रिया, सुरक्षा व्यवस्था, दिव्यांग मतदारांसाठी उपलब्ध सुविधा आणि मतदान यंत्रणांची तपासणी केली. कोणतीही अडचण निर्माण होऊ नये, यासाठी संबंधित अधिकाऱ्यांना तत्काळ आवश्यक सूचना देण्यात आल्या. त्यानंतर त्यांनी दर्यापूर नगरपालिका कार्यालयातील स्ट्रॉंग रूम व मतमोजणी कक्षाची पाहणी करून सीसीटीव्ही, प्रवेश नियंत्रण व पोलिस बंदोबस्ताची माहिती घेतली. चांदूर रेल्वे व नांदगाव खंडेश्वर नगरपरिषदेतही मतदान प्रक्रिया शांततेत आणि सुरळीत पार पडली. सरस्वती प्राथमिक शाळा, न.प. सुभाष प्राथमिक शाळा आणि शिवाजी बोर्डिंग स्कूल (प्रभाग 10, 14, 15) या मतदान केंद्रांना भेट देऊन त्यांनी परिस्थितीचा आढावा घेतला. जिल्हाधिकारी येरेकर यांनी सर्व यंत्रणांनी समन्वय राखून निवडणूक प्रक्रिया पूर्णपणे निष्पक्ष व पारदर्शक ठेवण्याच्या सूचनाही दिल्या.

खासदार, आमदारांकडून मतदान

मतदान केंद्रावर प्रचंड उत्साह

वरुड –नगरपरिषद निवडणुकीत मंगळवार, 2 डिसेंबर रोजी मतदारांनी उत्साहाने मतदानाचा हक्क बजावला. आमदार चंदू उर्फ उमेश यावलकर आणि राज्यसभा खासदार डॉ. अनिल बोंडे यांनीही सकाळीच मतदान केंद्रावर येऊन मतदान करत लोकशाही प्रक्रियेला बळ दिले. त्यांच्या आगमनामुळे मतदान केंद्रांवर उत्सुकतेचे वातावरण पाहायला मिळाले.

दिवसभरात काही ठिकाणी किरकोळ गैरसमज, रांगेत ढकलाढकली यांसारखे प्रसंग घडले असले तरी पोलिस प्रशासन व निवडणूक अधिकाऱ्यांनी परिस्थिती तत्काळ नियंत्रणात आणली. त्यामुळे एकूण मतदान प्रक्रिया शांततेत आणि सुरळीत पार पडल्याचे प्रशासनाने स्पष्ट केले.

मतदान केंद्रांबाहेर उमेदवार आणि कार्यकर्त्यांची सकाळपासूनच धावपळ सुरू होती. दुपारपर्यंत मतदारांची लक्षणीय गर्दी दिसून आली. महिलांचा आणि युवकांचा उत्साह विशेष उल्लेखनीय ठरला.

आता सर्वांची नजर निकालाकडे लागली असून कोणत्या पक्षाकडे सत्ता जाणार, कोणत्या उमेदवारांचे राजकीय भविष्य उजळणार आणि शहराच्या विकासाचा भार नगराध्यक्ष म्हणून कोण उचलणार याबाबत चर्चांना उधाण आले आहे. निकाल जाहीर होईपर्यंत राजकीय विश्लेषणांचा पाऊस सुरू राहणार हे निश्चित. यावेळी वसुधा बोंडे, मोरेश्वर वानखडे, ?ड. शशिकांत उमेकर, आशिष काकडे, मोरे, इंगळे आदींनीही मतदानाचा हक्क बजावला.

चांदूरबाजार नगरपरिषद निवडणुकीत 67.13 टक्के मतदान

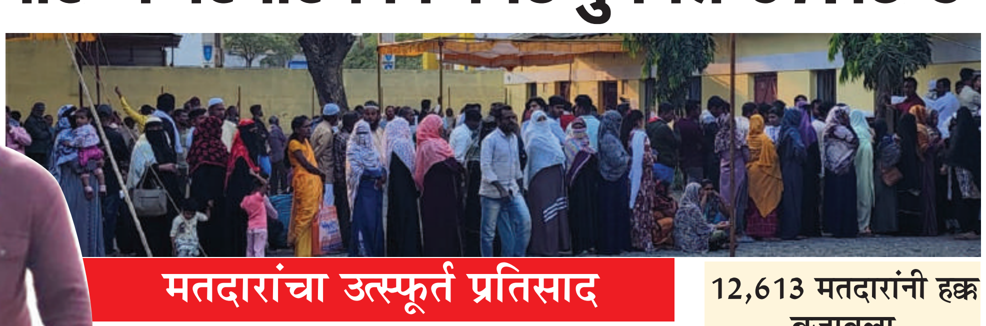

मतदारांचा उत्स्फूर्त प्रतिसाद

महासागर | प्रतिनिधी

चांदूर बाजार,(दि.2) – चांदूरबाजार नगरपरिषद निवडणुकीत मतदारांनी उत्साहाने मतदानाचा हक्क बजावत 67.13 टक्के मतदानाची नोंद झाली. प्रचाराच्या कालावधीत भाजप, प्रहार आणि काँग्रेस यांच्यात तिरंगी लढत दिसत होती. अखेर 2 डिसेंबरला मतदारांनी कोणाला कौल दिला आहे, याची उत्सुकता आता दिवसेंदिवस वाढत आहे. नागपूर खंडपीठाच्या निर्णयानंतर निवडणूक आयोगाने मतमोजणीची तारीख 21 डिसेंबर निश्चित केली आहे. त्यामुळे शहरासह ग्रामीण भागातही निकालाबाबत चर्चा रंगू लागल्या आहेत.

या निवडणुकीत अध्यक्षपदासाठी पाच तर नगरसेवक पदासाठी 106 उमेदवार रिंगणात होते. मतदारांनी सर्वांचे भवितव्य मतदान यंत्रात बंद केले असून, मतमोजणीपर्यंत ईव्हीएम मशीन पोलिस संरक्षणाखाली स्ट्रॉंगरूममध्ये ठेवण्यात आली आहेत.

12,613 मतदारांनी हक्क बजावला

चांदूरबाजारमध्ये एकूण 18,559 मतदारांपैकी 12,613 मतदारांनी आपला मतदानाचा हक्क बजावला. यात पुरुष मतदार 6,537 तर महिला मतदार 6,076 यांचा समावेश आहे. थंडीमुळे सकाळी मतदानाचा वेग मंदावला होता. दुपारी 12 पर्यंत 35 टक्के मतदानाची नोंद झाली; मात्र त्यानंतर मतदानाचा वेग वाढत अंतिम टक्केवारी 67.13 वर पोहोचली.

मतदानानंतर फटाके फोडले?

निवडणूक प्रक्रियेत सुरळीतता राखण्यासाठी प्रशासन सतर्क होते. अपर पोलीस अधीक्षक पंकज कुमावत, उपविभागीय अधिकारी शुभम कुमार, निवडणूक निर्णय अधिकारी सूर्यवंशी, सहायक अधिकारी गीता ठाकरे आणि ठाणेदार अशोक जाधव यांनी दिवसातून निरीक्षण करून परिस्थितीवर लक्ष ठेवले. दुपारनंतर मतदारांचा उत्स्फूर्त सहभाग वाढला. पिंक बूथवर विशेष सजावट करण्यात आली होती. काही भागांत मतदानानंतर फटाके फोडल्याची चर्चा झाली असली तरी त्याबाबत स्पष्टता नाही. मात्र निकाल लांबणीवर गेल्याने तर्क–वितर्कांना उधाण आले आहे.

अर्धा तास मशीन बंद

निवडणुकीदरम्यान एका मतदान केंद्रावर मशीन जवळपास 30 ते 35 मिनिटे बंद पडल्याने मतदान उशिरापर्यंत सुरू राहिले. तसेच नगरपरिषद उर्दू विद्यालयातील मतदान केंद्रावर हरकत नोंद झाल्याने निवडणूक निर्णय अधिकारी सोनल सूर्यवंशी यांनी तातडीने भेट देत परिस्थिती नियंत्रणात आणली.

चिखलदरा नगरपालिकेत उत्स्फूर्त मतदान

45 नगरसेवक आणि 3 नगराध्यक्ष पदाचे नशीब मशीनमध्ये बंद

मतदान शांततेत; 73 टक्के मतदान

महासागर | प्रतिनिधी

चुरणी,(दि.2) – चिखलदरा नगरपालिकेत एकूण 3,300 मतदार असून यापैकी तब्बल 73 टक्के मतदारांनी आपला मतदानाचा हक्क बजावला. सकाळपासूनच मतदारांचा उत्स्फूर्त प्रतिसाद दिसून आला. दुपारपर्यंत मोठ्या प्रमाणात मतदान झाले होते. विशेषत: प्रथमच मतदान करणाऱ्या युवकांचा सहभाग लक्षणीय होता.

चिखलदरा ही 'क' दर्जाची आणि राज्यातील सर्वात कमी मतदारसंख्या असलेली नगरपालिका आहे. पर्यटनस्थळाचा दर्जा असल्याने या नगरपालिकेचे महत्त्व मोठे आहे. त्यामुळे संपूर्ण राज्याचे, तसेच मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांचेही लक्ष या निवडणुकीकडे लागले आहे. मुख्यमंत्री फडणवीस यांचे मामेभाऊ अल्हाद कलोती हे प्रभाग क्रमांक 10 मधून नगरसेवक म्हणून अविरोध निवडून आले आहेत, त्यामुळे या निवडणुकीला अधिक प्रतिष्ठा मिळाली आहे.

नगरपालिका निवडणुकीत एकूण 45 नगरसेवक उमेदवार तर नगराध्यक्षपदी 3 उमेदवार रिंगणात होते. नगराध्यक्षपदासाठी भाजपकडून राजेंद्र सिंह सोमवंशी, काँग्रेसकडून शेख अब्दुल शेख हैदर, तर प्रहार संघटनेतर्फे सविता गावंडे उमेदवार होते. नगरसेवकपदासाठी काँग्रेसकडून 19, भाजपकडून 19 (यापैकी एक अविरोध), प्रहारकडून 6, राष्ट्रवादी (शरद पवार गट) कडून 1 आणि एक अपक्ष उमेदवार निवडणूक लढवत होते.

काही ठिकाणी किरकोळ तणावाची स्थिती निर्माण झाली होती; मात्र पोलिसांनी मजबूत बंदोबस्त ठेवत संपूर्ण मतदान प्रक्रिया शांततेत पार पाडली. आता सर्व उमेदवारांचे नशीब इलेक्ट्रॉनिक मतदानयंत्रात बंद झाले असून निकालाची उत्सुकता वाढली आहे. निकालासाठी लागणाऱ्या वीस दिवसांमुळे अनेकांच्या मनात उत्सुकता आणि धाकधूक वाढली असून उमेदवारांमध्येही ताणतणावाचे वातावरण कायम आहे.

बिहारमधील भाजपाचा सम्राट!

लालूप्रसाद यादव यांचा राष्ट्रीय जनता दल (राजद) व नितीशकुमार यांचा जनता दल युनायटेड असा प्रवास करून भारतीय जनता पक्षात आलेल्या सम्राट चौधरी यांच्याकडे बिहारमधील एनडीए सरकारमधील सर्वात शक्तिशाली गृहखात्याचे मंत्री म्हणून जबाबदारी सोपविण्यात आली आहे. सम्राट चौधरी हे नितीशकुमार यांच्या सरकारमधे उपमुख्यमंत्री आहेत. गृहखाते मिळाल्याने त्यांचे महत्व वाढले आहे.

नितीशकुमार यांनी दहाव्यांदा मुख्यमंत्रीपदाची शपथ घेऊन देशात विक्रम निर्माण केला आहे. त्यांनीही कधी काँग्रेस - राजद तर कधी भाजपा अशा युती व आघाड्या बदलत सत्ता कायम राखली आहे. मुख्यमंत्रीपदाच्या वीस वर्षाच्या कारकिर्दीत त्यांनी कधीच गृहखाते दुसऱ्या कोणाला दिले नव्हते.

पण यावेळी राज्यात सर्वाधिक ८९ आमदार निवडून आलेल्या भाजपाच्या दबावापुढे नितीशकुमार यांना झुकावे लागले आहे. कोणत्याही राज्यात मुख्यमंत्रीपद मित्र पक्षाला दिले की गृहखाते भाजपा आपल्याकडे ठेवतो पण बिहार त्याला आजवर अपवाद होता, पण आता तेथेही हे मौल्यवान , संवेदनशील व ताकदवान खाते आता भाजपाने आपल्याकडे ठेवले असून त्याची जबाबदारी सम्राट चौधरी यांच्याकडे सोपवली आहेत. सम्राट चौधरी हे काही मुळचे भाजपाचे नाहीत, राष्ट्रीय स्वयंसेवक संघाचेही नाहीत.

संघ परिवाराशी त्यांचा संबंधही नव्हता. पण राजद, जनता दल यु असे फिरत फिरत आठ वषार्पूर्वी पक्षात आलेले सम्राट हे भाजपाचा चेहरा बनले आहेत. पक्षविस्तार व सरकार अशा दोन्ही पातळीवर सम्राट चौधरी हे जास्त उपयुक्त आहेत अशी खात्री पटल्यामुळेच सम्राट यांना भाजपाने बिहारमधील नंबर १ चा नेता बनवले आहे.

बिहार विधानसभा निवडणुकीत भाजपा- जनता दल यु प्रणित एनडीएला आश्चर्यकारक प्रचंड जनादेश मिळाला. राजद आणि काँग्रेसचे पानीपत झालेच पण प्रशांत किशोर यांच्या जनसुराज्य पक्षाला भोपळाही फोडता आला नाही.

आता बिहारच्या मैदानात एनडीएची घोडदौड पाच वर्षे सुसाट असणार हे स्पष्ट झाले. बिहारमधे नितीशकुमार यांना बरोबर घेऊन सत्ता तर मिळवली पण उत्तर प्रदेश, मध्य प्रदेश, हरयाणा, दिल्ली, राजस्थान, आदी हिंदी भाषिक राज्यात भाजपाने आपले मुख्यमंत्री केले.

बिहारमधे ही किमया भाजपाला आजवर जमलेली नाही. पण यावेळी नितीशकमार यांना पुन्हा एकदा मुख्यमंत्रीपदाचा मान देऊन भाजपाने गृहमंत्रीपद शिताफीने आपल्याकडे काढून घेतले.

बिहारमधे काही काळ अपवाद वगळता सन २००५ पासून एनडीएचे सरकार आहे. पण यापुर्वी भाजपाला गृहमंत्रीपद कधीच मिळाले नव्हते किंवा नितीशकुमार यांनी ते आपल्याकडून सोडले नव्हते. बिहारमधे गेल्या त्रेपन्न वर्षात आजवर झालेल्या मुख्यमंत्र्यांनी गृहमंत्रीपद प्रथमच दुसऱ्या पक्षाला दिले आहे.

नितीशकुमार हे अतिशय धूर्त राजकारणी आहेत. गेली वीस वर्षे सलग ते मुख्यमंत्रीपदावर आहेत. त्यांनी गृहखाते भाजपाला दिले ही त्यांची हतबलता असू शकते. भाजपाबरोबर सत्तावाटपाच्या झालेल्या सौदेबाजीत मुख्यमंत्रीपदाच्या बदल्यात त्यांना गृहमंत्रीपदाचा त्याग करावा लागला हेच वास्तव आहे.

अगोदरच्या सरकारमधे सम्राट चौधरी हे अर्थ व व्यापारमंत्री होते. आता त्यांना एकप्रकारे भाजपाने बढती दिली आहे. विशेष म्हणजे नव्या सरकारमधे दुसरे उपमुख्यमंत्री असलेल्या विजयकुमार सिन्हा यांच्याकडे महसूल खाते आहे पण गृहखाते सम्राट चौधरींकडे देण्यात आले आहे.

सम्राट चौधरींकडे गृह खाते याचा अर्थ राज्यातील कायदा सुव्यस्थेची सारी जबाबदारी त्यांच्यावर सोपविण्यात आली आहे. पोलीस महासंचालकांपासून पोलीस उपायुक्तांपर्यंत सर्व अधिकारी हे त्यांच्याशी थेट संपर्क साधून अद्ययावत माहिती देतील. हिंसाचार, दंगली, मोठी गुन्हेगारी, अपहरण, अटक,स्थानबध्दता अशांवर त्यांचे पूर्ण नियंत्रण राहिल. राज्यातील नक्षलवाद, संघटीत गुन्हेगारी, ऑपरेशन ग्रीन हंट, सर्च ऑपरेशन, टोळी युध्द, गँगस्टर यावर लगाम घालण्याचे काम त्यांच्या मार्गदर्शनाखाली होईल.

स्टेटलाईन
डॉ. सुकृत खांडेकर
sukritforyou@gmail.com

जेल सुरक्षा, व्हिआयपी सुरक्षा, आदी प्रक्रिया त्यांच्या अखत्यारीत येतील. धार्मिक उत्सव, सणवार, धार्मिक मिरवणुका, मंदिरांची सुरक्षा, गर्दीवर नियंत्रण यासाठी त्यांना चोवीस तास सतर्क राहवे लागेल.

एनडीएला निवडून दिले नाहीत तर बिहारमधे पुन्हा जंगलराज येईल असा इशारा मोदी- शहा प्रत्येक प्रचार सभेतून देत होते. लालू- राबडी देवी कारकिर्दीतील बिहारची भयाण अवस्था सांगत होते. म्हणून सम्राट चौधरी यांना गृहमंत्री म्हणून डोळ्यात तेल घालून काम करावे लागेल.

बिहारमधे भाजपाकडे प्रथमच गृहखाते आले, यामुळे राज्यातील सत्ता समिकरणे बदलली आहेत. सम्राट हे मुंगेर जिल्ह्यातील तारापूर जवळील लखनपूर गावचे. १९९० मधे त्यांनी लालूप्रसाद यादव यांच्या राजदमधे प्रवेश केला. त्यावेळी राज्यात राजद शक्तिशाली होता व राजदचीच चलती होती. त्यांचे वडिल शकुनी चौधरी हे तारापूरमधून अनेकदा निवडून आलेत.

सम्राट चौधरी हे राबडी देवी यांच्या नेतृत्वाखालील राजद सरकारमधे कृषी मंत्री होते. (भाजपाच्या भाषेत जंगलराज) तेव्हा ते आमदारही नव्हते. त्यांच्या वयावरून बराच वादंग निर्माण झाला होता. नंतर त्यांना मंत्रीपदाचा राजीनामा देणे भाग पडले.

यंदाच्या निवडणुकीत प्रशांत किशोर यांच्या जनसुराज्य पक्षाने चौधरींवर अनेक गंभीर गुन्ह्यांची नोंद असल्याचे आरोप केले. त्यांनी केलेल्या प्रतिज्ञापत्रातही विसंगती असल्याचे दाखवून दिले. प्रशांत किशोर यांनी केलेल्या आरोपांचा चौधरी यांनी इन्कार केला व आपल्यावर गंभीर गुन्हे नव्हते असेही म्हटले.

१९९९ मधे सम्राट यांनी मंत्रीपदाचा राजीनामा दिला पण सन २००० मधे ते राजदच्या तिकीटावर पुन्हा निवडून आले. राजदमधे त्यांचे महत्व वाढत गेले व सन २०१० मधे विधानसभेत ते पक्षाचे मुख्य प्रतोद बनले. पण २०१४ मधे राजदच्या पराभवानंतर पक्षाच्या तेरा आमदारांना घेऊन त्यांनी जनता दल यु मधे प्रवेश केला व लालू यादव यांना मोठा हादरा दिला.

जतिराम मांझी फार कमी काळ मुख्यमंत्री होते, त्यांच्या सरकारमधे सम्राट चौधरी नगरविकास मंत्री होते. देशभरात असलेली भाजपाची लाट पाहून चौधरी सन २०१७ मधे भाजपात आले. भाजपाने त्यांचे लाल गालिचा अंथरून स्वागत केले व प्रदेश उपाध्यक्षपद दिले.

सन २०२० ते विधान परिषदेवर निवडून आले व भाजपाने त्यांना विरोधी पक्षनेते पदाची जबाबदारी दिली. सन २०२३ मधे भाजपाने त्यांची प्रदेशाध्यक्ष म्हणून नियुक्ती केली. भाजपाचा ओबीसी चेहरा म्हणून त्यांना पक्षाने प्रकाशात ठेवले.

सन २०२४ मधे नितीशकुमार यांनी राजद- काँग्रेसशी काडीमोड घेतला व एनडीएमधे परतले तेव्हा एनडीए सरकारमधे सम्राट चौधरी यांना उपमुख्यमंत्री म्हणून बढती मिळाली. सन २०२५ च्या निवडणुकीत चौधरी राजदचा पराभव करून मोठ्या मताधिक्याने निवडून आले व नवीन सरकारमधे उपमुख्यमंत्रीपद व गृहखाते त्यांना मिळाले.

बिहारच्या निवडणुकीत मोठ्या बहुमताने एनडीएचे सरकार येणार याची भाजपाला पूर्ण खात्री होती. म्हणूनच केंद्रीय गृहमंत्री अमित शहा यांनी दोन महिने अगोदर नितीशकुमार यांच्याशी स्वतंत्र चर्चा करून विकासापेक्षा राज्यातील कायदा सुव्यवस्था किती महत्वाची आहे हे आकडेवारीनिशी पटवून दिले होते.

बिहारमधे कठोर कायदा व सुव्यवस्था निर्माण करण्यासाठी योगी पॅटर्न राबवला पाहिजे याचीही चर्चा झाली. नेपाळ-बिहार सरहद्द संवेदनशील आहे, नेपाळमधे राजकीय अस्थिरता आहे. बनावट नोटा, ड्रग्ज, शस्त्रास्त्रे, घुसखोरी , धार्मिक व दहशतवादी संघटना, बांगला देशातून रोहिंग्यो असे सर्व धोके बिहारच्या सरहद्दीवरून प्रवेश करतात. अशा वेळी गृहखाते भाजपाच्या हाती असणे गरजेचे आहे हे शहा यांनी नितीशकुमार यांना पटूवन दिले.

नितीशकमार यांना वयोमानाप्रमाणे कठोर राजकारणी म्हणून काम करायला मयार्दा आहेत. याची त्यांनाही जाणीव आहे. गुन्हेगार एक तर तुरूंगात असतील किंवा कबरीत असतील, असा योगी स्टाईल इशारा सम्राट चौधरी यांनी दिला आहे. म्हणूनच भाजपा हायकमांडचा त्यांच्यावर विश्वास आहे.

अजरामर कवयत्री बहिणाबाई चौधरी

मराठी साहित्यातील अजरामर कवयत्री बहिणाबाई चौधरी यांचा आज ३ डिसेंबर रोजी ७४ वा स्मृतिदिन. बहिणाबाई चौधरी यांचा जन्म २४ ऑगस्ट १८८० रोजी जळगाव जवळील असोदे या गावी झाला.

त्यावेळेच्या परंपरेनुसार वयाच्या अवघ्या तेराव्या वर्षी त्यांचा विवाह झाला. दुदैवाने तरुणपणीच त्यांना वैधव्य आले. सुरवातीचे एकत्र कुटुंब विभक्त झाल्यावर आणि नवऱ्याच्या निधनानंतर त्यांचे जीवन हलाखीत गेले. पण त्याही परिस्थितीत त्यांनी आपली कन्या काशी आणि पुत्र सोपानदेव व ओंकार यांच्यावर चांगले संस्कार केले.

बहिणाबाई या कधीही शाळेत गेल्या नाही. त्यांना लिहिता वाचता येत नव्हते त्यामुळे त्यांनी केलेल्या अनेक कविता काळाच्या ओघात नष्ट झाल्या. त्या निरीक्षर होत्या मात्र त्यांना कवितेची निसर्गदत्त देणगी लाभली होती. घरातील आणि शेतातील कामे करता करता त्यांना काव्य सुचले आणि ते काव्य मराठी साहित्य विश्वात अजरामर ठरले.

बहिणाबाई शेतात गेल्या की शेतीवर उत्स्फूर्त कविता म्हणत. घरकाम करतानाही त्यांना कविता सुचत. घरकाम करता करता त्या कविता गुणगुणत तसेच जात्यावर दळताना विविध प्रकारच्या ओव्या म्हणत. त्यांनी अशा हजारो कविता केल्या आहेत. मात्र आज त्या सर्व कविता उपलब्ध नाहीत. बहिणाबाईंचे चिरंजीव सोपानदेव शाळेत जाऊ लागल्यावर ते बहिणाबाईंच्या कविता आपल्या वहीत लिहून घेऊ लागले. याकामी त्यांना त्यांचे मावसभाऊ पितांबर चौधरी हे मदत करत.

बहिणाबाई काम करताना जेंव्हा कविता म्हणत तेंव्हा सोपानदेव त्या कविता आपल्या वहीत लिहून घेत असत. त्यांचे चिरंजीव सोपानदेव चौधरी हे ही पुढे महाराष्ट्रातील नामवंत कवी म्हणून नावारूपास आले.

बहिणाबाईंचे चिरंजीव सोपानदेव व मावसभाऊ पितांबर चौधरी यांनी लिहून घेतलेली कविता, गाणी हस्तलिखित स्वरूपात होती. बहिणाबाईंच्या मृत्यूनंतर सोपानदेव यांनी हे हस्तलिखित आचार्य अत्रे यांना दाखवले.

आचार्य अत्रे यांनी बहिणाबाईंच्या त्या सर्व कविता वाचल्या आणि उदगारले अहो हे तर बावनकशी सोने आहे! हे महाराष्ट्रापासून लपवून ठेवणे गुन्हा आहे! आचार्य अत्रेंने त्या सर्व कविता आपल्याकडे घेतले आणि ते प्रकाशित करण्याचा निर्णय घेतला.

१९५२ साली आचार्य अत्र्यांनी स्वतः लिहिलेल्या प्रस्तावनेसह बहिणाबाईंच्या ३५ कविता असलेला काव्य संग्रह प्रसिद्ध केला. आचार्य अत्र्यांमुळेच या महान कवीयत्रीचा महाराष्ट्राला परिचय झाला.

पुढे बहिणाबाईंच्या अनेक कविता प्रसिद्ध झाल्या. लोकप्रिय झाल्या. संपूर्ण महाराष्ट्राला बहिणाबाईंच्या काव्य प्रतिभेने भुरळ घातली. प्रत्येकाला ती आपली कविता वाटली. बहिणाबाईंच्या सर्व कविता त्यांच्या मातृभाषेत म्हणजे वऱ्हाडी - अहिराणी - खानदेशी भाषेत आहेत. त्यांच्या कवितेचा विषय सासर - माहेर, संसार, शेतीची कामे, निसर्ग, पशुपक्षी, मराठी सण - उत्सव, भाऊ, बहीण, आई, वडील असे होते. या सा?्यांबद्दल त्यांच्या मनात विलक्षण आत्मीयता होती. हीच आत्मीयता कवितेतून झळकत होती. तल्लख स्मरणशक्ती, सूक्ष्म निरीक्षण, उपजत विनोदबुद्धी, जीवनातील सुख दुःखाकडे समभावाने पाहू शकणारे शहाणपण आणि जगण्यातून कळलेले तत्वज्ञान ही त्यांच्या काव्य प्रतिभेची वैशिष्ट्ये होती.

शालेय अभ्यासक्रमात त्यांच्या अनेक कविता समाविष्ट करण्यात आल्या आहेत.

अरे संसार संसार जसा तवा चुल्यावर
आधी हाताला चटके तेंव्हा (मियते) मिळते भाकर..
खोप्यामधी खोपा सुगरणीचा चांगला देखा
पिलासाठी तिने जीव झाडाले टांगला....
मन वढाय वढाय उभ्या पिकांतलं ढोर
किती हाकला हाकला तरी येतं पिकांवर...

श्याम ठाणेदार
दौंड. जिल्हा पुणे.
९९२२५४६२९५

यासारख्या त्यांच्या कितीतरी कविता शालेय अभ्यासक्रमात समाविष्ट आहेत. या कविता न अभ्यासलेला एकही व्यक्ती महाराष्ट्रात सापडणार नाही. शाळेत जाणाऱ्या सर्व मुलांच्या या कविता तोंडपाठ आहेत. महाविद्यालयातही त्यांच्या अनेक कविता अभ्यासण्यासाठी आहेत. महाराष्ट्रातील अनेक पिढ्यांनी या कवितांचे पारायण केले आहेत.

बहिणाबाईंच्या कवितांनी महाराष्ट्राच्या अनेक पिढ्यांना भुरळ घातली आहेत. महाराष्ट्राच्या साहित्य विश्वात बहिणाबाई चौधरी व त्यांच्या कविता अजरामर आहेत. मराठी साहित्य विश्वातील त्यांचे स्थान ध्रुव तात्यासारखे अढळ आहे म्हणूनच महाराष्ट्र शासनाने जळगावच्या उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठाचे नाव कवियत्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ असे ठेवले आहे. जी व्यक्ती कधीही शाळेत गेली नाही त्या व्यक्तीचे नाव विद्यापीठाला दिले जाते यातूनच बहिणाबाईंचे श्रेष्ठत्व सिद्ध होते.

आपल्या काव्य प्रतिभिने मराठी साहित्याला वेगळ्या उंचीवर नेणाऱ्या या महान कवीयत्रीचे ३ डिसेंबर १९५१ रोजी निधन झाले. आज त्यांचा ७४ वा स्मृतिदिन आहे. स्मृतिदिनी बहिणाबाई चौधरी यांना विनम्र अभिवादन!

ग्रामीण समृद्धीचा प्रवास, विज्ञानाधिष्ठित प्रगतीचा अभिमान

माफसूचा २५ वा स्थापना दिन

३ डिसेंबर २००० रोजी नागपूर येथे महाराष्ट्र पशु व मत्स्य विज्ञान विद्यापीठाची (माफसू) स्थापना झाली आणि आज तब्बल पंचविशीचा प्रवास पूर्ण करताना हे विद्यापीठ प्रगतीच्या नवनव्या क्षितिजांना स्पर्श करत आहे. शिक्षण, संशोधन आणि विस्तार या त्रिसुत्री ध्येयाने सुरू झालेली ही यात्रा आज ग्रामीण अर्थव्यवस्थेचा कणा मजबूत करणाऱ्या ज्ञानकेंद्राच्या रूपात विकसित झाली आहे. पशुसंवर्धन, दुग्धोत्पादन आणि मत्स्य विज्ञान या क्षेत्रांत नवतंत्रज्ञान, संशोधन, रोजगारक्षमता आणि शाश्वत विकासाचा दीपस्तंभ म्हणून राज्यातच नव्हे तर राष्ट्रीय स्तरावर एक अग्रगण्य विद्यापीठ म्हणून ओळखले जाते.

प्रविण बागडे
नागपूर.
9923620919

स्थापनेच्या वेळी विद्यापीठाला पाच पशुवैद्यकीय महाविद्यालये, एक पदव्युत्तर संस्था आणि एक दुग्धतंत्रज्ञान महाविद्यालय हस्तांतरित करण्यात आली. पुढील काळात विद्यापीठाने आपला शैक्षणिक आणि संशोधनाचा विस्तार करत दोन मत्स्य विज्ञान महाविद्यालये, आणखी एक दुग्ध तंत्रज्ञान महाविद्यालय, वन्यजीव संशोधन व प्रशिक्षण केंद्र आणि तीन कृषी विज्ञान केंद्रे अशी संस्थात्मक वाढ साध्य केली.

हे केवळ विस्तार नव्हे तर ग्रामीण भागातील रोजगार, उद्योग, आरोग्य आणि आर्थिक स्थैयार्साठी माफसूने निर्णायक योगदान दिले. हा प्रवास केवळ संस्थात्मक विस्ताराचा नाही, तर ग्रामीण समाजपरिवर्तनाच्या शक्तिशाली यज्ञाचा माफसूचा स्थापना ते आज परिवर्तनाचा आहे.

पशुधन आरोग्य, दुग्ध उत्पादन, मासेमारी, आणि वन्यजीव संरक्षण क्षेत्रात उच्च स्तरीय संशोधन; पशुवैद्यकीय, दुग्ध व मत्स्य विज्ञान क्षेत्रातील कुशल, समाजाभिमुख आणि तंत्रज्ञानसाक्षर मानवबलाची निर्मिती; ग्रामीण युवकांसाठी उद्योजकता प्रशिक्षण व रोजगारक्षमतेचे संवर्धन; पशुसंवर्धन, मत्स्य व दुग्ध विकास धोरणांमध्ये सरकारचे विचारकेंद्र (थिंक टँक) म्हणून प्रभावी भूमिका; विस्तार शिक्षणाद्वारे शेतकरी, पशुपालक, मच्छीमार व दुग्ध व्यवसायिकांना सशक्त करणारे उपक्रम; पशुकल्याण, जैवसुरक्षा, खाद्य सुरक्षा आणि मानवी आरोग्य यासंदर्भातील राष्ट्रीय स्तरावरील योगदान ही माफसूची २५ वर्षांची वैशिष्ट्यपूर्ण कामगिरी आहे.

या २५ वर्षांत माफसूने आधुनिक तंत्रज्ञान, जैवतंत्रज्ञान, पशुजनुकशास्त्र, पशुआरोग्य सेवा, दुग्ध स्वच्छता आणि मत्स्यसंवर्धन यांत नवे क्षितिज गाठले. लसीकरण, रोगनियंत्रण, पशुसंवर्धन; जैव सुरक्षा मॉडेल्स; पशुजनुक सुधारणाद्वारे उत्पादन वाढ; मत्स्य संवर्धनातून ग्रामीण भागात ब्लू इकॉनॉमीचा विकास; दुग्ध उद्योगात वॅल्यु एडिशन आणि फूड सेफ्टी चे नवे मापदंड तयार करून माफसूने विज्ञानातून विकास आणि संशोधनातून समृद्धी यांचा संगम घडवून आणला. तसेच विद्यापीठाने वन्यजीव संशोधन व पशु कल्याण या क्षेत्रांतही उल्लेखनीय संशोधनात्मक योगदान दिले आहे.

आज माफसू केवळ एक विद्यापीठ नसून ग्रामीण विकासाचा प्रेरणास्त्रोत; शेतकरी, दुग्धोत्पादक आणि मच्छीमार यांचे सशक्तीकरण केंद्र; शाश्वत विकास आणि ग्रामीण अर्थव्यवस्थेच्या धोरणांचे मार्गदर्शक विचारमंच आणि पशुसंवर्धन व स्वास्थ्याच्या राष्ट्रीय चळवळीचा नेतृत्वकर्ता व ग्रामीण परिवर्तनाचा प्राणवायु आहे.

आजचा दिवस हा केवळ विद्यापीठाचा उत्सवाचा नाही, तर चिंतन, संकल्प आणि नव्या भविष्यद्दष्टीचा दिवस तसेच भूतकाळातील यशाचा सन्मान; वर्तमानातील कायार्ची जाणीव आणि भविष्यातील नवउत्कषार्ची प्रेरणा आहे.

तंत्रज्ञानाधिष्ठित शिक्षण, संशोधन आणि विस्तार कार्य अधिक सक्षम करणे; महिला, ग्रामीण युवक, पशुपालक आणि मच्छीमार यांना प्रशिक्षणातून स्वावलंबी बनवणे; हरित व निळ्या अर्थव्यवस्थेला चालना देणे; पशुकल्याण, जैवसुरक्षा आणि खाद्य सुरक्षा यास राष्ट्रीय-आंतरराष्ट्रीय स्तरावर बळकटी देणे हा विद्यापीठाचा प्रगतीचा भविष्यकालीन संकल्प आहे.

ज्ञानातून समृद्धी, विज्ञानातून विकास आणि विस्तारातून समाजपरिवर्तन हीच माफसूची खरी स्थापना दिनाची प्रेरणा आणि भविष्यातील दिशा हाच विद्यापीठाचा प्रगतीचा संकल्प आहे. माफसूच्या २५ व्या स्थापना दिनाच्या हार्दिक शुभेच्छा!

पण, शासन बहिरं झालयं!

(कालच्या अंकावरून पुढे)

शेतकरी जागा होतोय, आणि आता सरकारला जागं व्हायलाच हवं! शेतकरी शांत आहे म्हणून तो मुर्ख नाही. तो सहनशील आहे म्हणून तो कमकुवत नाही.तो शांत बसलेला आहे कारण त्याला श्रमावर विश्वास आहे. पण आज त्याला दिसू लागलंय.श्रमानं पिकतं पीक, पण अन्यायानं मरतो शेतकरी! सरकारने आता तरी MSP किमान उत्पादन खर्च + 50% नफा या सूत्रावर द्यावी, बाजार व्यवस्थेतील दलालांचा मक्तेदारी मोडावी.शेतमाल खरेदीची हमी व्यवस्था लागू करावी. शेतकऱ्यांचे इनपुट (बियाणे, खत, औषधे) दर कमी करावेत.आयात- निर्यात धोरण स्थिर ठेवावं. हे केलं नाही तर आगामी वर्षांत शेतकरी खचून जाईल,आणि देशाची अन्नसाखळी कोसळेल!

आता शेतकऱ्याचं जगणं प्रश्न आहे, आकड्यांचा नाही! सोयाबीनची एक बॅग सांगते शेतकरी कशा वेदनेतून जातोय.

ही दिवाळी नाही.ही अंधाराची रात्र आहे.

सरकारने आता तरी अन्नदात्याला न्याय द्यावा! अन्यथा शेतकरी संघटितपणे रस्त्यावर आल्यास शासनाला भारी पडेल विद्रोह होण्यास वेळ लागणार नाही मग शासकीय जेल सुद्धा कमी पडू शकेल. आता तरी सरकारने शेतकरी व त्याची शेती समजून घ्यावी व त्याला न्याय द्यावा ही नम्र विनंती.

गजानन हरणे
वारकरी समाजसेवक
खडकी, अकोला.
9822942623

लग्नात खर्च नव्हे, तर संस्कार दिसायला हवेत!

वाचक लिहितात

सध्या लग्न म्हटले की दागदागिने, महागडे कपडे, उंची भेटवस्तू, विविध प्रकारचे खाद्यपदार्थ, महागडे डेकोरेशन, सेलिब्रिटी मेकअप, डीजे आणि त्यासमवेत मद्याच्या मेजवान्या या सर्व गोष्टी ओघाने येतात. अनेक ठिकाणी तर वेडिंग प्लॅनर आणि डेस्टिनेशन वेडिंग हीसुद्धा नवी फॅशन झाली आहे.

आज महागाई वाढत असूनही राज्यासह देशाच्या अनेक भागांत विवाह हा केवळ धार्मिक विधी राहिला नसून श्रीमंती, प्रतिष्ठा आणि प्रदर्शनाचा कार्यक्रम बनला आहे.

एका दिवसातील विवाहसोहळ्यात काही लाखांपासून ते काही कोटी रुपयांपर्यंत खर्च होताना दिसतो.

शोध सांगतात की देशातील सुमारे ३०% तरुण लग्नासाठी कर्ज घेतात आणि ते फेडण्यासाठी अनेक वर्षे झगडतात. काही जण केवळ रूढी किंवा समाज काय म्हणेल या भीतीने खर्च करतात, तर काही जण आपली ह्यस्टेटसह्व टिकवण्यासाठी मागे कजार्चे डोंगर उभे करतात. ही उधळपट्टी केवळ आर्थिक भार वाढवत नाही, तर सामाजिक असमानता, दिखावा आणि मानसिक ताणही वाढवते.

उत्तराखंडचा आदर्श निर्णय

या पार्श्वभूमीवर उत्तराखंडमधील जौनसर-बावर या प्रदेशातील लोकांनी एक अतिशय अनुकरणीय निर्णय घेतला आहे आणि आज तो संपूर्ण देशात चर्चेचा विषय बनला आहे. या भागातील परंपरा, श्रद्धा आणि सामाजिक ऐक्य आजही टिकून आहे. तेथे अनेक ठिकाणी पांडवकालीन न्यायव्यवस्थेचे पालन होते असे मानले जाते. येथील २५ गावांनी मिळून एकत्रितपणे असा नियम केला आहे की, लग्नात महागडी सजावट, दारू, फास्ट फूड आणि अतिखर्ची वस्तूंवर संपूर्ण बंदी, नियम मोडणाऱ्यांना १ लाख रुपयांचा दंड, महिलांनी लग्नात केवळ तीन पारंपरिक दागिनेच वापरायचे.

जरी या गावांची आर्थिक क्षमता चांगली आहे, तरीही त्यांनी ठरवले की, लग्नात खर्च नव्हे, संस्कार दिसायला हवे.

विवाह सोहळा संस्कार म्हणून केला तर पुढे दोघांचेही आयुष्य सुरळीत सुख-समृद्धीचे होऊ शकते लग्नात डेकोरेशन मेकअप नाच गाणे यामुळे मुहूर्तावर लग्न लागतात नाही. लग्न मोडण्याची जी कारणे आहे त्यातील एक कारण मुहूर्तावर लग्न न लागणे हे पण असू शकतं.

विवाहाचा मूळ हेतू

विवाह हा जीवनातील अत्यंत पवित्र संस्कार आहे. तो क्षणिक दिखावा, प्रतिष्ठेची स्पर्धा किंवा आर्थिक ओझे बनू नये. समाजात सुरू झालेली साधेपणाची ही चळवळ केवळ आर्थिकच नव्हे, तर नैतिक आणि सांस्कृतिक जागृतीचे प्रतीक आहे. जर देशभरात अशा विचारांची रुजवण झाली, तर विवाहसोहळे पुन्हा संस्कार, कुटुंब प्रेम आणि अध्यात्माने भरलेले होतील दिखावा, कर्ज आणि ताणाने नव्हे.

■ सौ. रमा देशमुख, नागपूर.

शरिरावर टॅटू काढल्यामुळे खरच स्किन कॅन्सर होतो?

टॅटू काढण्याची फॅशन आजकाल जोरात सुरू आहे, अनेक जण आपल्या हातावर किंवा शरीराच्या इतर भागांवर वेगवेगळ्या डिझाइनचे सुंदर असे टॅटू काढतात. टॅटूमुळे शरीर आकर्षक दिसतं, सर्वसामान्यपणे शरीरावर टॅटू काढल्यामुळे कोणतंही नुकसान होत नाही.

मात्र असं देखील म्हटलं जातं की अशा प्रकारचे टॅटू काढल्यामुळे काही प्रमाणात एचआयव्हीचा धोका देखील असतो. मात्र आता एका संशोधनातून हादरवणारी माहिती समोर आली आहे. स्वीडन विद्यापीठाच्या संशोधनातून असं समोर आलं आहे की, शरीरावर टॅटू काढल्यामुळे कॅन्सरचा देखील धोका वाढतो. संशोधनातून असं समोर आलं आहे की, जे आपल्या शरीरावर टॅटू काढतात त्यांना मेलानोमा (एक प्रकारचा स्किन कॅन्सर) चा धोका इतर लोकांच्या तुलनेत अधिक असतो.

या संशोधनामध्ये २० ते ६० वयोगटातील सुमारे २८८० लोकांना सहभागी करून घेण्यात आलं होतं, ज्यांना मेलानोमा नावाचा कॅन्सर झाला होता. या रिसर्चमधून असं समोर आलं आहे की, शरीरावर टॅटू काढताना ज्यांचं वय हे दहा वर्षांपेक्षा अधिक आहे, अशा लोकांना या कॅन्सरचा धोका तुलनेनं जास्त आहे.

रिसर्चमध्ये असं समोर आलं की, टॅटू बनवण्यासाठी जी इंक वापरली जाते, ती इंक जेव्हा आपल्या त्वचेमध्ये इंजेक्ट केली जाते, तेव्हा आपलं शरीर या इंकला शरिराबाहेरील हानिकारक तत्व मानतं, आपल्या शरीरावर कोणी तरी हल्ला केला आहे, असं वाटल्यामुळे शरीराची इम्यून सिस्टम सक्रिय होते. त्यामुळे ही इंक रोगप्रतिकारक पेशींनी वेढली जाते. मात्र ही इंक पेशींपर्यंत पोहोचते.

टॅटू बनवण्यासाठी जी इंक वापरी जाते, त्यामध्ये अशी काही द्रव्य असतात जी पुढे चालून कॅन्सरसारख्या रोगाला कारणीभूत ठरतात. जर तुमच्या शरीराचा टॅटू काढलेला भाग जास्त काळ सतत सूर्याच्या संपर्कात राहिला तर तुम्हाला कॅन्सरचा धोका इतरांच्या तुलनेनं अधिक वाढतो, असं हे रिसर्च सांगतं.

मात्र जरी धोका वाढत असला तरी देखील या रिसर्चमधून ठोस असा निष्कर्ष काढण्यात आलेला नाहीये की, टॅटूमुळे कॅन्सर होतोच म्हणून, फक्त त्यामध्ये असं म्हटलं आहे की, टॅटू काढणाऱ्यांमध्ये टॅटू न काढण्याऱ्यांपेक्षा कॅन्सरचा धोका अधिक असतो.

टॅटू आणि कॅन्सरचा थेट संबंध या संशोधनात कुठेही आढळून आलेला नाहीये. त्यामुळे आपला टॅटू असलेला शरिराचा भाग हा थेट सूर्य प्रकाशात वारंवार आणि जास्त काळ येणार नाही, याची काळजी घ्यावी, असं हे संशोधन सांगतं.

अशोकायन

प्रा. अशोक सारडा
मेहकर
(९४२१३९४३३९)

कितना बदल गया इन्सान..!

आधी दरोडेखोर वाजत गाजत
करीत होते लुटालूट
आता जनसेवेचे व्रत स्विकारुन
शासकीय तिजोरी
लुटण्याची सुट..।

केलाच जनतेने आक्रोश तर
मिल बाटके खायेंगेचे
तत्व आणावे अमलात
लाडली बहना, फुकट वाटप
योजना राबवाव्या धडाक्यात

तरी नाहीच मिळाली सत्ता तर
युतीचा फार्म्युला वापरावा
जय सहकार ऐवजी छुपा
जय स्वाहाकारचा
नारा लावावा ..!

टोयोटा किर्लोस्कर मोटरने नोव्हेंबर २०२५ मध्ये ३३,७५२ युनिट्सची विक्री केली

बेंगळुरू, २ डिसेंबर : टोयोटा किर्लोस्कर मोटर (टीकेएम)ने आज नोव्हेंबर २०२५ साठी आपल्या विक्री कामगिरीची घोषणा केली, जेथे एकूण ३३,७५२ युनिट्सच्या विक्रीची नोंद केली आहे. यामध्ये देशांतर्गत बाजारपेठेत विक्री करण्यात आलेल्या ३०,०८५ युनिट्सचा समावेश आहे, तर ३,६६७ युनिट्स निर्यात करण्यात आल्या.

वार्षिक वाढ (नोव्हेंबर २०२५ वि. नोव्हेंबर २०२४)

कालावधी	नोव्हेंबर २०२५	नोव्हेंबर २०२४	वाढ
वार्षिक	३३,७५२ युनिट्स	२६,३२३ युनिट्स	२८ टक्के

प्रवक्त्यांचे मत:

''सकारात्मक सणासुदीचा काळ, तसेच सरकारने जीएसटीमध्ये केलेल्या सुधारणांमुळे आम्हाला विक्रीमध्ये २८ टक्क्यांच्या वाढीसह चांगली गती दिसत आहे. नुकतेच लॉंच करण्यात आलेल्या अर्बन क्रूझर हायराइडर ऐरो एडिशन आणि फॉर्च्युनर लीडर एडिशन देखील आम्हाला ही गतीशील वाढ अधिक दृढ करण्यास मदत करत आहेत, जेथे देशभरात या वेईकल्सना मोठ्या प्रमाणात पसंती मिळत आहे. ड्रम टाओ सारखे नाविन्यपूर्ण उपक्रम आणि बेंगळुरूमध्ये लॉंच करण्यात आलेल्या टोयोटा एक्स्पीरिन्शियल म्युझियम (टीईएम)चे मोठ्या प्रमाणात कौतुक करण्यात आले आहे, ज्यासह ग्राहक सहभाग आणि ब्रॅंड संबंध अधिक दृढ होत आहेत.''

वरिंदर वाधवा, उपाध्यक्ष, सेल्स-सर्विस-युज्ड कार बिझनेस

नागपूरहून बेंगळुरूसाठी एअर इंडिया एक्सप्रेसच्या दोन दैनंदिन फ्लाइट्स

नागपूर, २ डिसेंबर : भारतातील पहिली आंतरराष्ट्रीय विमान कंपनी असलेल्या एअर इंडिया एक्सप्रेसने महाराष्ट्रात आपली उपस्थिती आणखी मजबूत करत नागपूर येथून आपल्या कामकाजाचा शुभारंभ केला. आता नागपूर आणि बेंगळुरू दरम्यान एअर इंडिया एक्स्प्रेसची दररोज दोन उड्डाणे असतील. यामुळे कनेक्टिव्हिटी वाढेलच आणि प्रवाशांना अधिक सुविधा मिळतील.

नागपूरहून पहिल्या विमानाने सकाळी १० वाजता उड्डाण केले आणि ते १२:०५ वाजता बेंगळुरूला उतरले. तर बेंगळुरूहून नागपूरला जाणारे पहिले विमान सकाळी ७:२५ वाजता निघाले आणि सकाळी ९:३० वाजता पोहोचले. हा प्रसंग साजरा करण्यासाठी, नागपूरच्या डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर आंतरराष्ट्रीय विमानतळावर एक विशेष समारंभ आयोजित करण्यात आला होता, जिथे पहिल्या प्रवाशांना सेलीब्रेटरी बोर्डिंग पास देण्यात आला.

या लॉंचबद्दल एअर इंडिया एक्सप्रेसचे व्यवस्थापकीय संचालक आलोक सिंग म्हणाले, नागपूर येथून आमच्या कामकाजाला सुरुवात झाली आहे. नवीन नवी मुंबई आंतरराष्ट्रीय विमानतळावरील लॉंचसोबतच, आम्ही संपूर्ण महाराष्ट्रात आमची उपस्थिती आणखी मजबूत करत आहोत. या जोडण्यांमुळे नॉन-मेट्रो शहरे आणि आमच्या प्रमुख केंद्रांमधील विशेषतः बेंगळुरूमधील कनेक्टिव्हिटी वाढवण्यावर आमचा भर आहे. ते आमचे प्रमुख देशांतर्गत केंद्र म्हणून प्रगती करते आहे. या विस्तारित नेटवर्कमुळे पाहुण्यांना भारत, आखाती, दक्षिण आशिया आणि आग्नेय आशियामध्ये अखंड वन-स्टॉप ॲक्सेसचा आनंद घेता येतो. आमचे नेटवर्क वाढवत असताना, आम्ही एअर इंडिया एक्सप्रेससह 'एक्सप्लोअर मोअर आणि एक्सप्रेस मोअर' मध्ये अधिक प्रवाशांचे स्वागत करण्यास उत्सुक आहोत.

ही एअरलाइन नागपूरहून २९ देशांतर्गत आणि सात आंतरराष्ट्रीय गंतव्यस्थानांना एक-थांबा कनेक्टिव्हिटी देते. एअर इंडिया एक्सप्रेस मुंबईहून संपूर्ण महाराष्ट्रात आठवड्यातून १३० हून अधिक थेट उड्डाणे आणि पुण्याहून ९० हून अधिक थेट उड्डाणे चालवते. २५ डिसेंबर २०२५ पासून ही एअरलाइन नवी मुंबईहून बेंगळुरू आणि दिल्लीला थेट उड्डाणे सुरू करेल.

बेंगळुरू हे एअरलाइनसाठी एक महत्त्वाचे केंद्र असून येथून आठवड्यातून ५३० हून अधिक थेट उड्डाणे होतात, ज्यात अहमदाबाद, चंदीगड, डेहराडून, जोधपूर आणि उदयपूर यासारख्या अलीकडेच सुरू झालेल्या ठिकाणांचा समावेश आहे. याशिवाय एअरलाइनने अलीकडेच बेंगळुरूहून बॅंकॉक, जेद्दाह, कुवेत आणि रियाधसाठी देखील थेट उड्डाणे सुरू केली आहेत.

आपल्या इच्छा सखोल उद्दिष्टासह वास्तवात आणा

नागपूर, २ डिसेंबर : नवे वर्ष उंबरठ्यावर येऊन उभे आहे, २०२६ चे स्वागत स्वतःच्या अनोख्या शैलीत करायचे असेल तर तुमच्यासाठी प्रस्तुत आहे एक विशेष कलेक्शन! हे अशा महिलांसाठी बनले आहे ज्या स्वतःची कहाणी स्वतः लिहितात, आपली उद्दिष्ट्ये स्वतः ठरवतात आणि स्वतःची बुद्धी, गुणकौशल्ये यांना स्वतःची ताकद बनवतात. डी बीयर्स ग्रुपचे नवे कलेक्शन इंटेन्शन पेन्डन्ट्स, यामध्ये प्रत्येक पेन्डन्टच्या मध्यभागी एक दुर्लभ, नैसर्गिक हिरा आहे, जो रत्नांची सकारात्मकता आणि कालातीत सौंदर्याला आकर्षिक करतो. ही पेन्डन्ट्स डिझाईन करताना वैयक्तिक ऊर्जेबरोबरीनेच ब्रह्मान्डाच्या सौंदर्यापासून प्रेरणा घेण्यात आली आहे. ही पेन्डन्ट्स वैयक्तिक मार्गदर्शकाप्रमाणे काम करतात, तुमच्या हृदयाच्या जवळ राहून तुमची आंतरिक शक्ती आणि जीवनातील खऱ्या उद्दिष्टांशी जोडून ठेवतात. नैसर्गिक हिऱ्यांपासून तयार करण्यात आलेले प्रत्येक इंटेन्शन पेन्डन्ट फक्त प्रतीक दर्शवत नाही तर ब्रह्मान्डाची दिव्य ऊर्जा, शक्तिशाली आभा आणि आत्मविश्वास प्रत्यक्षात परिधान केल्याची भावना देतात.

जनुकशास्त्र (जेनेटिक्स) वर करण्यात आले सीएमईचे आयोजन

नागपूर, २ डिसेंबर : नेल्सन हॉस्पिटलमध्ये आयोजित केलेली जनुकशास्त्रावरील सीएमई ही एक जागतिक दर्जाच्या शैक्षणिक कार्यक्रमापेक्षा खूपच अधिक अनुभव देणारी ठरली. या कार्यक्रमाचे मार्गदर्शन नेल्सन हॉस्पिटलचे वरिष्ठ बालरोगतज्ज्ञ डॉ. सतीश देवपुजारी यांनी केले. आंतरराष्ट्रीय फॅकल्टी म्हणून युनायटेड किंग्डममधील नॉटिंघम युनिव्हर्सिटी हॉस्पिटल्स एनएचएस ट्रस्ट येथील कन्सल्टंट क्लिनिकल जेनेटिसिस्ट डॉ. अभिजित दीक्षित यांनी त्यांच्या प्रचंड अकादमिक सखोल ज्ञान आणि स्पष्ट विचारसरणीच्या जोरावर जनुकशास्त्र वैद्यकशास्त्राच्या भविष्यात कसा आमूलाग्र बदल घडवेल याचा उत्कृष्ट आढावा घेतला. त्यांनी मूत्रपिंडाचे जीनोमिक विकार - मूत्रपिंड अनुवंशशास्त्रातील धडे या विषयावर भाष्य केले. त्यांची मांडणी ज्ञानवर्धक आणि प्रेरणादायी होती, ज्यामुळे श्रोत्यांना प्रचंड माहिती मिळाली. हा सत्र नेल्सन हॉस्पिटल, नागपूर येथील कन्सल्टंट जेनेटिसिस्ट डॉ. मयुरी येवले यांनी न्यूरोडेव्हलपमेंटल डिसऑर्डर: अनुवांशिक लॅंडस्केप आणि डायग्नोस्टिक दृष्टिकोनया विषयावर पुढे नेला. दोन्ही वक्त्यांनी जनुकशास्त्रावरील उत्कृष्ट ज्ञानवर्धन केले. सोलापूरचे वरिष्ठ बालरोगतज्ज्ञ डॉ. मोहन दीक्षित देखील या सीएमई मध्ये उपस्थित होते.

नेल्सन हॉस्पिटल हे या भागात सर्वोत्तम आरोग्य सेवा प्रदान करणारे अग्रदूत असून प्रौढ आणि बालरुग्णांसाठी उत्कृष्ट अतिदक्षता सेवा देत आहेत. नागपूरच्या धंतोली येथे स्थित मध्य भारतातील हे एक बहुविशेषज्ञीय रुग्णालय आहे. प्रगत तंत्रज्ञान, शैक्षणिक उत्कृष्टता आणि कुटुंबस्नेही वातावरण यांचे एक सुंदर मिश्रण असलेल्या या मल्टिस्टोरी इमारतीत जागतिक दर्जाची पायाभूत सुविधा आणि उपकरणे आहेत. यात दोन मॉड्युलर ऑपरेशन थिएटर्स, मेडिकल आयसीयू, सर्जिकल आयसीयू (प्रौढ आणि बालरुग्णांसाठी), प्रसूती आयसीयू, नवजात आयसीयू आणि बाल आयसीयू समाविष्ट आहेत.अत्याधुनिक न्यूरो सायन्सेस विभाग (सेंट्रल ब्रेन अँड स्पाइन हॉस्पिटल) हे नागपूर आणि आसपासच्या भागातील प्रौढ व बालरुग्णांसाठी मोठी मूल्यवृद्धी आहे.

नेल्सन हॉस्पिटलच्या डॉ. मयुरी येवले यांचा विशेष उल्लेख करावा लागेल, ज्यांनी संपूर्ण प्रदेशात जनुकशास्त्राच्या प्रगतीसाठी महत्त्वाची भूमिका बजावली आहे. त्यांचे कौशल्य, उत्साह आणि जनुकशास्त्रावरील निष्ठा समाजासाठी अत्यंत उपयुक्त ठरणार आहे. नेल्सन हॉस्पिटलच्या संचालिका श्रीमती राधा साहू आणि सीईओ डॉ. सोनलकुमार भगत यांनी संपूर्ण टीमचे या यशस्वी शैक्षणिक कार्यक्रमाबद्दल अभिनंदन केले आणि रुग्णसेवेच्या उन्नतीसाठी असे शैक्षणिक उपक्रम सातत्याने सुरू ठेवण्याचे आश्वासन दिले.

सोनी सबचे कलाकार सांगत आहेत आपल्या पाकिटात असलेल्या काही खास वस्तूंबद्दल!

मुंबई, २ डिसेंबर : आपल्या पाकिटात सामान्यतः दैनंदित आवश्यकतेच्या वस्तू असतात, पण काही लोकांच्या पाकिटात यापेक्षाही जास्त, वैयक्तिक आणि अर्थपूर्ण असे काहीतरी असते. एखादा धूसर झालेला फोटो, एखादी चिरखडलेली चिठ्ठी, भाग्य उजळणारी वस्तू किंवा स्मृतीचिन्ह अशा वस्तू आपल्याला काही लोकांची, क्षणांची, मूल्यांची आठवण देतात. सोनी सबवरील कलाकार- रजत वर्मा, श्रेय मारडिया आणि गौरव चोप्रा सांगत आहेत, त्यांच्या पाकिटात विशेष असे काय असते! प्रेमाने दिलेल्या वस्तूपासून ते हस्ताक्षरातील काही मजकूर किंवा प्रेरणा देणारा संदेश असे काहीही असू शकते. या वस्तूंची सोबत तुम्हाला बऱ्याचदा काम करण्याची प्रेरणा देते. या प्रत्येकाच्या कहाणीतून प्रेक्षकांना पडद्यावर भावलेल्या व्यक्तिरेखेच्या मागे असलेल्या व्यक्तीचा स्वभाव दिसून येतो.

इत्ती सी खुशी मालिकेत विराट वर्माची भूमिका करणारा रजत वर्मा म्हणतो, माझ्या पाकिटात नेहमी माझ्या आईचा फोटो असतो. लहानपणापासून माझ्या स्वप्नांचा पाठपुरावा करण्याच्या माझ्या प्रवासात तिने मला बळ दिले. तिचा फोटो मला हे स्मरण देतो की, मला स्वतःला स्वतःबद्दल शंका असताना देखील तिने माझ्यावर किती विश्वास दाखवला होता. माझे मित्र मला बऱ्याचदा ममाज बॉय म्हणून चिडवतात, पण मला त्यात अभिमान वाटतो. माझ्यासाठी तो केवळ एक फोटो नाही, तर तिच्या निरपेक्ष प्रेमाचे आणि आपला प्रवास दृढतेने करण्यासाठी लागणाऱ्या धैर्याचे ते स्मृतीचिन्ह आहे.

पुष्पा इम्पॉसिबल मालिकेत ऋषभची भूमिका करणारा श्रेय मारडिया म्हणतो, अनेक वर्षांपूर्वी माझ्या वडिलांसोबत केलेल्या एका बस प्रवासाचे तिकीट मी माझ्या पाकिटात जपून ठेवले आहे. ती खूप छोटीशी गोष्ट आहे, पण त्या प्रवासात आम्ही दोघांनी किती गप्पा मारल्या होत्या ह्याची ती आठवण आहे. जेव्हा जेव्हा ते तिकीट माझ्या नजरेस पडते, तेव्हा मला हे आठवते की मी कुठून आलो आहे आणि त्यांनी मला कोणती मूल्ये शिकवली आहेत. माझ्या प्रवासातील तो एक छोटासा भाग आहे, जो मला, मी कितीही दूरवर गेलो, तरी जमिनीशी बांधून ठेवतो.

पुष्पा इम्पॉसिबल मालिकेत राजवीर शास्त्रीची भूमिका करणारा गौरव चोप्रा म्हणतो, माझ्या पाकिटात मी कवितेच्या काही ओळी ठेवल्या आहेत, ज्या माझ्या वडिलांनी लिहिल्या आहेत.

जेव्हा माझ्यासमोर एखादे आव्हान असते किंवा मोठा निर्णय घेण्याचा प्रसंग असतो, तेव्हा त्या ओळी मला स्पष्टता आणि बळ देतात. मी कुठेही गेलो, तरी त्या ओळींसोबत जणू माझ्या वडिलांचे प्रेम, सुजाणता आणि आठवणी माझ्या सोबत असतात.

सोनी सबवरील इत्ती सी खुशी मालिकेत संुबुल तौकीर खान पारंपरिक मराठमोळ्या नववधूच्या रूपात सजली

मुंबई, २ डिसेंबर : सोनी सबवरील इत्ती सी खुशी ही मालिका आता एका अत्यंत भावनिक आणि निर्णायक टप्प्यावर येऊन पोहोचली आहे. आपल्या साखरपुड्याच्याच दिवशी विराट (रजत वर्मा)च्या नाहीशा होण्याने हातबुद्ध झालेली अन्विता (सुंबुल तौकीर खान) एक जीवन पालटून टाकणारा निर्णय घेते. आपल्या हरवलेल्या प्रेमापेक्षा जबाबदारीला जास्त महत्त्व देऊन ती संजय (ऋषी सक्सेना) या आपल्या लहानपणीच्या मित्राशी विवाहबद्ध व्हायचे ठरवते. हा केवळ तिच्या प्रवासातीलच नाही, तर मालिकेतील मोठा टर्निंग पॉइंट आहे.

आता विवाह सोहळ्याचे कथानक उलगडू लागले आहे. अन्विताने आपल्या मराठमोळ्या वधू अवताराची पहिली झलक प्रेक्षकांना दिली आहे. सोनेरी नक्षीकाम केलेली हिरवीगार नऊवारी साडी आणि त्यावर आमसुली रंगाचे ब्लाऊज परिधान केलेल्या सुंबुलच्या या रुपातून परंपरा, तिचा ठहराव आणि लवचिकता स्पष्ट प्रतिबिंबित होत आहे. तिच्या कपाळावर नाजुक मुंडावळ्या बांधल्या आहेत, नाकात सुंदर नथ आहे आणि एकाखाली एक असे सोन्याचे हार तिने घातले आहेत. आपल्या लुकविषयी आणि हा क्षण साकारण्याच्या अनुभवाविषयी सुंबुल म्हणते, सर्वसामान्यपणे मालिकांमधील नायिका आपल्या पडद्यावरील लग्नात लहेंगा परिधान करतात, पण मराठमोळा वधू पोशाख परिधान करण्याचा अनुभव माझ्यासाठी अगदीच नवा होता. मी या आधी नऊवार नेसले आहे, पण एक वधू म्हणून नऊवारी साडी नेसताना मी भावनावेग अनुभवला. जेव्हा माझी वेशभूषा पूर्ण झाली आणि ती नथ मी घातली, तेव्हा माझ्यात काहीतरी हलले. पहिल्यापासून मराठी वधू ज्या शालीनतेने नटतात, त्याचे मला कौतुक वाटायचे. हिरवा चुडा, नथ, मुंडावळ्या हे सगळे कसे शालीन दिसते. आता मी याच वेशभूषेने आणि दगिन्यांनी सजले आहे. अन्विता काय अनुभवत असेल हे मी देखील शूटिंग करताना अनुभवले- ते प्रेम, आशा आणि ती हुरहूर... या सगळ्यामुळे मला खरोखरच तिच्या जगात पाऊल टाकत असल्यासारखे वाटले.

न्यूट्रिशनिस्ट साक्षी लालवानी यांनी पाम तेल, लेबल्स आणि दैनंदिन पोषणाबाबत मिथकांचे निराकरण केले

मुंबई, २ डिसेंबर : कोणते कूकिंग ऑईल आरोग्यदायी आहे याबाबत वाढता गोंधळ पाहता सुरू असलेल्या पॉडकास्ट सिरीजचा भारतातील कुटुंबांना माहितीपूर्ण, विज्ञान-आधारित पर्यायांची निवड करण्यास मदत करण्याचा मनसुबा आहे. या सिरीजच्या एका एपिसोडमध्ये न्यूट्रिशनिस्ट साक्षी लालवानी यांनी निवडले जाणारे कूकिंग ऑईल, लेबल वाचन आणि सुरक्षित कूकिंग पद्धतींबाबत दैनंदिन समस्यांचे स्पष्टीकरण केले आहे. एपिसोड्समध्ये फूडशी संबंधित चर्चा करण्यात येते, तसेच फॅट्स, पोषण आणि भारतातील किचनमध्ये पाम तेलाची महत्त्वपूर्ण भूमिका याबाबत पुरावा-आधारित माहिती सांगण्यात येते.

एपिसोडचे मुख्य आकर्षण: पहिल्या एपिसोडमध्ये साक्षी पाम तेलाबाबत मुलभूत माहिती सांगतात. पाम तेल हे ऑईल पाम झाडाच्या फळामधून काढले जाणारे वनस्पतीजन्य तेल आहे. त्या स्पष्टीकरण करतात की पाम तेल नैसर्गिकदृष्ट्या ट्रान्स-फॅट मुक्त आहे, तसेच उच्च तापमानामध्ये स्थिर राहते. पाम तेलामध्ये व्हिटॅमिन ई टोकोट्रिएनॉल्स असते आणि लाल पाम तेलामध्ये प्रोव्हिटॅमिनचा स्रोत बीटा-कैरोटिन असते. त्या पाम तेलामधील संतुलित फॅटी ॲसिड मिश्रणाला (जवळपास ५० टक्के सॅच्युरेटेड, ४० टक्के मोनोसॅच्युरेटेड व १० टक्के पॉलिसॅच्युरेटेड फॅट्स) निर्दर्शनास आणतात, तसेच स्पष्ट करतात की, एखाद्या तेलाचा वापर करणे न टाळता स्मार्ट कूकिंग सवयी आरोग्यदायी आहारासाठी महत्त्वपूर्ण आहेत.

दुसऱ्या एपिसोडमध्ये, त्या 'नो पाम ऑईल' लेबल्सचे वाढते प्रमाण निर्दर्शनास आणतात आणि स्पष्ट करतात की या टॅग्सचे मोठ्या प्रमाणात मार्केटिंग केले जात आहे, जे वास्तविक पौष्टिक मूल्य न सांगता आरोग्यदायी असण्याचा दावा निर्माण करण्यासाठी डिझाइन करण्यात आले आहेत. त्या श्रोत्यांना पॅकेजिंगच्या वरील बाजूस असलेल्या लेबल्सव्यतिरिक्त घटकांची यादी पाहण्याचा आणि पाम तेलाऐवजी कोणत्या तेलांचा वापर केला जातो, हे समजून घेण्याचा सल्ला देतात.

पाम तेलाबाबत विज्ञानाचे मत : या सिरीजमधून निर्दर्शनास येते की, संतुलित आहाराचा भाग म्हणून वापरण्यात येणाऱ्या पाम तेलामध्ये टोकोट्रिएनॉल्स व कॅरोटेनॉइड्स यासाखी गुणकारी संयुगे संपन्न प्रमाणात असतात (लाल पाम तेलात). ही संयुगे उत्तम ॲण्टीऑक्सिडण्ट्स आहेत. फूड सायन्स (अन्न विज्ञान) निर्दर्शनास आणते की पाम तेल उच्च तापमानामध्ये स्थिर राहते, ऑक्सिडेशनला विरोध करते, स्वाद कायम ठेवते, दीर्घकाळापर्यंत टिकते, इतर वनस्पती तेलांच्या तुलनेत घातक संयुगे निर्माण होण्याची शक्यता फार कमी असते. तसेच पाम तेल नैसर्गिकरित्या ट्रान्स-फॅट मुक्त असते आणि अंशत: हायड्रोजनेशन प्रक्रियेमधून जाण्याची गरज भासत नाही. याव्यतिरिक्त, फूडमध्ये तेल कमी प्रमाणात शोषले जाते, ज्यामुळे कुरकुरीत व समप्रमाणात तळलेले खाद्यपदार्थ मिळतात.

चंद्रपूर शहर महानगरपालिका, चंद्रपूर

जावक क्रमांक :- चंशमनपा/बांध/कार्या-०२/२०२५/३६०२ दिनांक - ०१/१२/२०२५

निविदा सुचना

आयुक्त, चंद्रपूर शहर महानगरपालिका, जि. चंद्रपूर यांचे वतीने खालील कामासाठी बी-१ दोन लिफाफा पध्दतीने निविदा पध्दतीच्या सार्वजनिक बांधकाम विभागाचे योग्य त्या वर्गातील पंजीबध्द कंत्राटदाराकडुन निविदा मागविण्यांत येत आहे. वरील कामाची निविदा केवळ निविदा पध्दतीने सादर करावयाच्या आहे. सदर कामाचे अटी व शर्ती बांधकाम विभागामध्ये तसेच निविदा सोबत प्रसिध्द करण्यात आलेली आहे.

अ. क्र.	कामाचे वर्णन	अंदाजपत्रकीय रक्कम	निविदे सोबत भरावयाची इसारा रक्कम	कोरे निविदा प्रपत्र किंमत	काम पुर्ण करण्याचा कालावधी
१	जटपूरा प्रभाग क्र. ७ मध्ये चोर खिडकी जवळ सरदार पटेल शाळा येथे वॉटर प्रुफिंगचे काम.	रु. ८,२०,०४१/-	रु. ८,२००/-	रु. ५६०/-	३ महिने

निविदा प्रसिध्दीचा तपशील

निविदा विक्री दिनांक	दिनांक २/१२/२०२५ ते ९/१२/२०२५ ला दु. ४.०० वाजेपर्यत
निविदा सादर करावयाची दिनांक	दिनांक १०/१२/२०२५ सायं. ४.०० वाजेपर्यंत
निविदा उघडणी दिनांक	दिनांक ११/१२/२०२५ ला साय. ४.०० वाजता शक्य झाल्यास.

स्वा/-
आयुक्त
चंद्रपूर शहर महानगरपालिका, चंद्रपूर.

बुधवार दि. ३ डिसेंबर २०२५

कल्याण बाजार पत्थर फोड एकच				मुंबई बाजार पत्थर फोड एकच			
१	४	७	८	२	५	६	७
२९०	१५८	११५	११६	१५६	२३०	१६९	१७९
३८०	३४७	४४९	२२४	४८०	३५७	२६८	३५९
४७०	२२०	३७७	४४०	२२८	४५६	३६७	५५७

जोडी	जोडी
१९ - ४९ - ७२ - ८२	२० - ५० - ६१ - ७१
१० - ४० - ७३ - ८३	२८ - ५८ - ६३ - ७३
११ - ४१ - ७५ - ८५	२४ - ५४ - ६९ - ७९

जबरदस्त पास होणारे चान्सेस ३ डिसें. २०२५

बुधवार दि. ३ डिसेंबर २०२५

सर्व बाजार साठी

२१ - ३१ - ६० - ९०
२४ - ३४ - ६८ - ९८
२७ - ३७ - ६५ - ९२
----
२३७ - ६७० - ६०० - २३३
६६० - ५८० - २४० - ४५०
३९० - ४९० - १५० - ३६०

सर्व बाजारासाठी

सोम. ते बुध. ओपन डे						सोम. ते बुध. ओपन नाईट					
१९०		४४६		१६०		४७०		२३७		२३४	
२८०	०	२६६	४	२५०	७	३८०	१	४८०	२	४५०	९
३७०		३३८		३४०		६७८		३९०		३७९	

सोम. ते बुध. क्लोज डे						सोम. ते बुध. क्लोज नाईट					
२२९		१७९		१८०		१७८		१८९		१३६	
४९०	३	३५९	७	३७९	९	३५८	६	३७८	८	३७०	०
५८०		८९०		५६८		२६८		२२४		५७८	

सर्व बाजारासाठी सिंगल अंक ओपन टू क्लोज
० १ २ ३ ४

प्रो. बालाजी कुमार ९८२२४८६०३४

राशीभविष्य

मेष : तुम्हाला धार्मिक कार्यात रस असेल. तुमचा आत्मविश्वास आज तुमचे ध्येय साध्य करण्यास मदत करेल. तुम्ही बाजारातून एखादी आवडती वस्तू खरेदी करण्याचा निर्णय घेऊ शकता.

वृषभ : आत्ताच कोणतेही नवीन प्रकल्प सुरू करू नका. तुम्ही पूर्वी केलेल्या छोट्या कामांचेही सकारात्मक परिणाम मिळतील. ज्यामुळे तुमचे विचार सकारात्मक होतील. तुमच्या वडिलांचे लक्षपूर्वक ऐका.

मिथुन : घरगुती व्यवस्था राखण्यासाठी परस्पर सुसंवाद महत्त्वाचा आहे. तुम्ही एका नवीन दिशेने काम कराल, ज्यामुळे तुमच्या योजनांना चालना मिळेल. व्यवसायातील गुंतागुंतींपासून तुम्हाला मार्ग सापडेल.

कर्क : तुमचे सामाजिक वर्तुळ आणि आदर देखील वाढेल. तुम्ही मित्रांची मदत घ्याल. जवळच्या नातेवाईकांशी तुमचा संवाद वाढेल. तुम्ही उत्साही आणि सकारात्मक असाल.

सिंह : प्रत्येक कामात अपेक्षित परिणाम मिळतील. तुम्ही नवीन वाहन खरेदी करण्याचा विचार कराल, मित्र तुम्हाला चांगला सल्ला देतील. तुमचे उत्पन्न वाढेल. तुम्हाला पदोन्नती मिळू शकते.

कन्या : तुम्हाला अडकलेले पैसे परत मिळतील, ज्यामुळे तुमची आर्थिक परिस्थिती मजबूत होईल. पण नवे खर्चही निघतील. नवीन प्रकल्प सुरू करण्यासाठी आजचा दिवस चांगला असेल.

तुळ : तुमच्या घरातून तुम्हाला फायदा होईल. तुम्हाला सगळी कामं पूर्ण करण्याची संधी मिळेल. आज तुम्हाला जीवनात एक नवीन पाऊल उचलण्याची संधी मिळेल. तुम्हाला संयमाने काम करावे लागेल.

वृश्चिक : आजचा दिवस नोकरी करणाजयांसाठी फायदेशीर आहे; त्यांना त्यांच्या कामाशी संबंधित काही चांगली बातमी मिळेल. रागावण्याऐवजी, शांततेने समस्या सोडवा.

धनु : तुम्ही नवीन व्यवसाय सुरू कराल आणि पूर्ण समर्पणाने काम कराल. आज तुम्हाला नवीन अनुभव मिळतील. मानसिक समस्या दूर होतील, ज्यामुळे तुम्हाला आनंद मिळेल.

मकर : आज तुम्ही तुमच्या कुटुंबासोबत चांगला वेळ घालवाल, ज्यामुळे एक आनंददायी वातावरण निर्माण होईल. तुम्हाला आरोग्याच्या सततच्या समस्यांपासून काही प्रमाणात आराम मिळेल.

कुंभ : तुमच्या ऑटोमोबाईल व्यवसायातून तुम्हाला फायदा होईल. नवीन स्थळाला भेट देण्याचा आनंद मिळेल. तुम्ही मित्रांसोबत सहलीला जाल. प्रशासकीय सेवेतील लोकांकडून तुम्हाला फायदा होईल.

मीन : ऑफिसमधील तुमचे काम पाहून कनिष्ठ मुले तुमच्याकडून शिकतील. व्यवसायात, तुम्ही सध्याच्या व्यवस्था राखण्यात वेळ घालवाल, ज्यामुळे सकारात्मक परिणाम मिळतील.जुन्या मित्रांची भेट होईल.

शब्दकोडे क्रमांक २२८६

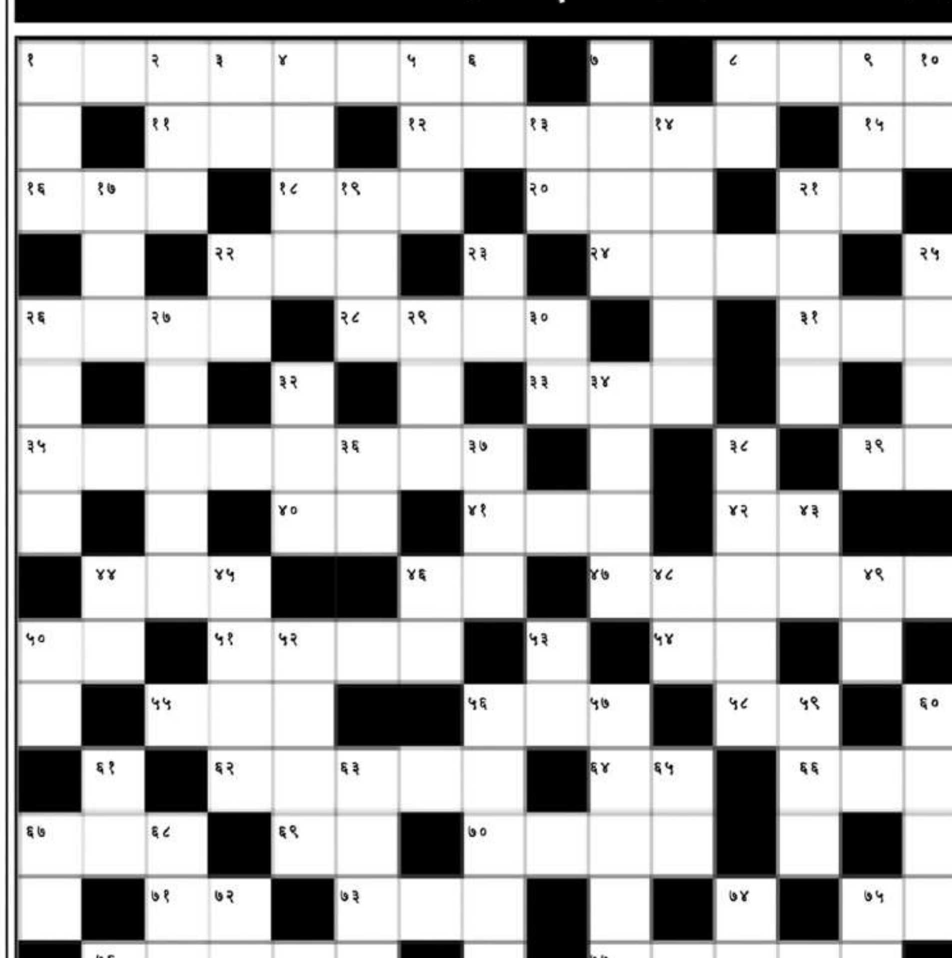

आडवे शब्द :-
१) लॉ कॉलेजला मराठी शब्द
८) मोजणी
११) पळवून नेणे
१२) श्रीविष्णूचे बटु रुप
१५) गाढव
१६) पृथ्वी
१८) तांदळाची एक जात
२०) कागद खाणारी वाळवी
२१) विद्या
२२) देवादिकांत भांडणे लावणारा
२४) बारीक झणझण
२६) मळलेला
२८) लाकूड कापण्याचे हत्यार
३१) दगडाचा एक प्रकार
३३) एकावर एक ठेवणे
३५) कै. शांता हुबळीकर यांच्या आत्मचरित्राचे नाव
३९) पावसाची झड
४०) पुरुष
४१) दिल्लीच्या विमानतळाचे नाव
४२) मज्ञाव
४४) शुष्क
४६) विशेष
४७) उणीव भरुन काढणे
५०) चांदणी
५१) कल्ला, आरडाओरडा
५४) ढीग
५५) तळे
५६) महिरप
५८) दह्याचे पेय
६२) पचपचीत
६४) नंतर
६६) शर्करा
६७) चुणचुणीत, हुशार
६९) भीती
७०) गवताची जमीन
७१) एक सुगंधी वनस्पती
७३) युवक
७५) मस्तकाखालचे शरीर
७६) व्ही. शांताराम यांच्या चित्रपट संस्थेचे नाव
७७) वांतीपूर्वीची स्थिती, अन्न घशाशी येणे

उभे शब्द :-
१) अनेक प्रकार
२) थोरवी, महत्व
३) माळ, सर
४) कापड विणून तयार करणारा
५) मध्यस्थी करणारा
६) मृत्युदेवता
७) फुरसत, सवड
८) मयूर
९) प्रमाणपत्र
१०) किंमत
१३) श्वसनेंद्रिय
१४) मद्याच्या सेवनाने धुंद होणे
१७) कणीदार
१९) गणपतीला आवडणारा एक पदार्थ
२१) छिद्रातून जमिनीवर पडणारे उन्हाचा प्रकाश
२२) अपशकुन
२३) तुझा
२५) बक्षीस
२६) भ्रमर
२७) कमळाचे तळे
२९) गावाखालची जमीन
३०) होडी
३२) बाग
३४) छोटी लढाई
३६) भेग, फट
३७) शोध, माग
३८) एकरुपता
४३) चौक
४४) न वापरलेला
४५) हातोहात, त्वरित
४६) अंगावरची कातडी
४८) सरळ लांब वासा
४९) मेघ, जलद
५०) जेवणाचे पात्र, थाळी
५२) रोपांची लावणी, पेरणी इ.
५३) भस्म, रक्षा
५६) मत मोजणी
५७) एकाच जागी वास्तव्य न करता सतत भटकणारा, गोसावी
५९) गुरे कापून त्यावर उदरनिर्वाह करणारा, खाटीक
६०) दुर्दशा
६१) ** पाचोळा
६३) हाताचा तळवा
६५) मासा पकडण्याचे एक साधन
६७) मुद्रा, चेहरा
६८) गायनातील एका रागाचे नाव
७२) कावळा
७४) चंद्र
७५) कोथिंबीरीचे बीज

(उत्तर उद्याच्या अंकात)

मागील शब्दकोड्याचे उत्तर

पिंकीचा दुसरा पती निघाला मारेकरी

- आरोपी 48 तासांत जेरबंद
- संताजी नगर खून प्रकरणाचा उलगडा
- गुन्हे शाखेची कौशल्यपूर्ण कारवाई

मारेकरी

प्रेमसंबंधांतील वादातून खून

चौकशीत पुढे आले की, पिंकी ऊर्फ निलिमा व नितीन यांच्यात दोन-तीन वर्षांपासून प्रेमसंबंध होते. काही महिन्यांपूर्वी दोघांचे लग्न झाले. पिंकी नितीनसोबत राहण्याचा आग्रह धरीत होती, मात्र नितीन कुटुंबासमोर तिला मान्यता नव्हती. दरम्यान आरोपी नितीनने पिंकी झोपेत असताना खलबत्त्याने वार करून तसेच गळा चिरून हत्या केली. आरोपी सरकारी कर्मचारी असून गुन्हा लपवण्यासाठी मोबाईल व डीव्हीआर घेऊन फरार झाला. पोलिसांची दिशाभूल करण्यासाठी घराच्या भिंतीवर आक्षेपार्ह लिखाण केले.

या पथकाची कामगिरी

ही कारवाई पोलीस आयुक्त अरविंद चावरिया, पोलीस उपायुक्त शाम घुगे, गणेश शिंदे, रमेश धुमाळ आणि सहायक पोलीस आयुक्त शिवाजी बचाटे यांच्या मार्गदर्शनाखाली गुन्हे शाखेचे पोलीस निरीक्षक संदीप चव्हाण यांच्या नेतृत्वाखाली सहायक पोलिसनिरीक्षक इम्रान नायकवडे, अनिकेत कासार (सायबर), प्रियंका कोटावार, पोलिस उपनिरीक्षक गजानन सोनूने, पोलिस कर्मचारी दिपक सुंदरकर, सचिन बहाळे, जहीर शेख, संग्राम भोजने, अतुल संभे, सुरज चव्हाण, निखिल गेडाम, योगेश पवार, राजीव रायलीवाले, नरेश मोहरील, प्रभात पोकळे, संदीप खंडारे, राहुल दुधे, सुषमा आठवले यांनी केली. कुठलाही पुरावा नसताना अवघ्या दोन दिवसांत खून प्रकरणाचा उलगडा करून आरोपीला अटक करण्याची ही गुन्हे शाखेची उल्लेखनीय कामगिरी ठरली आहे.

महासागर | प्रतिनिधी

अमरावती, (दि. 2) - राजापेठ पोलीस ठाणे हद्दीतील संताजी नगर परिसरात झालेल्या महिलेच्या खुनाचा अमरावती शहर गुन्हे शाखेने अवघ्या 48 तासांत उलगडा करत आरोपीला अटक केली. प्रेमसंबंधातील वादातून महिलेच्या पतीनेच ही हत्या केल्याचे उघड झाले आहे. कोणताही ठोस पुरावा हातात नसतानाही गुन्हे शाखेने कौशल्यपूर्ण तपास करून गुन्हा उघडकीस आणत महत्त्वाची कामगिरी बजावली.

30 नोव्हेंबर रोजी सायंकाळी संताजी नगर येथील नीलीमा उर्फ पिंकी संजय खरबडे (नाकाडे) हिचा मृतदेह तिच्या घरात आढळून आला. अज्ञात व्यक्तीने अज्ञात कारणावरून खून केला असावा, असा प्राथमिक अंदाज होता. याप्रकरणी राजापेठ पोलीस ठाण्यात गुन्हा दाखल करण्यात आला. गुन्ह्याचे गांभीर्य पाहता गुन्हे शाखेचे पोलीस निरीक्षक संदीप चव्हाण यांनी ताफ्यासह घटनास्थळी भेट देत तातडीने तपासास सुरुवात केली. घटनास्थळी कोणताही ठोस पुरावा मिळत नसल्याने हा गुन्हा उघडकीस आणणे हे मोठे आव्हान होते. पथकाने सीसीटीव्ही, तांत्रिक तपास आणि गुप्त बातमीदारांच्या मदतीने संशयित व्यक्तींची माहिती गोळा केली. गुन्हे शाखेला खात्रीलायक माहिती मिळाल्यानंतर नितीन सुरेश इंगोले (वय 32, रा. अशोक कॉलनी, मोर्शी रोड) हा संशयित असल्याचे निष्पन्न झाले. त्यानंतर 2 डिसेंबर रोजी त्याला घरातून ताब्यात घेऊन कसून चौकशी करण्यात आली. चौकशीदरम्यान त्याने खून केल्याची कबुली दिली.

सरवारखेडा गावात पाण्याची तातडीची टंचाई

महासागर | प्रतिनिधी

चुरणी, (दि.2) - चिखलदरा तालुक्यातील सरवारखेडा गावात मागील एक महिन्यापासून पाण्याची गंभीर टंचाई सुरू आहे. गावातील पाणीपुरवठा यंत्रणा खराब झाल्यामुळे नागरिकांना दररोज पाण्यासाठी भटकंती करावी लागते आहे. गावाचा पाणीपुरवठा बंद असल्यामुळे नागरिक, विशेषत: महिला, गावापासून दूर असलेल्या सार्वजनिक विहिरीवर जाऊन पाणी आणण्यास बाध्य आहेत.

ग्रामस्थ त्रस्त

स्टार्टर व पंप खराब झाल्यामुळे पाणीपुरवठा सुरळीत चालू नाही, आणि यामुळे नागरिकांना इतर ठिकाणांहून पाणी आणावे लागत आहे. अनेक वेळा त्यांना अशुद्ध पाणी प्यावे लागत असून, त्यामुळे आरोग्यावरही धोका निर्माण झाला आहे. सरवारखेडा हे हतरु ग्रामपंचायत अंतर्गत येणारे दुर्गम गाव असून येथे अंदाजे 700 ते 800 लोक राहतात. गावकऱ्यांनी अनेकदा सरपंच व ग्रामसेवक यांना या समस्येबाबत माहिती दिली असली तरी ग्रामपंचायतकडून कोणतीही तातडीची कारवाई झालेली नाही. गावातील नागरिकांची मागणी आहे की वरिष्ठ प्रशासन या समस्येकडे लक्ष देऊन लवकरात लवकर पाणीपुरवठा सुरळीत सुरू करावा. त्यांनी गावकऱ्यांच्या त्रासावर तातडीने उपाययोजना करणे आवश्यक असल्याचेही सांगितले. सरवारखेडा गावात पाणीपुरवठ्याची समस्या तातडीने सुटावी, हा नागरिकांचा प्रामाणिक आग्रह आहे.

महसूल विभागाची अवैध गौण खनिज वाहतूकीवर धडक कारवाई

महासागर | प्रतिनिधी

अमरावती, (दि. 2) -महसूल विभागाने अमरावती तालूक्यातील अवैधरीत्या वाळू उपसा व वाहतूकीवर सोमवारी रात्री धडक कारवाई केली. या कारवाईत पाच हायवांवर कारवाई करण्यात आली. पाचही हायवा जप्त करून नवीन तहसील कार्यालयात लावण्यात आले आहे.

अवैध गौण खनिज वाहतूकीला आळा घालण्यासाठी भरारी पथकांद्वारे वाहनांची तपासणी करण्यात येत आहे. तपासणी दरम्यान अवैध गौण खनिज उपसा व वाहतूक करणाऱ्या वाहनांवर कारवाई करण्यात येत आहे. दि. 2 डिसेंबर 2025 रोजी रात्री जिल्हा खनिकर्म अधिकारी प्रणीता चापले, उपविभागीय अधिकारी अनिल भटकर, तहसीलदार विजय लोखंडे यांचे पथक गस्तीवर होते. अमरावती-डवरगाव रस्त्यावर वाहन तपासणी दरम्यान एमएच 27 डीटी 9366, एमएच 27 डीटी 6494, एमएच 27 डीटी 4555, एमएच 27 डीएल 6494, एमएच 27 डीटी 1480 क्रमांकाचे हायवा अवैधरीत्या रेती वाहतूक करीत असल्याचे आढळून आले. पाचही ट्रक पथकाद्वारे मुद्देमालासह जप्त केले. सदर हायवा पुढील कार्यवाहीकरीता अमरावती तहसील कार्यालय येथे लावण्यात आले आहे. सदर कारवाईत मंडळ अधिकारी सुनील उगले, गजानन हिवसे, ग्राम महसूल अधिकारी सुनिल भगत, हेमंत गावंडे, रामकृष्ण इंगळे, पवन बोंडे, रामदास गोडे आणि पोलीस यांनी सहभाग घेतला.

पाच हायवा ट्रक जप्त

शेअर मार्केट फसवणुकीतील आरोपी कोल्हापूरहून जेरबंद

सायबर पोलीस स्टेशनची मोठी कारवाई

अमरावती, (दि. 2) - ऑनलाईन शेअर मार्केटमध्ये उच्च नफा मिळवून देण्याचे आमिष दाखवून तब्बल 70,06,047.20 इतकी फसवणूक करणाऱ्या आरोपीला सायबर पोलीसांनी कोल्हापूर येथून अटक केली आहे. 6 ऑगस्ट रोजी तक्रारदारास व्हॉट्सअॅप ग्रुपमध्ये अॅड करून क्यूआयबी, ब्लॉक ट्रेडिंग, आयपीओ व ओटीसी ट्रेडिंगद्वारे मोठा नफा मिळेल असे सांगत ही फसवणूक करण्यात आली होती.

तपासादरम्यान फिर्यादी यांच्याकडून फसवलेली रक्कम आरोपी कुलदीप अशोक सावरतकर (वय 40, रा. अहिल्याबाई होळकर नगर, फुलेवाडी रोड, कोल्हापूर) यांच्या आयसीआयसीआय बँक खात्यात जमा झाल्याचे निष्पन्न झाले. या खात्यातून आरोपीने रक्कम इतर अनेक खात्यांमध्ये ट्रान्सफर केल्याचेही समोर आले. एकूण 5,00,000 ही रक्कम आरोपीच्या खात्यात गेल्याचे स्पष्ट झाले असून त्या रकमेवर 'लियन मार्क' लावण्यात आला आहे. एपीआय अनिकेत कासार यांच्या नेतृत्वाखालील तपास पथकातील पोलिस हवालदार विशाल यादव, अश्विन यादव, अनिकेत वानखडे यांनी कोल्हापूरमध्ये जाऊन आरोपीला ताब्यात घेतले. आरोपीचा पोलिस कोठडी रिमांड मिळाल्यानंतर त्याला न्यायालयीन कोठडी सुनावण्यात आली आहे. गुन्ह्यातील इतर साथीदारांचा शोध सुरू असून त्यासाठी पुढील तपास वेगाने करण्यात येत आहे. या गुन्ह्यात 11,07,000 इतकी रक्कम होल्ड करण्यात आली असून त्यापैकी 1,90,000 ही रक्कम फिर्यादीस परत करण्यात आली आहे. उर्वरित रक्कमेबाबत न्यायालयीन आदेशासाठी प्रक्रिया सुरू आहे. ही कारवाई पोलीस आयुक्त अरविंद चावरिया, उपायुक्त शाम घुगे, उपायुक्त गणेश शिदे, उपायुक्त रमेश धुमाळ, तसेच सहाय्यक पोलीस आयुक्त शिवाजी बचाटे यांच्या मार्गदर्शनाखाली पोलीस निरीक्षक महेंद्र अंभोरे व त्यांच्या पथकाने केली.

नागरिकांना आवाहन

ऑनलाईन शेअर मार्केट, गुंतवणूक किंवा ट्रेडिंगमध्ये जास्त नफ्याचे आमिष दाखविणाऱ्या अज्ञात अॅप्स/प्लॅटफॉर्मवर विश्वास ठेवू नका. कोणतीही शंका असल्यास तत्काळ नजीकच्या पोलिस स्टेशनशी किंवा सायबर पोलिस स्टेशन, अमरावती येथे संपर्क साधावा, असे आवाहन सायबर पोलिसांनी केले आहे.

लुटारुच्या टोळीचा पर्दाफाश; फिल्मी स्टाईलमध्ये दोघे अटकेत

- गाडगेनगर पोलिसांची धडक कारवाई
- सीसीटीव्ही फुटेजवरून आरोपींची ओळख पटली

अमरावती, (दि. 2) गाडगेनगर पोलिसांनी लुटालूंच्या टोळीचा पर्दाफाश करत दोघा आरोपींना नाट्यमय पद्धतीने अटक केली. पोलिस निरीक्षक अतुल वर यांच्या नेतृत्वाखाली जमादार भारत वानखेडे, प्रकाश मिसाळ, नितीन कामडी आणि आशीष ठाकरे यांच्या पथकाने ही कारवाई केली.

फिर्यादी अरविंद मनोहरराव विंचुरकर (वय 65, रा. तारांगण नगर, शेगाव-नाका) यांनी 30 नोव्हेंबर 2025 रोजी पहाटे तक्रार नोंदविली. ते पंचवटी परिसरातून शेगाव नाका येथे पायी जात असताना दोन अज्ञात इसमांनी त्यांचा पाठलाग केला. आरोपींनी फिर्यादींच्या हातातील पैशाची बॅग आणि मोबाईल फोन हिसकावून त्यांना मारहाण करून पळ काढला. फिर्यादींच्या तक्रारीवरून गाडगेनगर पोलिसांनी गुन्हा नोंदवला. तपासादरम्यान परिसरातील सीसीटीव्ही फुटेज तपासण्यात आले. फुटेजमध्ये संशयितांची स्पष्ट चित्रे दिसून आल्याने पोलिसांना आरोपींची ओळख पटली. गुप्त माहितीच्या आधारे पोलिसांनी रासेगाव (ता. अचलपूर) परिसरात सापळा रचून संशयितांना ताब्यात घेतले. अक्षय बाळू लुंगरे (वय 31, रा. नवसारी, अमरावती) व अक्षय गजानन नेमाडे (रा. रासेगाव, ता. अचलपूर) अशी आरोपीची नावे आहेत. पोलीस हवालदार भारत वानखेडे यांच्या पथकाने ही कारवाई अत्यंत कौशल्यपूर्ण व फिल्मी अंदाजात पार पाडली. आरोपींच्या ताब्यातून चोरीसाठी वापरलेली साधने आणि इतर पुरावे जप्त करण्यात आले आहेत. प्राथमिक चौकशीत आरोपींनी शहरातील विविध ठिकाणी लुटमार केल्याची कबुली दिली असून, अनेक गुन्हे उघडकीस येण्याची शक्यता पोलिसांनी व्यक्त केली आहे.

वीज वितरणची डीपी चोरी

अमरावती - राजापेठ पोलीस स्टेशन परिसरात नवाथे वीज वितरण केंद्रासमोर बसवलेला जुना अॅल्युमिनियम डीपी अज्ञात चोरट्यांनी शनिवारी लंपास केला. सुमारे 50 हजार रुपये किमतीचा हा डीपी चोरीस गेल्याची तक्रार सहाय्यक अभियंता भूषण साबरे यांनी दिली असून, राजापेठ पोलिसांनी अज्ञात आरोपींविरुद्ध गुन्हा नोंदवला आहे.

काजलडोह येथे शेतकऱ्यावर अस्वलीचा हल्ला

परिसरात दिवसा अस्वलाचा धाक

महासागर | प्रतिनिधी

चुरणी, (दि.2)- काजलडोह येथील शेतात आज दुपारी झालेल्या अस्वलीच्या हल्ल्यात एक शेतकरी गंभीर जखमी झाला असून परिसरात भीतीचे वातावरण निर्माण झाले आहे. पंकज झोंदु उईके (वय 33) हे दुपारी चारच्या सुमारास शेतात नांगरणीचे काम करत असताना ही घटना घडली.

कामात गुंतलेल्या उईके यांच्यावर अचानक मागून आलेल्या अस्वलीने जोरदार हल्ला केला. हल्ल्याची तीव्रता इतकी होती की ते काही अंतरावर फेकले गेले आणि गंभीर जखमी झाले. आवाज ऐकताच आजूबाजूच्या शेतकऱ्यांनी व गावकऱ्यांनी घटनास्थळी धाव घेत उईके यांना प्राथमिक आरोग्य केंद्र, काटकुंभ येथे उपचारासाठी नेले. तेथे प्राथमिक उपचारानंतर त्यांना पुढील उपचारांसाठी चुरणी ग्रामीण रुग्णालयात हलविण्यात आले. चुरणीतील डॉक्टरांनी तपासणी करून त्यांना अधिक चांगल्या उपचारांसाठी अमरावती जिल्हा रुग्णालयात रेफर केले. या घटनेनंतर काजलडोहसह आसपासच्या गावांमध्ये दहशतीचे वातावरण निर्माण झाले आहे. गेल्या काही दिवसांपासून परिसरात अस्वलीचा वावर वाढल्याची माहिती ग्रामस्थांनी दिली. तरीही वनविभागाने या घटनांची दखल घेतलेली नसल्याची नाराजी नागरिकांनी व्यक्त केली आहे. काजलडोह गावातील ही अस्वलीची दुसरी घटना असून, अस्वलांना पकडून सुरक्षित ठिकाणी हलविण्याची मागणी ग्रामस्थ व शेतकरी जोरदारपणे करत आहेत.

महावितरणची मोठी कारवाई : आठ महिन्यांत 1,876 वीज चोरी प्रकरणे उघड

महासागर | प्रतिनिधी

अमरावती, (दि. 2) - जिल्ह्यात वीज चोरी थांबवण्यासाठी महावितरणने सुरू केलेल्या मोहिमेला मोठे यश मिळाले आहे. एप्रिल ते नोव्हेंबर 2025 या आठ महिन्यांत महावितरणने तब्बल 1,876 वीज चोरीची प्रकरणे उघड केली असून, या प्रकरणांत 7 कोटी 47 लाख रुपयांचा बेकायदेशीर वीज वापर झाल्याचे समोर आले आहे.

या मोहिमेसाठी महावितरणने जिल्ह्यात दोन मुख्य भरारी पथकांबरोबरच विभागनिहाय पथके तयार केली आहेत. गरज पडल्यास या पथकांना पोलिसांची मदतही घेतली जात आहे. उघडकीस आलेल्या प्रकरणांमध्ये 1,814 ग्राहकांनी थेट वीज चोरी केली किंवा मीटरमध्ये छेडछाड केल्याचे आढळले. तसेच 62 ग्राहकांनी ज्या उद्देशासाठी वीज जोडणी घेतली होती, ती न वापरता स्वत:च्या फायद्यासाठी विजेचा वापर करून महावितरणची फसवणूक केली आहे.

या सर्व प्रकरणांमुळे 32 लाख युनिट वीज बेकायदेशीरपणे वापरली गेल्याचे स्पष्ट झाले आहे. महावितरणचे मुख्य अभियंता अशोक साळुंके यांनी सांगितले की, संबंधित ग्राहकांनी दंड आणि थकबाकीची रक्कम भरली नाही तर त्यांच्या विरोधात विद्युत कायदा 2003 च्या कलम 135 नुसार गुन्हा दाखल केला जाणार आहे. या कायद्यानुसार मीटरमध्ये फेरफार किंवा छेडछाड करणे हा गंभीर गुन्हा असून गुन्हा सिद्ध झाल्यास तीन वर्षांपर्यंतच्या शिक्षेची तरतूद आहे. वीज चोरी करण्यास प्रोत्साहन देणाऱ्या किंवा मदत करणाऱ्यांवर विद्युत कायद्याच्या कलम 150 नुसारही कारवाई केली जाते. महावितरणने सांगितले की, वीज चोरीमुळे यंत्रणा अतिभारित होते, पुरवठा व्यवस्था बिघडते आणि कंपनीला कोट्यवधी रुपयांचे नुकसान सहन करावे लागते. त्यामुळे सुरू असलेल्या कारवाईत कोणताही अडथळा न आणता नागरिकांनी सहकार्य करावे, असे आवाहन महावितरणने केले आहे.

फक्त एका किलोमीटरसाठी 90 रुपयांचा 'टोल'

पुसला-लिंगा परिसरात संतापाची लाट ■ अन्यायकारक दरांविरोधात ग्रामस्थांचा आक्रोश

महासागर | प्रतिनिधी

वरुड, (दि.2) - पुसलाजवळ नव्याने सुरू झालेल्या टोल नाक्यामुळे स्थानिक ग्रामस्थांमध्ये प्रचंड संताप उसळला आहे. केवळ एका किलोमीटरच्या प्रवासासाठी तब्बल 90 रुपये आकारले जात असल्याने हा निर्णय 'महसूल उकळणी'सारखा असल्याचा आरोप ग्रामस्थांनी केला आहे.

दररोज कामानिमित्त, बाजारहाटीसाठी किंवा विद्यार्थ्यांच्या शाळेच्या प्रवासासाठी ग्रामीण भागातील नागरिकांना या टोलदरांचा मोठा फटका बसत आहे. दैनंदिन खर्चात अनावश्यक वाढ होऊन आर्थिक व्यवहार, शेतीवरील कामे आणि आवश्यक हालचाली यावर थेट परिणाम होत असल्याचे नागरिकांचे म्हणणे आहे.

सामाजिक कार्यकर्ते देवेंद्र शेळके (लिंगा), आशिष श्रीराव (पुसला), अभिजीत अळसपुरे (पुसला), रवींद्र शेळके (लिंगा) आणि शिवाजी धुर्वे (पंढरी) यांनी सांगितले की, स्थानिक नागरिकांच्या जगण्याला आधार देणारे निर्णय घेणे प्रशासनाची जबाबदारी आहे. एक किलोमीटरसाठी 90 रुपये देणे म्हणजे शेतकरी, कामगार, विद्यार्थी आणि रोजंदारी करणाऱ्यांवर अन्याय आहे. टोलदरांमध्ये तात्काळ सुधारणा करावी किंवा ग्रामीण नागरिकांना विशेष सवलत द्यावी, अशी मागणी करण्यात आली आहे. अन्यथा मोठ्या प्रमाणावर आंदोलन उभे करण्याचा इशाराही ग्रामस्थांनी दिला आहे. पुसला‌लिंगा परिसरातील टोलदराचा हा मुद्दा चांगलाच पेटला असून प्रशासनाकडून लवकर निर्णय न झाल्यास नागरिकांचा रोष आणखी भडकण्याची शक्यता आहे.

हिवरखेड शाळेच्या विद्यार्थ्यांनी संत्रा क्षेत्रभेटीचे आयोजन

महासागर | प्रतिनिधी

हिवरखेड, (दि. 2)- जिल्हा परिषद प्राथमिक कन्या शाळा, हिवरखेडच्या विद्यार्थ्यांसाठी आज संत्रा क्षेत्रभेटीचे आयोजन करण्यात आले. विद्यार्थ्यांनी नागठाणा, संत्रा पणेरी आणि संत्रा मंडई येथे भेट देऊन तिथल्या प्रक्रियेबद्दल माहिती मिळवली.

संत्रा पणेरीत विद्यार्थ्यांनी संत्र्यांचे प्रकार आणि त्यांची ओळख कशी केली जाते हे पाहिले. संत्रा मंडईत संत्रा मशीनमध्ये फिल्टर कसा केला जातो, पॅकिंग कसा होतो आणि संत्रा कुठे पाठवला जातो याबद्दल प्रत्यक्ष अनुभव घेतला. याशिवाय चांगली, खराब आणि छोटी संत्री यांना क्रमांक दिला जात असल्याची माहिती मिळाली. विद्यार्थ्यांसाठी जेवणाची सोय करण्यात आली होती. या भेटीदरम्यान विद्यार्थ्यांनी खूप मजा केली आणि शिकण्यास प्रेरणा मिळाली. शाळेच्या मुख्याध्यापिका कांता माटे आणि शिक्षकांसह शाळा व्यवस्थापन समितीने या कार्यक्रमाचे आयोजन यशस्वी केले. तयार करावे का ?विद्यार्थ्यांसाठी ही भेट एक शैक्षणिक अनुभवाची संधी ठरली असून, त्यांनी संत्रा व्यवसायाचे तांत्रिक व व्यवस्थापकीय पैलू प्रत्यक्ष पाहून शिकण्याची संधी मिळाली.

RNINO-46975/1985 Dainik Mahasagar Amravati
Printed, published and owned by Shrikrishna Tansukhdas Chandak; printed at Arunodaya Press, Cotton Market, Nagpur-440018 and published at Dainik Mahasagar Office, Hotel Tourist Beside Railway Station square, Amravati. Amravati head office, address: Dainik Mahasagar, Hotel Tourist beside Railway Station square, Amravati, phone no. 9518934504.
Group Editor-in-Chief and Managing Director- Shrikrishna Tansukhdas Chandak, Group Editor - Sandeep Ramrao Kale, Managing Editor - Pankaj Shrikrishna Chandak

आर.एन.आय. नोंदणी क्रमांक ४६९७५/१९८५ महासागर अमरावती
मालक, मुद्रक, प्रकाशक : श्रीकृष्ण तनसुखदास चांडक यांनी अरुणोदय प्रेस, कॉटन मार्केट, नागपूर, ४४००१८, येथे छापून, दैनिक महासागर कार्यालय, हॉटेल टुरिस्टच्या बाजूला, रेल्वे स्टेशन चौक, अमरावती, येथे प्रकाशित केले. मुख्य संपादक व मॅनेजिंग डायरेक्टर : श्रीकृष्ण तनसुखदास चांडक, समूह संपादक : संदीप रामराव काळे, प्रबंध संपादक : पंकज श्रीकृष्ण चांडक

सिझनल अफेक्टिव्ह डिसऑर्डरविषयी...

मानसिक विकारांचे अनेक प्रकार आहेत. त्यापैकी एक म्हणजे सिझनल अफेक्टिव्ह डिसऑर्डर (एसएडी). या विकारात वर्षाच्या एका विशिष्ट काळात किंवा हंगामात रुग्णाला नैराश्य येतं. त्यातही हिवाळ्यात या विकाराची तीव्रता वाढते. एसएडी हा मूडशी संबंधित विकार आहे. या विकारात रुग्णाचा मूड सातत्याने बदलत राहतो. उत्साह आणि ऊर्जेची कमतरता, मूड चांगला नसणं, सतत झोप येणं, भूक लागणं ही या विकाराची लक्षणं आहेत. हा विकार झालेल्या रुग्णांना हिवाळ्यात नैराश्य येतं तर वसंत ऋतूत खूप उत्साही आणि आनंदी वाटतं. काही प्रसंगी उन्हाळ्यात रुग्णांना नैराश्य येऊ शकतं. काही वर्षांपूर्वीपर्यंत एसएडीची गणना दुर्मीळ विकारांमध्ये होत असे. पण आता हा विकार मोठ्या प्रमाणावर आढळतो.

ऋतूमानानुसार होणाऱ्या या विकारात हिवाळ्यात नैराश्य येत असलं किंवा उन्हाळ्यात निराश वाटत असलं तरी लक्षणं सर्वसाधारणपणे सारखीच असतात. याला ऋतूमानानुसार होणारा मूडबदल असंही म्हणता येईल. ऋतूबदलाच्या काळात या विकाराची सौम्य लक्षणं दिसू लागतात. पण कालांतराने ही लक्षणं तीव्र होत जातात. दिवसभर निराश, हताश वाटणं, उत्साह न वाटणं, कशातही रस नसणं, शारीरिक ऊर्जा कमी होणं, झोप न लागणं, भुकेशी संबंधित समस्या, लक्ष्य केंद्रित करताना अडचणी येणं, आयुष्याला काही अर्थ नाही अशी भावना दाटून येणं, अपराधी वाटणं, मृत्यू आणि आत्महत्येचे विचार मनात येणं ही या विकाराची लक्षणं आहेत. हिवाळ्यात होणाऱ्या एसएडीमध्ये खूप झोप येणं, भुकेच्या पद्धतीत बदल होणं, कर्बोदकयुक्त पदार्थांचं अतिसेवन, वजन वाढणं, थकवा येणं, ऊर्जेची कमतरता जाणवणं अशी लक्षणं आढळतात तर भूक मंदावणं झोप न येणं, वजन कमी होणं, चिंता-काळजी ही उन्हाळ्यात उद्भवणाऱ्या 'सॅड'मागील लक्षणं आहेत.

'सॅड'मागची नेमकी कारणं माहीत नसली तरी जनुकीय कारणांमुळे हा विकार होऊ शकतो. हिवाळ्यातलं सूर्यप्रकाशाचं कमी प्रमाण हे या काळातल्या सॅडचं प्रमुख कारण असू शकतं. सूर्यप्रकाशाच्या अभावामुळे शरीराचं चक्र विस्कळीत होतं आणि नैराश्याची भावना दाटून येते. सेरोटोनिन हे मानवाच्या शरीरातलं अत्यंत महत्त्वाचं रसायन आहे. सेरोटोनिनचं प्रमाण कमी झालं की नैराश्य येऊ शकतं. ऋतूबदलामुळे शरीरातल्या मेलाटोनिनचं प्रमाण कमी होऊ शकतं. झोपेचं चक्र आणि मूडवर या रसायनाचा परिणाम होतो.

आरोग्यमंत्र

एसएडी या विकाराचं प्रमाण तरुण वयातल्या प्रौढांमध्ये जास्त आहे. कुटुंबात नैराश्य किंवा इतर मानसिक विकारांचा इतिहास असेल तर एसएडी उद्भवण्याची शक्यता वाढते. इतर मानसिक विकार किंवा तीव्र स्वरूपाचं नैराश्य असलेल्या व्यक्तींमध्ये एसएडीची तीव्र स्वरूपाची लक्षणं दिसू शकतात. या विकाराच्या लक्षणांवर तातडीने उपचार घेणं गरजेचं आहे. योग्य उपचारांअभावी रुग्ण सामाजिक कार्यक्रमांमध्ये सहभागी होत नाही, लोकांमध्ये मिसळणं टाळू शकतो. दैनंदिन कामांमध्ये अडचणी येऊ शकतात. कामावर लक्ष केंद्रित करता येत नाही. अभ्यासावर परिणाम होतो. ताण, चिंता, काळजी वाढते. वेळेत उपचार झाले तर रुग्ण या विकारातून बाहेर पडू शकतो.

डेंग्युला आळा घालण्यासाठी

सध्या सगळीकडे डेंग्यूचा प्रभाव खूप वाढला आहे. डासांमुळे होणाऱ्या या विकाराच्या बळींची संख्या वाढते आहे. छोट्या शहरांपासून महानगरांपर्यंत डेंग्यूचा प्रादुर्भाव झाला आहे. हजारो लोकांना डेंग्यूची बाधा होत आहे. अनेक उपाय योजूनही डेंग्यूचा प्रभाव कमी होताना दिसत नाही. डेंग्यूची लक्षणं सर्वसाधारण फ्लूसारखी असतात. त्यामुळे या विकाराचं वेळेत निदान होत नाही. या विकाराची लक्षणं जाणून घेऊन योग्य निदान झालं तर अनेक जीव वाचू शकतील. म्हणूनच डेंग्यूच्या लक्षणांचा आणि प्रतिबंधक उपायांचा हा आढावा....

डेंग्यूमुळे तीव्र स्वरूपाचा ताप येतो. हा ताप १०४ अंशांपर्यंत जाऊ शकतो. पण लहान आणि किशोरवयीन मुलांना डेंग्यूची लागण झाल्यानंतर सौम्य स्वरूपाचा ताप उद्भवू शकतो. डेंग्यूच्या डासाने चावा घेतल्यानंतर पाच ते सात दिवसांनी या विकाराची लक्षणं दिसू लागतात. सततची तीव्र स्वरूपाची डोकेदुखी, हाडं, सांधे आणि स्नायू दुखणं, मळमळणं, उलट्या होणं, ग्रंथी सुजणं, सर्वांगावर पुरळ उठणं, डोळ्यांच्या मागच्या भागात वेदना जाणवणं ही डेंग्यूची सर्वसाधारण लक्षणं आहेत. डेंग्यू झाल्यानंतर आरोग्यदायी पदार्थ खाणं आणि द्रव पदार्थांचं सेवन करणं योग्य ठरतं. यामुळे आजार लवकर बरा व्हायला मदत होते.

डेंग्यूची लागण झाल्यानंतर पुरेसा आराम आणि योग्य आहार घेतल्याने रुग्ण एक ते दोन आठवड्यांमध्ये बरा होतो. पण काही प्रसंगांमध्ये लक्षणं तीव्र स्वरूप धारण करतात आणि डेंग्यू जीवघेणा ठरू शकतो. काही घटनांमध्ये प्लेटलेट्सचं प्रमाण लक्षणीयरित्या कमी झाल्याने रक्तवाहिन्यांचं नुकसान होतं. याला डेंग्यू हॅमरेजिक फीव्हर म्हटलं जातं. डेंग्यू शॉक सिंड्रोम म्हटलं जातं. डेंग्यू शॉक सिंड्रोमवर तातडीने उपचार घेणं गरजेचं असतं. श्वास घ्यायला त्रास होणं किंवा श्वासाची गती वाढणं, त्वचा थंड पडणं, सतत अस्वस्थ वाटत राहणं, त्वचेखालच्या रक्तस्रावामुळे जखम होणं, उलटी, शौच किंवा मूत्रातून रक्त पडणं, ओटीपोटात तीव्र स्वरूपाच्या वेदना होणं, सतत उलट्या होणं, नाक आणि हिरड्यांमधून रक्त येणं, थकवा येणं ही डेंग्यू शॉक सिंड्रोमची लक्षणं आहेत.

आरोग्य चर्चा

डेंग्यूचा प्रादुर्भाव झालेल्या भागांमधल्या ९ ते ४५ वयोगटातल्या लोकांसाठी डेंगवॅक्सिया नावाच्या लसीला मान्यता मिळाली आहे. १२ महिन्यांच्या काळात तीन वेळा ही लस दिली जाते. या लसीमुळे डेंग्यूला आळा बसू शकतो. पण जागतिक आरोग्य संघटनेच्या म्हणण्यानुसार डेंग्यूला आळा घालण्यासाठी डासांच्या संख्येवर नियंत्रण मिळवणं आणि माणसं डासांच्या संपर्कात न येण्यासाठी प्रयत्न करणं अधिक महत्त्वाचं आहे. डेंग्यूचा प्रादुर्भाव असलेल्या भागात जाताना अंग पूर्णपणे झाकणारे कपडे घालायला हवेत. झोपताना मच्छरदाण्यांचा वापर करायला हवा.

किडनी स्टोन पुन्हा पुन्हा का होतो ?

मूतखडा म्हणजे किडनीमध्ये जमा झालेली खनिजे एकत्र चिकटून लहान किंवा मोठे, कठीण, घन स्फटिक तयार करतात. हे स्फटिक सुरुवातीला लहान असतात, परंतु कालांतराने ते मोठे स्फटिक तयार करतात. जेव्हा हे तुकडे मूत्रमार्गात जातात तेव्हा तीव्र वेदना, लघवी करताना जळजळ आणि अडथळा निर्माण करतात.

किडनी स्टोनचे चार मुख्य प्रकार आहेत, कॅल्शियम स्टोन, युरिक ॲसिड स्टोन, स्ट्रुवाइट स्टोन आणि सिस्टिन स्टोन. प्रत्येक प्रकारच्या स्टोनची कारणे, आहार आणि शरीर प्रक्रिया वेगवेगळ्या असतात.

मूतखडा तयार होण्याची कारणे

व्याधी विकार
डॉ. प्रवीण वान

तीन प्रमुख कारणांमध्ये अपुरे पाणी सेवन, जास्त मीठयुक्त आहार आणि कॅल्शियम आणि ऑक्सलेट सारख्या खनिजांचे उच्च प्रमाण यांचा समावेशहोतो. कमी पाणी सेवन केल्याने लघवी घट्ट होते. त्यामुळे खनिजे जमा होण्यास हातभार लागतो. दुसरीकडे, जास्त मीठयुक्त आहार शरीरात सोडियम वाढवतो. त्यामुळे मूत्रपिंडे जास्त कॅल्शियम उत्सर्जित करतात. कॅल्शियम क्रिस्टल तयार होण्याची शक्यता वाढते. तिसरे कारण म्हणजे काही लोकांना चयापचय विकार असतो. त्यामुळे जास्त ऑक्सलेट किंवा यूरिक ॲसिड तयार होते. त्यामुळे खडे तयार होऊ शकतात.

महिलांना पुरुषांपेक्षा जास्त थंडी का वाजते?

ऑफीसमध्ये काम करताना असो किंवा रेस्टॉरंटमध्ये जेवण, अथवा थिएटरमध्ये चित्रपट पाहणे असो, एसीचा झोत वाढला, की लगेच अंगावर शहारा येतो. त्यातही तिथल्या पुरुषांपेक्षा स्त्रियांना पटकन थंडी वाजते. पुरुषांच्या तुलनेत स्त्रियांना, महिलांना जास्त थंडी वाजण्यामागे एक वैज्ञानिक कारण आहे. या फरकात भौतिक आणि रासायनिक घटकांचा वाटा आहे.

शरीर विश्रांती घेत असताना किंवा हालचाल करत असताना मसल्स टिशू उष्णता निर्माण करतात. महिलांमध्ये सामान्यतः पुरुषांपेक्षा कमी मसल्स असतात. त्यामुळे त्यांचे शरीर एकूणच कमी उष्णता निर्माण करते. प्रोजेस्टेरॉन आणि इस्ट्रोजेन सारखे हार्मोन्स रक्ताभिसरण आणि तापमान नियंत्रित करण्यात महत्त्वाची भूमिका बजावतात. प्रोजेस्टेरॉन हे रक्तवाहिन्या आकुंचन करू शकते. त्यामुळे हातपायांमध्ये रक्त प्रवाह कमी होतो. हात आणि पायांमध्ये रक्तप्रवाह कमी झाल्यामुळे थंडी वाजू शकते. चयापचय प्रक्रियेमुळे अर्थात मेटाबॉलिजममुळे अन्नाचे ऊर्जेमध्ये रूपांतर होते आणि या प्रक्रियेत उष्णता निर्माण होते. महिलांचा चयापचय दर पुरुषांपेक्षा कमी असतो. याचा अर्थ त्यांचे शरीर कमी कॅलरीज बर्न करते आणि विश्रांतीच्या वेळी कमी उष्णता निर्माण करते. पुरुषांपेक्षा महिलांमध्ये चरबीचे प्रमाण जास्त असते. ही चरबी उष्णता कमी होण्यापासून रोखण्यासाठी एक इन्सुलेटर म्हणून काम करते. परंतु स्नायूंसारखी उष्णता निर्माण करत नाही. महिलांच्या शरीराच्या आकारमानाच्या तुलनेत त्यांचा सरफेस जास्त असतो. याचा अर्थ त्या त्यांच्या सभोवतालची उष्णता जलद गमावतात. त्यामुळे त्यांच्या शरीराचे तापमान राखणे कठीण होते.

जाणून घ्या
डॉ. दीप्ती नेने

रजोनिवृत्तीनंतर लठ्ठपणाची समस्या गंभीर

लठ्ठपणा ही आजकाल सर्वात मोठी समस्या बनली आहे; परंतु रजोनिवृत्तीनंतर ही समस्या आणखी गंभीर बनते. अलिकडच्या एका अभ्यासानुसार, रजोनिवृत्तीनंतर महिलांमध्ये जास्त वजन किंवा लठ्ठपणामुळे स्तनाच्या कर्करोगाचा धोका वाढतो. रजोनिवृत्तीनंतर, महिलांच्या शरीरात इस्ट्रोजेनची पातळी कमी होते. अंडाशय हार्मोन तयार करणे थांबवतात तेव्हा शरीर चरबीच्या ऊतींपासून ते बनवू लागते.

लठ्ठपणा आणि हृदयरोग धोका वाढवते

जागतिक आरोग्य संघटनेच्या अहवालानुसार, उच्च 'बीएमआय' आणि हृदयरोग असलेल्या महिलांमध्ये स्तनांच्या कर्करोगाचा धोका लक्षणीयरीत्या वाढतो. या संशोधनात युरोप आणि यूकेमधील अंदाजे एक लाख ६८ हजार महिलांच्या डेटाचे विश्लेषण केले गेले. जेव्हा अभ्यास सुरू झाला, तेव्हा सहभागींपैकी कोणालाही कर्करोग, मधुमेह किंवा हृदयरोग नव्हता. तथापि, सुमारे ११ वर्षांच्या फॉलोअपनंतर, रजोनिवृत्तीनंतर ६,७९३ महिलांना स्तनाचा कर्करोग झाला.

चरबीमुळे स्तनाच्या कर्करोगाचा धोका

रजोनिवृत्तीनंतर, अंडाशय इस्ट्रोजेन तयार करणे थांबवतात. या स्थितीत, शरीरातील चरबीयुक्त ऊती इस्ट्रोजेनचा मुख्य स्रोत बनतात. म्हणून, शरीरातील चरबी जितकी जास्त असेल, तितकी इस्ट्रोजेनची पातळी जास्त असते. हे वाढलेले हार्मोन स्तनाच्या पेशींना वारंवार सक्रिय करते. त्यामुळे असामान्य पेशींची वाढ होते. या प्रक्रियेमुळे शेवटी स्तनांचा कर्करोग होऊ शकतो. लठ्ठपणामुळे इन्सुलिन प्रतिरोधकतादेखील वाढते.

व्याधी विचार
डॉ. मेधा कांबळे

ते कसे रोखू शकता?

* वजन नियंत्रणात ठेवा: लठ्ठपणा हे अनेक रोगांचे मूळ कारण आहे, म्हणून निरोगी बीएमआय राखणे महत्त्वाचे आहे.
* नियमित व्यायाम करा: महिलांनी आठवड्यातून किमान १५० मिनिटे चालणे, धावणे किंवा व्यायाम करावा.
* मद्यपान आणि धूम्रपान टाळा: महिलांनी मद्यपान आणि धूम्रपान टाळावे, कारण दोन्ही हार्मोनल असंतुलनास कारणीभूत ठरतात.

लहान मुलांमध्ये ताण, उच्च रक्तदाब

पूर्वी केवळ प्रौढांमध्ये आढळणारा उच्च रक्तदाब (हाय ब्लड प्रेशर) आता मुलांनाही ग्रासू लागला आहे. नुकत्याच केलेल्या एका संशोधनानुसार देशातील सहा ते १८ वयोगटातील शालेय मुलांमध्ये ताणतणावाचे आणि उच्च रक्तदाबाचे प्रमाण झपाट्याने वाढत आहे.

मध्य भारतातील एका अभ्यासात सुमारे १.४ टक्के किशोरांमध्ये उच्च रक्तदाब आढळला असणाऱ्या मुलांमध्येच आढळते असे नाही, तर तर सामान्य वजनाच्या सुमारे पाच टक्के मुलांमध्येही रक्तदाब वाढलेला आढळून आला आहे. अभ्यासांनुसार, उच्च रक्तदाब असलेल्या सुमारे ४० टक्के मुलांच्या हृदयाच्या रचनेत

आहे. महाराष्ट्रामध्ये ही टक्केवारी अधिक आहे. महाराष्ट्रामधील दहा शाळांमधील २६०० हून अधिक विद्यार्थ्यांवर झालेल्या सर्वेक्षणात हे प्रमाण साडेसात टक्क्यांपर्यंत पोहोचले आहे. उच्च रक्तदाब ही समस्या फक्त लठ्ठ किंवा स्थूल सुरुवातीचे बदल दिसून आले आहेत. हृदय व मूत्रपिंडावर परिणाम अनेकदा मुलांमध्ये जास्त ताणाची लक्षणे स्पष्टपणे दिसत नाहीत.

आरोग्य चर्चा
डॉ. अजेय गर्जे

उष्णतेचे दुष्परिणाम

उष्णता वाढत असताना नैराश्य आणि थकवा जाणवत असेल आणि तुमचा राग अनावश्यक वाढत असेल, तर तो फक्त उष्णतेचा विषय नाही. त्याचा मानसिक आरोग्याशी थेट संबंध आहे. उष्णतेचा परिणाम डिहायड्रेशन किंवा सनबर्नपुरते मर्यादित नाहीत. जास्त उष्णतेचा मानसिक आरोग्यावरही परिणाम होऊ शकतो. हिवाळ्यात हंगामी भावनिक विकार (एसएडी) होतो, त्याचप्रमाणे काही लोकांना उन्हाळ्यात नैराश्य आणि ताण देखील येतो. याला उन्हाळी 'एसएडी' किंवा 'रिव्हर्स एसएडी' असेही म्हणतात.

सावध व्हा
डॉ. मोहन सहस्रबुद्धे

उन्हाळ्यात जास्त सूर्यप्रकाश, उच्च तापमान आणि झोपेचा त्रास मेंदूच्या रसायनशास्त्रावर परिणाम करू शकतो. त्यामुळे मूड स्विंग आणि नैराश्यासारखी लक्षणे उद्भवतात. 'नॅशनल लायब्ररी ऑफ मेडिसिन'मध्ये प्रकाशित झालेल्या एका अभ्यासानुसार, तापमान वाढते तेव्हा ताण, चिंता, मूड डिसऑर्डर आणि स्किझोफ्रेनिया यासारख्या मानसिक आरोग्य समस्यांमुळे रुग्णालयात दाखल होण्याच्या घटनांमध्ये आठ टक्के वाढ होते. उष्णतेमुळे डोकेदुखी, झोपेची कमतरता, अस्वस्थता आणि मानसिक थकवा येतो. यामुळे नैराश्य वाढू शकते.

उन्हाळी 'एसएडी' म्हणजे काय?

उन्हाळ्यात ताण आणि नैराश्य वाढू शकते. ही लक्षणे दर उन्हाळ्यात वाढतात आणि हवामान बदलल्यावर स्वतःहून निघून जातात, भूक न लागणे, झोप कमी होणे आणि सततची अस्वस्थता किंवा चिडचिड होणे ही याची लक्षणे आहेत. यामुळे चिंता, मानसिक थकवा, आक्रमक वर्तन आणि रागदेखील वाढू शकतो.

हवामान बदलते, तेव्हा आपल्या शरीरांना आणि मेंदूंना बदलत्या तापमानाशी जुळवून घेण्यासाठी अनेक समायोजन करावे लागतात. प्रखर सूर्यप्रकाश आणि वाढलेला प्रकाश सेरोटोनिन आणि मेलाटोनिन सारख्या न्यूरोट्रांसमीटरवर परिणाम करतो, जे मूड आणि झोपेचे नियमन करतात.

अन्य कारणे

झोपेचा अभाव

एअर कंडिशनिंगचा अभाव किंवा उष्णतेमध्ये घाम येणे झोपेमध्ये व्यत्यय आणू शकते, ज्यामुळे मेंदूला विश्रांती मिळत नाही.

निर्जलीकरण

शरीरात पाण्याची कमतरता तणाव संप्रेरक वाढवू शकते. त्यामुळे मूड खराब होतो.

सामाजिक अलगाव

अति उष्णतेमध्ये, लोक बाहेर जाणे टाळतात. त्यामुळे एकाकीपणाची भावना वाढते.

सामना कसा करावा?

उन्हाळ्यातील 'एसएडी' ही एक खरी समस्या आहे हे स्वीकारा. ती हलक्यात घेऊ नका. तुम्हाला लक्षणे जाणवत असतील तर स्वतःला दोष देण्याऐवजी ते मान्य करा आणि मदत घ्या. दिवसाच्या सर्वात उष्ण वेळेत, म्हणजे दुपारी १२ ते ४ दरम्यान बाहेर जाणे टाळा. खोली थंड ठेवण्यासाठी पंखा, कूलर किंवा एसी वापरा. प्रकाश खूप तेजस्वी वाटत असेल तर पडदे लावा. थोडीशी अंधारी आणि थंड जागा मनाला शांत करते. झोपेचा एक निश्चित दिनक्रम तयार करा. दररोज एकाच वेळी झोपायला जाण्याचा आणि उठण्याचा प्रयत्न करा. दिवसा जास्त वेळ झोपू नका, कारण यामुळे रात्री तुमची झोप बिघडू शकते. शारीरिकदृष्ट्या सक्रिय राहा. दररोज सकाळी किंवा संध्याकाळी फिरायला जा. यामुळे ताण कमी होण्यास मदत होते. घरी योगा, स्ट्रेचिंग, हलका व्यायाम करा. आहाराची काळजी घ्या. उन्हाळ्यात कमी भूक लागू शकते, परंतु फळे, भाज्या आणि हलके जेवण खाणे शरीर आणि मनाशीही आवश्यक आहे. प्रक्रिया केलेले अन्न, जास्त गोड किंवा तळलेले पदार्थ टाळा.

मानसिक आरोग्याचा मागोवा घ्या

दररोज तुमचा मूड, थकवा, झोप आणि भावना लक्षात घ्या. यामुळे तुमचे ट्रिगर्स समजण्यास मदत होईल.

मेंदू विकाराबाबत महत्त्वाचं संशोधन

मेंदूला होणारे आजार अनेक वेळा व्यक्तीला दर्जेदार आयुष्य घालवण्यास अपात्र ठरवतात, कारण मेंदूच शरीराची हालचाल, तोल सांभाळणं आणि सर्व प्रकारचे शारीरिक आणि मानसिक निर्णय अवलंबून असतात. म्हणूनच मेंदू मृत झाला की व्यक्तीला मृत घोषित केलं जातं. याचा अर्थ मेंदूला हृदयाएवढंच किंवा त्याहूनही अधिक महत्त्व असतं. अलीकडे हेल्मेटसक्ती डावलून आणि वाहतुकीचे नियम मोडून वाहनं बेधडकपणे चालवणाऱ्यांची संख्या भरमसाठ वाढली आहे. अशा वेळी अपघात झाले की डोक्याला दुखापती होण्याचं आणि त्या मेंदूपर्यंत पोहोचण्याचं प्रमाणही वाढत चाललं आहे. या दुखापतींमुळे मेंदूवर शस्त्रक्रिया करावी लागणं ही गोष्ट खर्चिक आणि त्रासदायकही असते. परंतु अलीकडे यावर लेझरचे उपचार करून रुग्णांना बऱ्यापैकी दिलासा देण्याचे प्रयत्न केले जात आहेत. मेंदूच्या दुखापतींमध्ये प्रामुख्याने मेंदूला सूज येण्याचं प्रमाण मोठं असतं. लेझरद्वारे ही सूज कमी केली जाते. लेझरद्वारे रक्तावर आणि पर्यायाने रक्तातील घटकांवर केले जाणारे उपचार लोकप्रिय ठरत आहेत. परंतु याविषयी काही गैरसमज व भीतीही असल्याचं दिसतं. त्यापैकी लेझरचे काही परिणाम होतात का ही भीती अधिक महत्त्वाची असते. कारण त्यामुळे अनेक रुग्ण या वरदायिनी उपचारपद्धतीकडे वळत नाहीत. मात्र या संदर्भात गेल्या १० ते १२ वर्षांमध्ये मोठ्या प्रमाणात संशोधन झालं असून अद्याप तरी यापैकी एकाही संशोधनातून या पद्धतीचे काही दुष्परिणाम असल्याचं समोर आलेलं नाही. रुग्णाच्या मनातल्या शंकेचा हा मोठा भाग असल्याने तो तितकाच महत्त्वाचाही आहे आणि म्हणूनच या उपचारांची माहिती घेण्यापूर्वी याविषयीच्या संशोधनावर नजर टाकणं क्रमप्राप्त आहे.

सामाजिक

सुमारे दहा वर्षांपूर्वीपासून मेंदूवर थेट सोडलेल्या लेझर किरणांचा काय परिणाम होतो हे शोधून काढण्यासाठी संशोधन करण्यास सुरुवात झाली. आतापर्यंतच्या संशोधनातून असं स्पष्ट झालं आहे की, कवटीवर लेझर किरण सोडून मेंदूच्या पेशींची पुनर्निर्मिती करता येते. मेंदूच्या भागांची गुंतागुंतीची लक्षणं, नैराश्य आणि व्यसनाधीनता कमी करण्यासाठी कमी पातळीच्या लेझर किरणांचे उपचार लाभदायक असल्याचं या संशोधनातून सिद्ध झालं आहे. २००६ मध्ये मेंदूचा झटका आलेल्या उंदरांवर करण्यात आलेल्या प्रयोगांमध्ये उंदरांच्या मेंदूवर कमी क्षमतेच्या लेझर किरणांचा मारा करण्यात आला. त्यावेळी त्यांच्या मेंदूच्या कार्यात लक्षणीय सुधारणा आणि वाढ झाल्याचं आणि नवीन मेंदू पेशींची निर्मिती झाल्याचं दिसून आलं. दुसऱ्या एका अभ्यासात इतर औषधोपचारांच्या तुलनेत लेझर उपचारांचा परिणाम अधिक झटपट आणि परिणामकारक असल्याचं स्पष्ट झालं. मेंदूच्या पेशी मारणाऱ्या आणि सर्वसामान्यपणे 'एएलएस' म्हणून ओळखल्या जाणाऱ्या मेंदूच्या आजारात मोटर न्यूरॉन्सचा वाढत्या प्रमाणात नाश होत जातो आणि मृत्यू ओढवतो. या आजारातही कवटीवर सोडलेल्या लेझरमुळे संशोधकांना ज्ञानतंतूंच्या कार्यात सुधारणा झाल्याचं आढळलं.

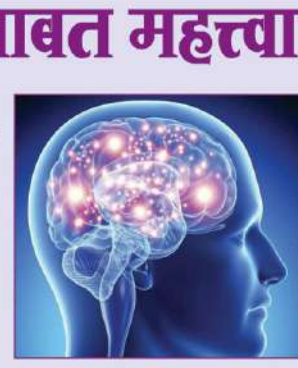

लेझर उपचार कशा प्रकारे कार्य करतात हे समजून घेण्यासाठी मुळातच जखमा कशा भरून येतात हे समजून घेतलं पाहिजे. पेशीच्या बाह्य आवरणाला एक्डोथेलियम आणि त्यातील आवरणाला एंडोथेलियम म्हणतात. एंडोथेलियम नायट्रिक ऑक्साईड तयार करतं. जखमा भरून येण्यासाठी आवश्यक असलेले घटक तयार करण्यासाठी या नायट्रिक ऑक्साईडची नितांत आवश्यकता असते. नायट्रिक ऑक्साईडचं प्रमाण वाढलं की शरीर जखमा भरून येण्यासाठी आवश्यक असलेले घटक तयार करून त्यांना जखमी अवयवांपर्यंत पोहोचतं करतं आणि जखमा भरून येऊ लागतात. लेझरच्या उपचारांमुळे नायट्रिक ऑक्साईडचं प्रमाण वाढतं. लेझरद्वारे रक्तावर उपचार करण्याच्या पद्धतीला 'लेझर हिमोथेरपी' असं म्हणतात. लेझरमधील फोटॉन ऊर्जाभारित असतात. रक्तातील मायटोकॉन्ड्रिया या फोटॉन्समधील ऊर्जा शोषून घेतात आणि त्यामुळे पेशींची स्थिती सुधारते. त्या ऊर्जाभारित बनतात. यातील महत्त्वाचा भाग म्हणजे खराब न झालेल्या पेशींबरोबरच अपघातांमुळे, धक्का बसल्यामुळे किंवा इतर कोणत्याही कारणामुळे दुखावलेल्या किंवा विस्कटलेल्या पेशींनाही ऊर्जा मिळते आणि त्या ताज्यातवान्या बनतात. फोटॉन्सच्या ऊर्जेमुळे अगदी मृत्यूपंथाला लागलेल्या पेशीही पुन्हा पहिल्याएवढ्याच कार्यरत होतात.

लेझर उपचारांमुळे शरीराला होणाऱ्या प्राणवायूच्या पुरवठ्यात वाढ होते. तांबड्या रक्तपेशींद्वारे शरीराला केल्या जाणाऱ्या प्राणवायूच्या पुरवठ्यात सुमारे २४ ते ३६ टक्के वाढ होत असल्याचं संशोधनातून आढळलं आहे. साहजिकच पक्षाघातामुळे किंवा इतर कोणत्याही कारणामुळे दुखावलेल्या मेंदूच्या पेशी पूर्ववत होण्यास मदत होते. रक्तातल्या पांढऱ्या पेशींवर शरीराची रोगप्रतिकारशक्ती अवलंबून असते. कोणत्याही रोगजंतूंवर आणि परक्या गोष्टींवर तुटून पडणाऱ्या या सैनिक पेशींना फोटॉन्सची ऊर्जा मिळाली की त्याही झपाट्याने कामाला लागतात. त्यामुळे रक्ताचं झपाट्याने शुद्धीकरण होतं. रक्ताच्या गुठळ्या, रक्तात शिरलेले बॅक्टेरिया आणि व्हायरस यांचा नायनाट होतो.

निवडणूक आयोगाने मोठा घोळ घातला

■ महासागर प्रतिनिधी
नागपूर, दि. २ :

राज्याचे महसूलमंत्री चंद्रशेखर बावनकुळे यांनी स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या निवडणुकीतील अनागोंदीवर तीव्र संताप व्यक्त केला आहे. या प्रकरणी त्यांनी राज्य निवडणूक आयोगाला धारेवर धरत आयोगाचा हा निर्णय अनाकलनीय असल्याचे म्हटले आहे.

निवडणूक आयोगाने सुप्रीम कोर्टाच्या आदेशाचा चुकीचा अर्थ लावत निवडणुका पुढे ढकलल्या. निवडणूक सरसकट पुढे ढकलणे योग्य नाही. आयोगाचा हा निर्णय अनाकलनीय आहे, असे ते म्हणालेत.

राज्य निवडणूक आयोगाने अनेक ठिकाणची स्थानिक स्वराज्य संस्थांची निवडणूक २० डिसेंबरपर्यंत लांबणीवर टाकली आहे. या प्रकरणी राजकीय वतुर्ळातून संतप्त प्रतिक्रिया येत असताना आता मुंबई उच्च न्यायालयाच्या नागपूर खंडपीठानेही आज होणा?या निवडणुकीचा निकाल २१ डिसेंबरपर्यंत लांबणीवर टाकला आहे. यावर सर्वच पक्षांच्या नेत्यांनी संतप्त भावना व्यक्त केली आहे. राज्याचे महसूल मंत्री चंद्रशेखर बावनकुळे या प्रकरणी निवडणूक आयोगावर आगपाखड करताना म्हणाले, राज्य निवडणूक आयोगाने प्रचंड मोठा घोळ घातला आहे.

आयोगाचा निर्णय अनाकलनीय

सरकारने या प्रकरणी नियमानुसार आपली बाजू सांगितली. पण आयोगाने ती ऐकली नाही. हे चुकीच्या पद्धतीने चालले आहे. ज्या पद्धतीने राज्य निवडणूक आयोगाने घोळ घातलात त्या प्रमाणे आता त्यांनी पुढे जावे. आगामी निवडणुका मोठ्या आहेत.

हा घोळ राज्य निवडणूक आयोगाने संपवावा, अन्यथा आम्ही प्रचार करायचा आणि निवडणूक आयोगाने एक पत्रक काढून निवडणुका पुढे ढकलायच्या हे योग्य नाही. आयोगाने चुकीचा अर्थ काढून निवडणुका पुढे ढकलल्या. निवडणूक सरसकट पुढे ढकले योग्य नाही. आयोगाचा हा निर्णय अनाकलनीय आहे.

बावनकुळे म्हणाले, नागपूर खंडपीठाने दिलेला निर्णय राज्य सरकार व राज्य निवडणूक आयोगाला मान्य करावा लागतो. मी यापूर्वी अनेकदा आयोगाला अशा पद्धतीने निवडणूक लांबणीवर न टाकण्याची विनंती केली होती. पण नियमांचा चुकीचा अर्थ काढला जात आहे. कारण, या संदर्भात कोणतीही हरकत किंवा तक्रार केली नव्हती.

बावनकुळेंचा संताप

नियमांचा चुकीचा अर्थ काढून निवडणूक आयोगाने निवडणूक पुढे ढकलली. किंबहुना निवडणूक पुढे ढकलायची होतीच, तर ज्या ठिकाणी आक्षेप होता, त्या ठिकाणच्या ढकलायच्या होत्या. यंदा पहिल्यांदाच असा प्रकार घडला आहे.

ते म्हणाले, निवडणूक लांबवणे, थांबवणे अथवा अशा पद्धतीचा घोळ घालणे योग्य नाही. त्याचे समर्थन कुणीही करू शकत नाही. कधीही सर्वपक्षीय बैठक नाही. विचारविनिमय नाही. हा एकप्रकारे जनतेला वेठीस धरण्याचा प्रकार आहे. निवडणूक आयोगाच्या घोळामुळे हायकोटार्ने असा निर्णय दिला. यामुळे उमेदवारांची घोर निराशा झाली आहे. हे अजिबात योग्य नाही, असेही बावनकुळे यावेळी बोलताना म्हणाले.

दरम्यान, मतमोजणी पुढे ढकलण्याच्या या निर्णयावर विरोधी पक्षातील नेत्यांनीही सडकून टीका केली आहे.

मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी आयोगाच्या कारभारावर नाराजी व्यक्त केल्यानंतर विजय वडेट्टीवार यांनी अक्षरशः आग ओकली.

ते म्हणाले, निवडणुका म्हणजे पोरखेळ झालाय! सुप्रीम कोर्टाच्या निकालाचा चुकीचा अर्थ काढून सरकारने ओबीसी आरक्षणाची दिखाऊ माळ बांधली. आयोग सरकारच्या हातातील बाहुले झालाय. मतमोजणी लांबणीवर टाकून मत चोरीचा प्रकार तर नाही ना? अशी गंभीर शंका त्यांनी व्यक्त केली.

रोहित पवार यांनी आयोगाच्या बदलत्या आदेशांवर प्रश्नचिन्ह उभं करताना सांगितलं, या गोंधळामुळेच विषय कोर्टात गेला. आता २१ तारखेपर्यंत ईव्हीएम संदर्भात विशेष काळजी घ्यावी लागणार.

विरोधकांनी पेट्यांजवळ खाट टाका!

भाजपचे गिरीश महाजन यांनी उपरोधिक फटकारा लागवत म्हटलं, पहिल्यांदाच एवढा गोंधळ झाला आहे. आता १८ दिवस पेट्या बदलल्या म्हटलं जाईल. विरोधकांनी पेट्यांजवळ खाट टाकून बसावं, एक मिनिट बाजूला जाऊ नये!

काँग्रेसचे ज्येष्ठ नेते बाळासाहेब थोरात यांनी आरोप करताना म्हटलं, ही लोकशाही आहे की बाहुल्यांचा खेळ? मंत्रालयात बसलेला कोणीतरी कार्यक्रम बनवतो आणि आयोग त्याची अंमलबजावणी करतो! उच्च शिक्षित अधिकाऱ्यांकडून अशा चुका? ही अत्यंत गंभीर बाब आहे.

माजी आमदार रमेश कदम यांनी आयोगाच्या गलथान कारभारावर टीका केली. अर्ज दाखल करतानाच गोंधळ, अपीलमध्येही तसंच आणि आता मतदान आज, मतमोजणी १८ दिवसांनी? हा ताण सर्वपक्षीय उमेदवारांना भोगावा लागणार.

बुलढाण्यात बोगस मतदान

शिंदेसेनेच्या आमदाराची दादागिरी?

■ महासागर प्रतिनिधी, बुलढाणा, दि. २ :

नगरपालिका निवडणुकीत बुलढाण्यात पहाटेच आरोप-प्रतिआरोपांचे सावट गडद झाले आहे. मतदानाची सुरुवात होऊन अवघा काही वेळ जाईपर्यंतच बोगस मतदानाचा मोठा खेळ उघडकीस आल्याचा गंभीर आरोप काँग्रेस प्रदेशाध्यक्ष हर्षवर्धन सपकाळ यांनी करताच राजकीय वर्तुळात एकच खळबळ उडाली आहे.

सपकाळ यांनी सत्ताधारी भाजपा महायुतीवर थेट निशाणा साधत आरोप केला की, ग्रामीण भागातून गाड्यांमध्ये भरून बोगस मतदार बुलढाण्यात आणले गेले आणि प्रशासन व पोलिसांनी बघ्याची भूमिका घेतली.

काँग्रेस कार्यकर्त्यांनी या बनावट मतदारांना पकडल्यावरच सगळा प्रकार उघडकीस आला. त्यानंतर स्थानिक आमदारांच्या समर्थकांनी पोलिसांशी हुज्जत घालून परिस्थिती आणखी गोंधळात टाकली, अशी माहितीही सपकाळ यांनी दिली.

प्रकरणाचा केंद्रबिंदू ठरला प्रभाग क्र. १५ मधील गांधी प्राथमिक शाळेतील मतदान केंद्र. येथे वैभव देशमुख यांच्या नावावर कोथळी (ता. मोताळा) येथील एका व्यक्तीने बोगस मतदान केल्याचे काँग्रेसने पकडले. एवढेच नाही, तर कोथळी व इब्राहिमपूर येथून गाड्यांमध्ये भरून अनेक लोकांना बुलढाण्यात आणण्यात आल्याचे सपकाळ यांनी सांगितले. घाटाखालून भरून आणलेल्या या बोगस मतदारांमागे सत्ताधाऱ्यांचा स्पष्ट हात आहे, असा ठपका त्यांनी ठेवला.

सपकाळ म्हणाले, भ्रष्टाचार, गुंडगिरी आणि लोकशाहीची थट्टा सत्ताधारी पक्ष आज हे तीनही प्रकार प्रत्यक्षात दाखवत आहे. पण काँग्रेसला अनुकूल वातावरण असून, लोकशाहीचा विजय निश्चित होणार. त्यांनी निवडणूक आयोग व पोलिस प्रशासनावर कठोर टीका करत, ह्लबोगस मतदान करवणाऱ्यांवर आणि करवून घेणाऱ्यांवर तात्काळ कठोर कारवाई करा, अशी मागणी केली. बुलढाण्याच्या मतदानाला फक्त दीड तास झाले आणि बोगस मतांची पहिली खेप पकडली गेली झ्र यामुळे उर्वरित दिवसभराची निवडणूक थरार नेमकं कोणते वळण घेणार, याबाबत उत्सुकता वाढली आहे.

प्रभाग क्रमांक १५ साठी गांधी प्राथमिक शाळा येथे मतदान केंद्र आहे. येथे असलेल्या वैभव देशमुख नामक व्यक्तीच्या नावावर मोताळा तालुक्यातील एका जणास थेट उमेदवाराने मतदान केल्यानंतर पकडले आहे. त्याच्यासोबत आणखी एक युवक आहे. अशा इतरही काही घटना उघडकीस आल्याची माहिती आहे.

निवडणूक आयोग गोंधळलेला

■ महासागर प्रतिनिधी
अमरावती, दि. २ :

आयोगाने निर्णय घ्यायचा ते न्यायदेवतेला घ्यावे लागत आहेत. प्रत्येक वेळी त्यांचे कान पिळावे लागत आहेत. किती हा गोंधळ आहे. इतका गोंधळलेला निवडणूक आयोग मी कधीही पाहिला नाही.

यापूर्वीचे निवडणूक आयोग स्वायत्त असायचे. त्यांच्यात निर्णयक्षमता होती. सत्ताधारीही त्यांच्यापासून सावध असत. आता सत्तेच्या दबावाखाली निवडणूक आयोग काम करू लागले आहे. स्वतः निर्णय घेऊ शकत नसल्याने मग प्रत्येक ठिकाणी गोंधळ उडू लागला आहे, अशी टीका काँग्रेसच्या नेत्या, माजी मंत्री यशोमती ठाकूर यांनी केली आहे.

यशोमती ठाकूर म्हणाल्या, राज्यातील नगरपालिका, नगरपंचायतींसाठी आज मतदान पार पडले. उर्वरित ठिकाणी येत्या २० डिसेंबरला निवडणूक होणार आहे. २ डिसेंबरच्या मतदानाचा निकाल उद्या, ३ डिसेंबरला जाहीर झाल्यास आगामी निवडणुकांवर त्याचा परिणाम निश्चित होणार. निवडणूक आयोग साधारणतः अशा परिस्थितीत दोन्ही टप्प्यांचे एकत्र निकाल जाहीर करते.

गोंधळलेल्या आयोगाला इतकेही कळाले नाही. आता २१ डिसेंबरला मतमोजणी होणार आहे, आज झालेल्या मतदानानंतर जवळपास २० दिवस आता काळजी घ्यावी लागणार आहे. ईव्हीएम छेडछाड होऊ नये यासाठी सजग राहावे लागणार आहे.

सर्व नगरपालिका आणि नगरपंचायतीच्या निवडणुकांची मतमोजणी २१ डिसेंबरला होणार आहे. न्यायालयाने म्हटले आहे की, आज मतदान झाले तरी सर्व नगरपालिका आणि नगरपंचायतींची मतमोजणी २१ डिसेंबर रोजी केली जाईल.

भाजप उमेदवाराच्या नातेवाईकांकडून पैसे वाटपाचे व्हीडीओ सार्वत्रिक

■ महासागर प्रतिनिधी, चंद्रपूर, दि. २ :

राजुरा नगर पालिका निवडणुकीत भाजप उमेदवारांच्या नातेवाईकांकडून तसेच पदाधिकाऱ्यांकडून मतदारांना उघडपणे पैसे वाटप केले जात असल्याचे व्हीडीओ समाज माध्यमावर सार्वत्रिक झाल्याने खळबळ उडाली आहे. याप्रकरणी जिल्हा काँग्रेस समितीचे अध्यक्ष माजी आमदार सुभाष धोटे यांनी जिल्हाधिकारी, तहसीलदार, निवडणूक अधिकारी तथा राज्य निवडणूक आयोगाकडे तक्रार केली आहे.

या जिल्ह्यात बल्लारपूर, भद्रावती, वरोरा, चिमूर, ब्रम्हपुरी, नागभीड, मूल, राजुरा, गडचांदूर नगर पालिका व भिसी नगर पंचायत येथे आज मतदान होत आहे. मतदानाच्या एक दिवस अगोदर तसेच मतदानाच्या दिवशी भाजपाकडून उघडपणे मतदारांना पैसे वाटप केले जात असल्याचे व्हीडीओ समाज माध्यमावर सार्वत्रिक झाले आहे.

निवडणुक प्रचाराच्या रणधुमाळीत काँग्रेस खासदार प्रतिभा धानोरकर यांनी राजुरा येथे भाजपा कडून मतदारांना दोन हजाराचे टोकन व मतदानानंतर तीन हजार रुपए दिले जात असल्याचा आरोप केला होता. मागील दोन दिवसातील घडामोडी बघता खासदाराचा हा आरोप खरा असल्याचे दिसून आले.

राजुरा पालिकेच्या प्रभाग क्रमांक ४ चे भाजपा उमेदवार अमोल चिल्लावार यांचे वडील पांडूरंग चिल्लावार यांनी मतदारांना एक दिवसांपूर्वी पैसे वाटप केल्याचा व्हीडीओ समोर आला आहे. पांडूरंग चिल्लावार एका ठिकाणी खूर्चीवर बसून हातात पैशाचे बंडल घेवून उघडपणे मतदारांना पैसे वाटप करित असल्याचे दिसत आहे. वार्ड क्रमांक सहा मध्ये भाजप पदाधिकारी हरीदास झाडे पैसे वाटप करित असल्याचे दिसत आहेत.

दरम्यान जिल्हा काँग्रेस समितीचे अध्यक्ष माजी आमदार सुभाष धोटे यांनी भाजपा उमेदवार, त्यांचे नातेवाईक व भाजप पदाधिकारी मतदारांना पैसे वाटप करित असल्याची तक्रार जिल्हाधिकारी, तहसीलदार, निवडणूक अधिकारी तथा राज्य निवडणूक आयोगाकडे केल्याची माहिती लोकसत्ताशी बोलतांना दिली. तसेच भाजपाचे लोकप्रतिनिधी मतदान केंद्रावर जावून मतदारांना इशारे करित आहेत.

मतदान प्रक्रियेत अशाप्रकारे मतदान केंद्रावर जावून हालचाली करता येत नाही. मात्र राजुरा येथे हा प्रकार सर्रास सुरू असल्याचे धोटे यांनी सांगितले.

आदिवासी कलाकृतींचा जगभर डंका
'बांबू लेडी'ची किमया

आयुष्य जगत असताना एखादे ध्येय मनाशी ठरवून त्या दिशेने सतत चालत राहणाऱ्यांना यश हमखास मिळते. याचे आदर्श उदाहरण म्हणजे चंद्रपूर येथील बंगाली झोपडपट्टीत राहणाऱ्या मीनाक्षी वाळके या होय.

बांबूपासून विविध वस्तू बनवण्याचं कौशल्य मिळवलेल्या मीनाक्षी यांनी यातूनच अनेक आदिवासी महिलांना रोजगार मिळवून दिलाय. त्यांनी बनवलेल्या बांबूच्या कलाकृतींना मोठी मागणी आहे. विशेष म्हणजे या कार्यामुळेच त्यांना 'द बांबू लेडी ऑफ इंडिया' या नावानं ओळखलं जातंय.

नागभीड तालुक्यातील सावरगाव येथे त्यांचे बालपण आणि शालेय शिक्षण झाले. 2014 मध्ये विवाह झाल्यानंतर शिक्षण थांबले. दुसऱ्या प्रसूतीदरम्यान सातव्या महिन्यातच मुलीचा मृत्यू झाला. पण रुग्णालयातून आल्यावर अवघ्या बारा दिवसांत त्यांनी हाती बांबू घेतला. चंद्रपुरातील बांबू संशोधन व प्रशिक्षण केंद्रात प्रशिक्षणासाठी त्या रुजू झाल्या गडचिरोली भामरागड, चंद्रपूर आदी ठिकाणच्या परिघात बांबू मोठ्या प्रमाणात उपलब्ध आहे.

साधारणतः पाच वर्षांपूर्वी त्यांच्या डोक्यात बांबूपासून कलाकृती तयार करण्याची कल्पना आली आणि त्यांनी प्रत्यक्ष कामाला सुरुवात केली. कालांतराने यात सुधारणा होत गेली. अनेक तंत्रज्ञान आणि मशीनच्या साह्याने त्यांनी नाविन्यपूर्ण कलाकृती घडवल्या आहेत. त्यांच्यासह समाजातील अनेक गरजू घटकापर्यंत या उद्योगातून रोजगार निर्मिती होत आहे. महिला सबलीकरण, आत्मनिर्भर महिला यासाठी आज हा उपक्रम अनेकांसाठी वरदान ठरला आहे, असे मीनाक्षी सांगतात. मीनाक्षी यांनी तयार केलेल्या बांबूच्या वस्तूंना जगभरात मागणी आहे. त्यामुळेच त्यांची जगभरात वेगळी ओळख निर्माण झालीय. इंग्लंडची संसद हाउस ऑफ कॉमन्समध्ये आयआयडब्लूशी इंस्पिरेस अवॉर्ड प्राप्त करणाऱ्या मीनाक्षी वाळके या भारतातील पहिल्या बांबू कलावंत आहेत. 'द बांबू लेडी ऑफ इंडिया' म्हणून त्यांना गौरवण्यात आलं आणि तीच त्यांची ओळख बनली.

कुठलाही वारसा किंवा पाठबळ नसताना मीनाक्षी वाळके यांनी अभिसार इनोव्हेटिव्ज नावाचा सामाजिक उद्योग सुरू केला. झोपडपट्टीतील ग्रामीण भागातील मुली आणि बायकांना प्रशिक्षण देऊन रोजगार देता देता त्यांचे काम वाढत आहे. गरीब आदिवासी महिलांना रोजगार मिळावा म्हणून मीनाक्षी यांनी बांबू राखीचे नवनवे प्रयोग केले. लंडन, स्वीडन, फ्रान्स, कॅनडा देशात बांबू राखी पोहोचली. त्यांच्या अद्भुत कौशल्याची भुरळ इस्त्रायल देशाला पडली., कॅनडाच्या इंडो कॅनडियन आर्ट्स अ‍ॅण्ड कल्चरल इनिशिएटिव्ह संस्थेचा वूमन हीरो पुरस्कार मिळाला. आज त्यांच्या माध्यमातून असंख्य महिलांना बांबू कलाकृतीचे प्रशिक्षण आणि स्वयंरोजगार उपलब्ध होत आहे. शिवाय भारतीय कलाकृती देशाच्या सीमा ओलांडून जात आहेत. हे अनेकांसाठी प्रेरणादायी आहे.

■ ■ ■

सुझुकी मोटरसायकलची नोव्हेंबर मध्ये १,२२,३०० युनिट्स विक्री

SUZUKI

सुझुकी मोटरसायकल इंडिया प्रा. जपानमधील सुझुकी मोटर कॉर्पोरेशनची दुचाकी उपकंपनी ने नोव्हेंबर २०२५ साठी विक्री कामगिरी जाहीर केली, ज्यामध्ये एकूण १,२२,३०० युनिट्सची विक्री झाली, जी नोव्हेंबर २०२४ मध्ये विकल्या गेलेल्या ९४,३७० युनिट्सपेक्षा वार्षिक ३०% जास्त आहे.

देशांतर्गत बाजारपेठेत, नोव्हेंबर २०२५ मध्ये एसएमआयपीएलची विक्री ९६,३६० युनिट्सवर पोहोचली. गेल्या वर्षी याच महिन्यात विकल्या गेलेल्या ७८,३३३ युनिट्सपेक्षा ही २३% लक्षणीय वाढ आहे. आंतरराष्ट्रीय बाजारपेठेतील कंपनीच्या कामगिरीमुळे या गतीला पाठिंबा मिळाला, कारण नोव्हेंबर २०२५ मध्ये निर्यातीत ६२% वाढ झाली आणि ती २५,९४० युनिट्सपर्यंत पोहोचली, जी नोव्हेंबर २०२४ मध्ये १६,०३७ युनिट्स होती.

विक्री कामगिरीवर भाष्य करताना, सुझुकी मोटरसायकल इंडिया प्रायव्हेट लिमिटेडचे विक्री आणि विपणन उपाध्यक्ष दीपक मुत्रेजा म्हणाले, आमच्या ग्राहकांचा सुझुकीवरील वाढत्या विश्वासाबद्दल आम्ही आभारी आहोत. आमच्या डीलर नेटवर्कच्या समर्पित प्रयत्नांसह त्यांचे समर्थन आमच्या वाढीला चालना देत आहे. आमची उपस्थिती मजबूत करण्यासोबतच, आम्ही रायडर्सना ब्रँडच्या जवळ आणण्यासाठी ग्राहकांशी संलग्नता उपक्रम आणि अनुभव-नेतृत्व कार्यक्रमांचा विस्तार देखील करत आहोत. ते पुढे म्हणाले, आम्ही शाश्वत वाढीच्या दिशेने काम करत असताना प्रवेशयोग्यता, विक्रीनंतरचा अनुभव आणि समुदाय-निर्माण वाढवण्यासाठी मोठी गुंतवणूक करत राहू.

■ ■ ■

..असा लागला शोध शिवनासाठीची सुई

सुईचा शोध हजारो वर्षांपूर्वी लागला, जेव्हा मानवाने हाडे आणि शिंगांसारख्या नैसर्गिक वस्तूंचा वापर करून शिवणकाम करण्यास सुरुवात केली. कालांतराने धातूचा वापर सुरू झाल्यावर, कांस्ययुगात (सुमारे ७००० ईसापूर्व) तांबे, कांस्य आणि लोखंड यांसारख्या धातूंपासून सुया बनवल्या जाऊ लागल्या. सुरुवातीच्या सुया हाडे, शिंगे किंवा लाकूड यांसारख्या नैसर्गिक साहित्यापासून बनवल्या जात होत्या. धातूकाम शिकल्यानंतर, सुमारे ७००० ईसापूर्व काळात कांस्ययुगात तांबे, कांस्य आणि नंतर लोखंड यांसारख्या धातूंपासून सुया बनवण्यास सुरुवात झाली. आधुनिक काळातील सुया उच्च कार्बन स्टीलच्या तारांपासून बनवल्या जातात आणि त्या गंजू नयेत म्हणून त्यावर निकेल किंवा सोन्याचा मुलामा दिलेला असतो. नंतरच्या काळात, १८व्या शतकात, थॉमस सेंट यांनी शिवणकाम यंत्राचा शोध लावला, ज्यामध्ये सुईचा वापर केला जात होता. १८३० मध्ये बार्थलेमी थिमोनियर यांनी पहिल्या यशस्वी शिलाई यंत्राचा शोध लावला, ज्यामध्ये हुक असलेली सुई वापरली जात होती.

■ ■

: संकलन व संयोजन :
सुबोध रणशेवरे, ९८३३१४६३५६
subodh.ranshevre @rediffmail.com

भरधाव टेम्पोच्या धडकेत तरुणीचा मृत्यू

■ वृत्तसंस्था, पुणे, दि. २ :

पुण्यातील टिळक रस्त्यावरील हिराबाग चौकात भरधाव टेम्पोच्या धडकेत एका दुचाकीस्वार तरुणीचा मृत्यू झाला आहे. याप्रकरणी स्वारगेट पोलिसांनी टेम्पोचालकाविरुद्ध गुन्हा दाखल केला आहे.

मृत्यू झालेल्या तरुणीचे नाव आरिबा कुरेशी (वय २०, रा. फेअर ग्रेस सोसायटी, न्यू मोदीखाना, लष्कर, पुणे) असे आहे. टेम्पोचालक विश्वंभर सोनवणे याच्याविरुद्ध गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे. आरिबाचे वडील अर्शदअली अख्तरअली कुरेशी (वय ५५) यांनी स्वारगेट पोलीस ठाण्यात फिर्याद दिली आहे. पोलिसांनी दिलेल्या माहितीनुसार, आरिबा टिळक रस्त्यावरून स्वारगेटकडे दुचाकीने जात असताना हिराबाग चौकात भरधाव टेम्पोने तिच्या दुचाकीला धडक दिली.

या अपघातात आरिबा गंभीर जखमी झाली. तिला तातडीने रुग्णालयात दाखल करण्यात आले, मात्र उपचारादरम्यान तिचा मृत्यू झाला. पोलीस उपनिरीक्षक बी. पी. शिरसट या प्रकरणाचा पुढील तपास करत आहेत.

नगाराचे बटन दाबताच कमळाचा लाईट

संतप्त मतदाराने जमिनीवर आपटली ईव्हीएम मशीन

■ महासागर प्रतिनिधी, चंद्रपूर, दि. २ :

गडचांदूर नगर पालिका निवडणुकीत एका मतदाराने नगारा चिन्हाची बटन दाबली असता भाजपाच्या कमळ चिन्हाचे लाईट लागल्याचे निदर्शनास आले. या प्रकारामुळे संतापलेल्या मतदाराने मतदान केंद्रातच ईव्हीएम मशीन जमिनीवर पटकून फोडून टाकल्याची घटना सायंकाळी ५.२० मिनिटांनी घडली. या प्रकरामुळे मतदान केंद्रावर एकच गोंधळ उडाला आहे.

दरम्यान संतप्त मतदारांनी भाजपा निषेधाच्या घोषणा देत अशा पध्दतीने निवडणूका होत असतील तर काय फायदा, या देशात लोकशाही जिवंत आहे काय असा प्रश्न निवडणूक अधिकाऱ्यांना केला.

गडचांदूर येथे सकाळी सात वाजतापासून नगर पालिका निवडणुकीसाठी मतदानाला सुरूवात झाली. तीन प्रभागातील मतदान केंद्रावर सकाळी शांततेत मतदान सुरू होते. मात्र त्यानंतर ईव्हीएम मशीनमध्ये अचानक बिघाड झाल्याने काही वेळासाठी मशीन बंद करण्यात आली. त्यामुळे मतदान केंद्रावर मतदारांची मोठी रांगच लागली. दरम्यान त्यानंतर पून्हा सुरळीत मतदान सुरू झाले.

मात्र सायंकाळी ५.२० वाजताच्या सुमारास आदर्श हिंदी विद्यालय बुथ क्रमांक २ येथे राम दुर्गे हा मतदार मतदान करण्यासाठी गेला. त्याने नगारा चिन्हा समोरचे बटण दाबले. मात्र भाजप उमेदवाराच्या नावासमोरील कमळ चिन्हाचा लाल

लाईट लागला. या प्रकारामुळे दुर्गे चक्रावून गेला. त्याने मतदान केंद्र अधिकाऱ्याकडे तक्रार केली.

दरम्यान त्याच वेळी या प्रकारामुळे संतापलेल्या दुर्गे याने ईव्हीएम मशीन हातात पकडली आणि जमिनीवर जोरदार पटकून मशीनच फोडून टाकली. या प्रकारामुळे मतदान केंद्रावर एकच गोंधळ उडाला.

यावेळी मतदान केंद्रावर तैनात पोलिसांनी सर्वप्रथम दुर्गे यांन ताब्यात घेतले. मात्र आपला काहीच गुन्हा नाही, ईव्हीएम मध्ये नगारा चिन्हाला मत दिल्यानंतर कमळाचा लाईट लागला. हा प्रकार योग्य नाही. येथे अशाच प्रकारे मतदान झाले आहे, त्यामुळेच अशा पध्दतीने संताप व्यक्त केल्याचे सांगितले.

अवैध वाळू उपसा : जिल्ह्यात ५ हायवा जप्त

■ महासागर प्रतिनिधी, अमरावती, दि. २ :

महसूल विभागाने अमरावती तालूक्यातील अवैधरीत्या वाळू उपसा व वाहतूकीवर धडक कारवाई केली. या कारवाईत पाच हायवांवर कारवाई करण्यात आली. पाचही हायवा जप्त करून नवीन तहसील कार्यालयात ठेवण्यात आले आहेत. जिल्ह्यात अनेक भागात वाळू तस्करी सुरूच आहे.

अवैध गौण खनिज वाहतूकीला आळा घालण्यासाठी भरारी पथकांद्वारे वाहनांची तपासणी करण्यात येत आहे. तपासणी दरम्यान अवैध गौण खनिज उपसा व वाहतूक करणाऱ्या वाहनांवर कारवाई करण्यात येत आहे. जिल्हा खनिकर्म अधिकारी प्रणीता चापले, उपविभागीय अधिकारी अनिल भटकर, तहसीलदार विजय लोखंडे यांचे पथक गस्तीवर होते.

अमरावती-डवरगाव रस्त्यावर वाहन तपासणी दरम्यान एमएच २७/ डीटी ९३६६, एमएच २७ डीटी ६४९४, एमएच २७/ डीटी ४५५५, एमएच २७ /डीएल ६४९४ , एमएच २७/ डीटी १४८० क्रमांकाचे हायवा अवैधरीत्या रेती वाहतूक करीत असल्याचे आढळून आले. पाचही ट्रक पथकाद्वारे मुद्देमालासह जप्त केले. जप्त केलेले हायवा पुढील कार्यवाहीसाठी अमरावती तहसील कार्यालय येथे ठेवण्यात आले आहे.

सदर कारवाईत मंडळ अधिकारी सुनील उगले, गजानन हिवसे, ग्राम महसूल अधिकारी सुनिल भगत, हेमंत गावंडे, रामकृष्ण इंगळे, पवन बोंडे, रामदास गोडे आणि पोलीस यांनी सहभाग घेतला.

परवाने निलंबित होणार

राज्यातील वाळू तस्करी रोखण्यासाठी राज्य सरकारने कठोर उपाययोजना राबविण्यास सुरुवात केली आहे. त्यानुसार आता वाळू तस्करी करणारी वाहने सापडल्यास परवाने निलंबित किवा तिस?यांदा गुन्हा सापडल्यास वाहनांचा परवाना कायमचा रद्द केला जाणार आहे. महसूल विभागाने बुधवारी याबाबतचे परिपत्रक जारी केले आहे.

राज्यात मोठ्या प्रमाणावर होणाऱ्या वाळू आणि इतर गौण खनिजांच्या चोरीमुळे सरकारी महसुलाची आणि पर्यावरणाची मोठी हानी होते. याशिवाय अवैध व्यवसायातून गुन्हेगारी वाढत असून कारवाईसाठी जाणाऱ्या सरकारी, अधिकारी आणि कर्मचाऱ्यांच्या जीवाला धोका निर्माण झाल्याच्या घटना समोर आल्या आहेत.

अवैध उत्खनन व वाहतूक करणाऱ्या वाहनांवर मोटार वाहन अधिनियम १९८८च्या कलम ८६ अंतर्गत कारवाई केली जाणार आहे. पहिला गुन्हा झाल्यास ३० दिवसांसाठी परवाना (परमिट) निलंबित करून वाहन जप्त केले जाणार आहे.

त्यानंतर पुन्हा गुन्हा केल्यास दोन महिन्यांसासाठी परवाना रद्द करून वाहन जप्त केले जाणार आहे. त्यानंतरही न ऐकल्यास आणि तिसऱ्यांदा सापडल्यास कायमचा परवाना रद्द करून प्रादेशिक परिवहन प्राधिकरणामार्फत पुढील कारवाईसाठी वाहन जप्त केले जाणार आहे.